

နှစ်ပတ်လည် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ အစီရင်ခံစာ
မြန်မာနိုင်ငံ - ၂၀၁၈ ခုနှစ်

ASEAN+3 မက်ခရိုစီးပွားရေး သုတေသနရုံး (AMRO)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ

အသိအမှတ်ပြုလွှာ

- ၁။ ဤမြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ နှစ်ပတ်လည်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ အစီရင်ခံစာကို မက်ခရို စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကို စောင့်ကြည့်ဆန်းစစ်အစီရင်ခံစာ၊ စွန့်စားမှုများနှင့် အားနည်းချက်များကို ခွဲခြား သိရှိရန်အပြင် အဆိုပါစွန့်စားမှုများ လျော့ပါးရေးအတွက် မူဝါဒအကြံပြုချက်များအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ချမှတ်ရာတွင် ၎င်းတို့အားအကူအညီပေးရန်ဟူသော AMRO ၏ လုပ်ငန်းများနှင့်အညီ ပြုစုခြင်းဖြစ်သည်။ (AMRO သဘောတူစာချုပ်၏ အပိုဒ် ၃-က နှင့် ၃-ခ)
- ၂။ ဤအစီရင်ခံစာကို ၂၀၁၈ ခုနှစ် မေလ ၁၅ ရက်နေ့မှ ၂၅ ရက်နေ့အထိ မြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက်ခဲ့သော AMRO ၏ နှစ်ပတ်လည်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲခရီးစဉ်ကို အခြေခံ၍ မူကြမ်းရေးသားပြုစုထားပါသည်။ (AMRO သဘောတူစာချုပ်၏ အပိုဒ် ၅-ခ)။ AMRO အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို အုပ်စုအကြီးအကဲနှင့် စီးပွားရေးပညာရှင် ခေါင်းဆောင် Dr. Jae Young Lee က ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် Dr. Xianguo Huang (မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ စီးပွားရေးပညာရှင်)၊ Mr. Paolo Hernando (ဝါရင့်စီးပွားရေးပညာရှင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ အကူစီးပွားရေးပညာရှင်)၊ Mr. Xinke Tang (သုတေသနပညာရှင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အကူ စီးပွားရေးပညာရှင်) နှင့် ဒေါ်မြနှင်းဝေပွင့် (တွဲဖက်) တို့ပါဝင်ကြပါသည်။ AMRO ဒါရိုက်တာ Dr. Junhong Chang နှင့် စီးပွားရေးပညာရှင်အကြီးအကဲ Dr. Hoe Ee Khor တို့သည်လည်း အာဏာပိုင်များနှင့် ပြုလုပ်သော အဓိကမူဝါဒ အစည်းအဝေးများတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွက် ဤ AMRO နှစ်ပတ်လည် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ အစီရင်ခံစာကို Dr. Jae Young Lee၊ Dr. Xianguo Huang၊ Dr. Paolo Hernando၊ Mr. Xinke Tang၊ ဒေါ်မြနှင်းဝေပွင့်နှင့် Mr. Justin Lim တို့က ရေးသားပြုစုခဲ့ကြပြီး Dr. Seung Hyun Hong (အုပ်စုအကြီးအကဲနှင့် ကျွမ်းကျင်သူခေါင်းဆောင်) နှင့် Mr. Anthony Tan (ဝါရင့်စီးပွားရေးပညာရှင်) တို့က သုံးသပ်ကာ Dr. Hoe Ee Khor (AMRO စီးပွားရေးပညာရှင် အကြီး အကဲ) တို့က အတည်ပြုခဲ့ကြပါသည်။
- ၃။ ဤအစီရင်ခံစာပါ ဆန်းစစ်ချက်ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့အထိရရှိသော သတင်းအချက်အလက် များပေါ်တွင် အခြေခံထားခြင်းဖြစ်သည်။
- ၄။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် သီးခြားနယ်မြေ သို့မဟုတ် ပထဝီဝင်ဒေသတစ်ခုအား သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကိုးကားခြင်းသည် "အဖွဲ့ဝင်" သို့မဟုတ် "နိုင်ငံ" ဟူသောအခေါ်အဝေါ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် AMRO သည် မည်သည့်နယ်မြေ သို့မဟုတ် ဒေသကိုမျှ တရားဝင် သို့မဟုတ် အခြားအဆင့်အတန်းကဲ့သို့ မည် သည့်ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာမျှပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းမရှိပါ။
- ၅။ AMRO သဘောတူစာချုပ်နှင့်အညီ ခွင့်ပြုခြင်းမရှိလျှင် ဤအစီရင်ခံစာ၏ မည်သည့်အပိုင်းကိုမျှ ထုတ်ဖော် ပြောကြားခြင်းမပြုရပါ။
- ၆။ ဤအစီရင်ခံစာနှင့်ပတ်သက်သော မြန်မာအာဏာပိုင်တို့၏ ဝေဖန်အကြံပြုချက်များအပြင် ၎င်းတို့၏ အထူး ကောင်းမွန်သော အစည်းအဝေးစီစဉ်ပေးမှုများနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ခရီးစဉ်အတွင်း ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှုတို့ အတွက် AMRO ကိုယ်စား အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့က ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

တာဝန်မရှိကြောင်းရှင်းလင်းချက်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသော တွေ့ရှိချက်များ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များသည် ASEAN+3 မက်ခရိုစီးပွားရေးသုတေသနရုံး (AMRO) ၏ သုံးသပ်ချက်များသာဖြစ်ပြီး ယင်း၏ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ဤအစီရင်ခံစာတွင်ပါရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ အသုံးပြုခြင်း၏ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက် တစ်စုံတစ်ရာအတွက် AMRO တွင်ဖြစ်စေ ယင်း၏ အဖွဲ့ဝင်များတွင်ဖြစ်စေ တာဝန်ရှိမည်မဟုတ်ပါ။

မာတိကာ

အကျဉ်းချုပ်

က။ လတ်တလောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့် အလားအလာ	၇
က-၁ အမှန်သုံးစွဲမှုကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့် အလားအလာ	၇
က-၂ ပြင်ပကဏ္ဍနှင့် ငွေပေးငွေယူရှင်းတမ်း	၁၁
က-၃ ငွေကြေးအခြေအနေနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ	၁၂
က-၄ အခွန်ဘဏ္ဍာကဏ္ဍ	၁၇
ခ။ စွန့်စားမှုများ၊ အားနည်းချက်များနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၈
ခ-၁ မက်ခရိုအလားအလာသို့ အနီးကပ်ကာလစွန့်စားမှု	၁၉
ခ-၂ ရေရှည်ကာလ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အားနည်းချက်များ	၂၀
ဂ။ မူဝါဒဆွေးနွေးမှုများနှင့် အကြံပြုချက်များ	၂၃
ဂ-၁ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေအခြေအနေ တောင့်တင်းစေခြင်းနှင့် ထိရောက်စွာသုံးစွဲမှုတိုးတက်ခြင်း	၂၃
ဂ-၂ ငွေကြေးမူဝါဒ မူဘောင်တိုးတက်စေခြင်း	၂၇
ဂ-၃ ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ခံနိုင်ရည်တိုးတက်စေခြင်း	၂၈
ဂ-၄ ပြည်ပတည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်း	၂၉
ဂ-၅ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ တိုးတက်စေခြင်း	၃၀
ဂ-၆ အချက်အလက်ပြည့်စုံမှု တိုးတက်စေခြင်း	၃၀
အကွက် က။ မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေ၊ ၂၀၁၇။	၉
အကွက် ခ။ စည်းမျဉ်းသစ်ဝန်းကျင်ရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ	၁၄
အကွက် ဂ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ဘဏ္ဍာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ	၂၅

ပူးတွဲများ	၃၁
၁။ အဓိကစီးပွားရေး ညွှန်းကိန်းများအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းဂဏန်းများ	၃၁
၂။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ညွှန်းကိန်းများ	၃၇
၃။ ငွေပေးငွေယူရှင်းတမ်း	၃၈
၄။ ဗဟိုအစိုးရလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများရှင်းတမ်း	၄၀
၅။ ငွေကြေးဆန်းစစ်မှု	၄၁
၆။ စောင့်ကြည့်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အချက်အလက်ပြည့်စုံမှု၊ ပဏာမဆန်းစစ်ချက်	၄၂

နောက်ဆက်တွဲများ။ ရွေးချယ်ထားသော အကြောင်းအရာများ	၄၄
အကြောင်းအရာ ၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပို့ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ အထည်ချုပ်ကဏ္ဍ အကျိုးဝင်စေရေး	၄၄
အကြောင်းအရာ ၂။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခွန်ဘဏ္ဍာလမ်းကြောင်းများကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း	၄၉

အကျဉ်းချုပ်

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးသည် ယမန်နှစ်ကကျဆင်းခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် နာလန်ထူသည် လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ဖြည်းဖြည်းချင်းရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ စီးပွားရေးသည် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်တိုးချဲ့ခြင်းနှင့် ပို့ကုန်များကြောင့် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၅.၉% နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၆.၈ % အထိ ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုတွင် နာလန်ထူမှုကို စေ့ဆော်ရန် ကောင်းမွန်သော ရာသီဥတု အခြေအနေများက အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို ၂၀၁၈ နှစ်ဝက် ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တို့တွင် ၇.၁% နှင့် ၇.၄% အသီးသီးတိုးတက်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။¹
- ၂။ စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းများ နိမ့်ကျသောကြောင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု အသင့်အတင့်ရှိခဲ့သော်လည်း ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၏ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် အဓိကငွေကြေးဈေးနှုန်း ဖောင်းပွမှုဖြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ခန့်မှန်းခြေ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းများမှာ ၂၀၁၈ နှစ်ဝက် ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၄.၉ % ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်တွင် ၅.၀%ဖြစ်သည်။
- ၃။ ပို၍ခိုင်မာသော ပို့ကုန်လုပ်ငန်း၏ ကျောထောက်နောက်ခံပြုမှုကြောင့် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကုန်သွယ်မှု လိုငွေတိုးတက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် သွင်းကုန်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ပို့ကုန်များပြန်လည် ဦးမော့လာသောကြောင့် ကုန်သွယ်မှုလိုငွေကွာဟမှု ကျဉ်းမြောင်းစေရန် အထောက်အကူပြုခဲ့သော်လည်း ဘဏ်စာရင်းရှင်လိုငွေသည် GDP ၏ ၄.၃% အထိ အနည်းငယ်ကျယ်ပြန့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းလိုအပ်ငွေကို တောင့်

¹ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သည် ယခုနှစ်မှစတင်ကာ ဧပြီ-မတ်လမှ အောက်တိုဘာ-စက်တင်ဘာလသို့ ပြောင်းလဲမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၈ နှစ်ဝက် ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းသည့်ကာလဖြစ်ပြီး ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ၂၀၁၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိဖြစ်သည်။

တင်းသော FDI စီးဝင်မှုများနှင့် အားလုံးသောငွေပေးငွေယူတွင် ပိုငွေပြုမှုတို့ဖြင့် ထေမိခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားငွေကြေး သီးသန့်ရန်ပုံငွေသည် ယခင်နှစ်မှစ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် USD ၅.၄ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၄။ **ချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် မြင့်မားသော်လည်း ပြည်တွင်းဘဏ်များမှ ထုတ်ချေးမှုများတွင် ကျဆင်းမှုကြောင့် အရှိန်လျော့ ကျလာခဲ့သည်။** ချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်တွင် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ကျဆင်းခဲ့သည်။ အတည်ဖြစ်လာမည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ဥပဒေကိုထင်ဟပ်သော ဘဏ်စည်းမျဉ်းသစ်များကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ထုတ်ပြန်မှုသည် စည်းမျဉ်းဆိုင်ရာစံနှုန်းများကို နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့် ပိုမိုနီးစပ်လာစေရန် ရှေးရှုသော အရေးကြီးသည့် ခြေလှမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

၅။ **အခွန်ဝင်ငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အားနည်းလျက်ရှိသော်လည်း မတည်ရင်းနှီးမှုအဖြစ် ပြင်ပမှဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့သော အသုံးစရိတ်ထုတ်ပေးမှု တိုးတက်ခဲ့သည်။** ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာနက ကောက်ခံသောအခွန်ဝင်ငွေသည် ထိုဌာန၏ ပြုပြင်ပြီး ခန့်မှန်းချေထက်လျော့နည်းခဲ့သည်မှာ SEEs များထံမှ ဝင်ငွေခွန်များ မျှော်လင့်သည်ထက် နည်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ODA စီမံကိန်းများ၏ ထုတ်ပေးမှုများသည် သိသိသာသာ တိုးတက်ခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း မတည်ရင်းနှီးမှု အသုံးစရိတ်သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ရှိ GDP ၏ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုအဖြစ် တိုးတက်မည်ဟု မျှော်လင့်သည်။ ပမာဏများပြားလှသော ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေများကို ချေးငွေစာချုပ်နှင့် အာမခံစာချုပ် နှစ်ရပ်စလုံး ပါဝင်သော အစိုးရငွေချေးစာချုပ်များဖြင့် ဘဏ္ဍာငွေမြင့်မားစွာ ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ရသည်။

၆။ **ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုတို့အတွက် စွန့်စားမှုများသည် ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ နှစ်ရပ်စလုံးကြီးမားသည်။** ဖွံ့ဖြိုးမှု အတွက် စွန့်စားမှုသည် အဓိကအားဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိဖြစ်ပွားဆဲ လူမျိုးရေးတင်းမာမှုများနှင့် ကုန်သွယ်မှုနှင့် စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများနှင့်ဆက်စပ်သော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဝန်းကျင်ရှိ မသေချာမရေရာမှုများမှ စတင်ပေါ်ပေါက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထုတ်လုပ်မှုလမ်းကြောင်း ဟန့်တားမှုများကို ဦးတည်သော ငွေလဲလှယ်နှုန်းဖိအားနှင့် ရာသီဥတု အခြေအနေများသည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုမသေချာခြင်း၏ အဓိကရင်းမြစ်များအဖြစ် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေလိမ့် မည်။

၇။ **ကုန်သွယ်မှု၊ စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းမသေချာမှုနှင့်ပတ်သက်သော ပြင်ပ မတည်ငြိမ်မှုစွန့်စားမှုများ သိသာထင်ရှားစွာ ကျန်ရှိနေမည့်အပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ လူမျိုးရေးတင်းမာမှုများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ သဘောထားဆိုင်ရာ စိုးရိမ်ပူပန် မှုများကို ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်စေလျက်ရှိသည်။** စွမ်းအင်တင်ပို့မှုများကျဆင်းမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ အကြောင်းမူ အချို့သော ဓာတ်ငွေတွင်းများသည် ယင်းတို့စီမံကိန်းလည်ပတ်မှု၏ ကျဆင်းသည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပြီး ရှာဖွေတူးဖော်ရေး စီမံကိန်းများသည်လည်း ထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းသည့်အလားအလာကို ပြန်၍ဦးမော့လာအောင် အချိန်ယူရန် လိုအပ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လူမျိုးရေးတင်းမာမှုများက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူဆိုင်ရာ ယုံကြည်မှုကို နှေးကွေးစေပြီး အထူးသဖြင့် ဒေသပြင်ပမှ ခရီးသည်များရောက်ရှိမှုကို အားနည်းစေမည်ဖြစ်သည်။

၈။ **ဘဏ်လုပ်ငန်း စည်းမျဉ်းစံနှုန်းများ မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများအကြား ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် အားနည်းလျက်ရှိပြီး တက်ကြွသောစွန့်စားမှု စီမံခန့်ခွဲမှုလိုအပ်လျက်ရှိသည်။** အထူးသဖြင့် အရည်အသွေး ညံ့ဖျင်း သော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများနှင့် အားနည်းသည့်မတည်ရင်းနှီးမှု ဒက်ခံလွှာတို့နှင့်ဆက်စပ်သော အားနည်းချက်များ ထပ်မံဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပြီး မြော်မြင်ဆင်ခြင်မှုရှိသော စည်းမျဉ်းသစ်များအရ ပို၍တင်းကျပ်သော ချေးငွေအတန်း အစား သတ်မှတ်မှုစံနှုန်းများအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည် အချို့သောဘဏ်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏

ဘက်စာရင်းရှိငွေထက် ပိုထုတ်မှုများကို လျှော့ချခြင်းနှင့် ပိုထုတ်ငွေများအား ကာလရှည်ချေးငွေများအဖြစ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း စသည့်အခက်အခဲများကို ကြိုတင်စေနိုင်သည်။

၉။ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံတော်ပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ (SEEs) ထံမှ ထိန်းချုပ်ထားသော အခွန်ဘဏ္ဍာငွေနှင့် အရုံးပေါ်နေသော SEEs များသို့ ထောက်ပံ့ငွေများသည် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေအပေါ် ဆက်လက်၍ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဖြစ်လာစေပေလိမ့်မည်။ အနာဂတ်တွင် အထွက် ပိုမိုလျော့လာနေသော ဓာတ်ငွေတွင်းများ၊ ဓာတ်ငွေရှာဖွေခြင်း နှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်းအကြား အချိန်ကွာဟမှု ကြီးမားခြင်းများရှိနေသဖြင့် ဓာတ်ငွေကဏ္ဍမှ ဖြည့်စွက်အခွန်ငွေများ ကောက်ခံခြင်းမှာ စိန်ခေါ်မှုများရှိနေမည် ဖြစ်သည်။

၁၀။ အခွန်ဝင်ငွေများတိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် သာမန်အသုံးစရိတ်များ ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေအခြေအနေ ခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးအတွက် အရေးကြီးသည်။ အကျိုးရှိစွာသုံးစွဲမှုတွင် ဆက်လက်တိုးတက်မှုနှင့်အတူ ဦးစားပေး ကဏ္ဍများဆီသို့ အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဦးတည်ချမှတ်ပေးခြင်းဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များ ဆက်လက်၍ အမြင့် မားဆုံးဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အလယ်အလတ်ကာလ ဘဏ္ဍာရေးစည်းကမ်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့် အရင်းအမြစ်ရန်ပုံငွေတို့ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးရေရှည်တည်တံ့မှု သေချာရေးကို ပံ့ပိုးပေးနိုင် ပါသည်။

၁၁။ ပို၍စည်းကမ်းကျနသော ငွေကြေးမူဝါဒမူဘောင်ကို စတင်ကျင့်သုံးခြင်းက မက်ခရိုစီးပွားရေးဟန်ချက် မညီမျှမှုများ နှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုများ လျှော့ချရေးကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိပါသည်။ အရန်ငွေကြေးလိုအပ်မှုအပေါ် ထိရောက်သော အသုံးပြုမှုသည် လက်ရှိငွေကြေး ဦးတည်သောမူဘောင်နှင့်အညီ အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။ အလယ်အလတ်ကာလတွင် ဈေးကွက်အခြေခံအဆောက်အအုံများ ထပ်မံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်အတူ ပြည်တွင်း အတိုးနှုန်းများအား တဖြည်းဖြည်းလျှော့ချပေးခြင်းသည် မူဝါဒထိရောက်မှုတိုးတက်ရေးကို ပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်သည်။ ငွေကြေးလဲလှယ်နှုန်း၏ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသော စီမံခန့်ခွဲမှုကို ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံပါသည်။

၁၂။ ဘဏ်လုပ်ငန်းစည်းမျဉ်းသစ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည် ဘဏ္ဍာရေးစနစ်၏ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ဒက်ခံနိုင်မှုကို တိုးတက်စေမည်ဖြစ်ပြီး အလယ်အလတ်ကာလနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုကြံ့ခိုင်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ ရေတိုကာလတွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းစည်းမျဉ်းသစ်များအား လိုက်နာရေး လုပ်ငန်းစဉ်သည် ဘဏ်များအပေါ် ဖိအားသက်ရောက်စေနိုင်ပြီး စီးပွားရေးကို နှေးကွေးစေနိုင်သောကြောင့် နှိုင်းဆ၍ စီမံခန့်ခွဲသင့်သည်။

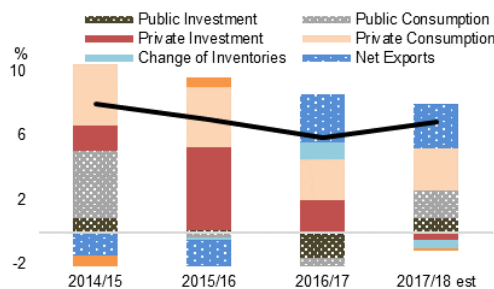
၁၃။ ဈေးကွက်အခြေခံသော စီးပွားရေးနှင့်အားလုံးပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးတက်စေရန် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာနှင့် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဘက်စုံပြည့်စုံ၍ တစ်သမတ်တည်းဖြစ်သော မူဝါဒမူဘောင်နှင့်အညီ အရှိန်မြှင့်တင် သင့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဥပဒေသစ်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး ခိုင်မာတောင့်တင်းစေခြင်းတို့က စီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ၏ ယုံကြည်မှုကို မြှင့်တင်ပေးရမည်။

က။ လတ်တလောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့် အလားအလာ

က-၁။ အမှန်သုံးစွဲကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့်အလားအလာ

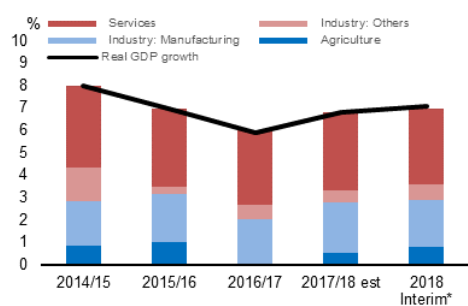
၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးသည် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များနှင့် ပို့ကုန်များတိုးချဲ့မှုအပြင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ မြှင့်တက်လာခြင်းကြောင့် နာလန်ထူသည့်လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ တဖြည်းဖြည်းရောက်ရှိခဲ့သည်။ အစိုးရသစ်သို့ ကူးပြောင်းသည့်ကာလအတွင်း ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကျဆင်းခဲ့ပြီးနောက် သုံးစွဲမှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့ နှစ်ရပ်စလုံးနှင့်ပတ်သက်သော အစိုးရအသုံးစရိတ်သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပြန်လည်ဦးမော့လာခဲ့သည်။ အပတ်အထည်ပို့ကုန်များတွင် ခိုင်မာသောဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများ အသင့်အတင့်ကျဆင်းလာသောကြောင့် အသားတင်ပို့ကုန်များက ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုအလားအလာကောင်းစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အားနည်းနေဆဲဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ပိုမိုတင်းကျပ်သော ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေများကြောင့်အပြင် အချို့သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက ဆိုင်းငံ့ထားသော ပိုမိုရှင်းလင်းသည့် မူဝါဒညွှန်ကြားချက်များနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ဖြစ်ပွားဆဲလူမျိုးရေး တင်းမာမှု၏ဖြေရှင်းချက်ကို စောင့်ကြည့်နေသည့် သဘောထားကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။ GDP ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၅.၉ % ရှိရာမှ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၆.၈% သို့မြင့်တက်ခဲ့သည်။ GDP ဖွံ့ဖြိုးမှုအလားအလာဖြစ်သော ကောင်းမွန်သောရာသီဥတု အခြေအနေကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှု ပြန်လည်ဦးမော့လာခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းတို့က စီးပွားရေးတိုးချဲ့မှုကို ကျားကန်ပေးခဲ့သည်။ အပတ်အထည်ကဏ္ဍက ဦးဆောင်သော ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းသည် စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် တည်ငြိမ်သောထောက်ပံ့မှုကို ဆက်လက်ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည်။ ထိုအတောအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးတို့က ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ ပိုမိုသွက်လက်မြန်ဆန်ရေးကို အကူအညီပေးခဲ့သည်။

ပုံ ၁။ အမှန် GDP ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ အသုံးစရိတ်ပိုင်း

သတင်းရင်းမြစ်။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန (MoPF)

ပုံ ၂။ အမှန် GDP ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုပိုင်း

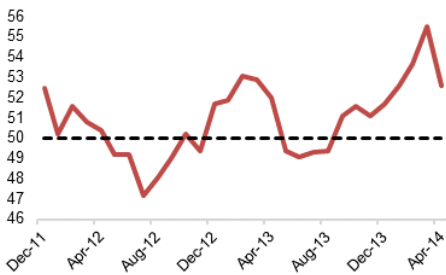
မှတ်ချက်။ ၂၀၁၈ သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ ၂၀၁၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ နှစ်ဝက်ကြားကာလ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကို ရည်ညွှန်းသည်။ သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF၊ AMRO ဝန်ထမ်းများ ခန့်မှန်းချက်။

၂။ ကြိမ်နှုန်းပိုမိုမြင့်မားသော PMI ညွှန်းကိန်းသည် ပို့ကုန်များကဦးဆောင်သော ချေးငွေတိုးချဲ့မှုက အထောက်အကူပြုသော ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများရှိ ခိုင်မာသောတိုးချဲ့မှုကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ လစဉ် တိုင်းတာသည့် PMI ရမှတ်များက ၂၀၁၇/၁၈ ဒုတိယဘဏ္ဍာနှစ်ဝက်ရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း၏အရှိန်သည် အမှာလွှာအသစ်များကြောင့် ခိုင်မာကြောင်း ရည်ညွှန်းထားသည်။ ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ခြင်းသည် ထုတ်လုပ်မှုပို့ကုန်တွင် တည်ငြိမ်သောဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် အတူ ယှဉ်တွဲလျက်ရှိပြီး ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တစ်နှစ်လုံးအတွက် ၂၂.၀% ရှိခဲ့သည်။ ချေးငွေအားလုံးကို ခြုံခြုံ

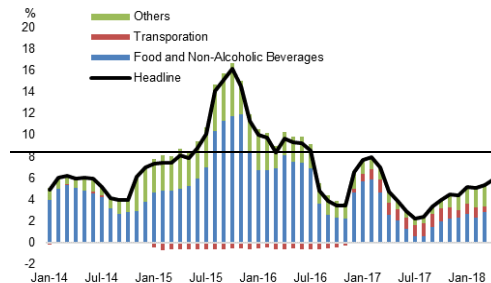
ကြည့်လျှင် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းသော်လည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသို့ အထူးချေးငွေများသည် ဘဏ်ချေးငွေ၏ ၁၁% ခန့်ရှိပြီး ၂၇% အထိ တိုးတက်ခဲ့သည်။

၃။ အဓိကအားဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှု ကျဆင်းသောကြောင့် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု အသင့်အတင့်ရှိခဲ့သော်လည်း စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စွမ်းအင်မှအပ အဓိကငွေကြေးဖောင်းပွမှုသည် ထိုဘဏ္ဍာရေးနှစ် အနှောင်းပိုင်းတွင် စတင်မြင့်တက်ခဲ့သည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုသည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ရှိ ၆.၈% နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ၄.၀% သို့ကျဆင်းခဲ့သည်။ စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများနှင့် ဆက်စပ်သော CPI အစိတ်အပိုင်းများသည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကို စတင်ဖန်တီးခဲ့သော်လည်း စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှုသည် CPI များ၏ ၅၈.၅% အထိထိုး၍ ကျခဲ့သောကြောင့် ခေါင်းကြီးပိုင်းဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှုသည်လည်း ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကျဆင်းခဲ့သည်။ တည်ငြိမ်သော မြန်မာကျပ်ငွေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုဘဏ် (CBM) ကထိန်းချုပ်ထားသော ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့မှုတို့သည်လည်း ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဖိအားကို လျော့ကျစေခဲ့သည်။ စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှုကို ထိန်းချုပ်ထားသော်လည်း စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စွမ်းအင်ပစ္စည်းအမယ်များမပါဝင်သော အခြားပစ္စည်းများ၏ ဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှုများသည် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အနှောင်းပိုင်းတွင် စတင်တက်ရပ်ပြုလာခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ် ပထမသုံးလပတ်တွင် ၅.၈ %မြင့်တက်ခဲ့သည်။

ပုံ ၃။ PMI

ပုံ ၄။ CPI ဖောင်းပွမှုနှင့် အထောက်အကူပြုမှုများ

မှတ်ချက်။ ၅၀ အထက်တန်းဖိုးများသည် တိုးချဲ့သောလုပ်ငန်းကို အပြန်အလှန် ရည်ညွှန်းသည်။ သတင်းရင်းမြစ်။ ဗဟိုစာရင်းရုံး (CSO)

သတင်းရင်းမြစ်။ Neikkei/ HIS Market

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးသည် ၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ကြားဖြတ်ကာလနှင့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်တို့တွင် ၇.၁% နှင့် ၇.၄ % အသီးသီး ဆက်လက်တိုးတက်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။^၂ စီးပွားရေးနာလန်ထူမှုကို တည်တံ့သော FDI စီးဝင်မှုများ၊ တိုးတက်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသဘောထား၊ အထည်အလိပ်ပို့ကုန်များနှင့် ပြည်တွင်းစားသုံးမှုတို့တွင် ဆက်လက်ခိုင်မာနေသော ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့က ကျောထောက်နောက်ခံပြုမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဆက်သွယ်ရေးအဆင့် မြင့်တင်ခြင်း၊ ဓာတ်ငွေသုံး ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများကဲ့သို့သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းတို့နှင့် ဆက်စပ်သော အခြေခံအဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအရှိန်အဟုန်ကို ထိန်းသိမ်းရန်အထောက်အပံ့ပြုမည် ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း FDI အတည်ပြုမှုများသည် ယခင်နှစ်ကအတည်ပြုခဲ့သော အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆.၇ ဘီလီယံနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅.၇ ဘီလီယံသို့ ကျဆင်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ရေနံနှင့်ဓာတ်ငွေကဏ္ဍတွင်

^၂ ၂၀၁၈ ခုနှစ် နှစ်ပတ်ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိဖြစ်ပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှစတင်ပြီး ၂၀၁၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကုန်ဆုံးမည့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်၏ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားမှုများမရှိခြင်းနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍတွင် အလွန်ကျဆင်းခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကောင်းမွန်သော အလားအလာအဖြစ် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ခွင့်ပြုသော FDI စီမံကိန်း အမျိုးမျိုးရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် အိမ်ခြံမြေစီမံကိန်းများတွင် ၄၁.၇ % နှင့် ၅၁.၇% အသီးသီးတိုးတက်ခဲ့သည် (နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမိုဆွဲဆောင်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန် မျှော်မှန်းထားသော ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ ကုမ္ပဏီများ အက်ဥပဒေ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များအတွက် အကွက် က ကိုကြည့်ပါ)။

၅။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တို့အတွက် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကို ၄.၉ % နှင့် ၅.၀% အသီးသီးခန့်မှန်းသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တို့အတွက် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုသည် ရာသီဥတုအခြေအနေများ ဆက်လက်ကောင်းမွန်လျှင် အသင့်အတင့်သာရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ စွမ်းအင်နှင့်ဆက်စပ်သော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှ အထောက်အကူပြုမှုသည် ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများနှင့် အညီ နှေးကွေးမည်ဟုမျှော်လင့်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေအား CBM မှ တိုက်ရိုက်ပံ့ပိုးပေးခြင်းကို အဆင့်လိုက် ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် မြန်မာကျပ်ငွေ၏ တည်ငြိမ်သော နှုန်းထားတို့အား ထိန်းသိမ်းထားခြင်းတို့သည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု သင့်တင့်သောအဆင့်တွင် ဆက်လက်တည်ရှိရေး မျှော်မှန်းချက်များခိုင်မာစေရန်နှင့် ငွေကြေးမူဝါဒ တိုးတက်မှုအလားအလာကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

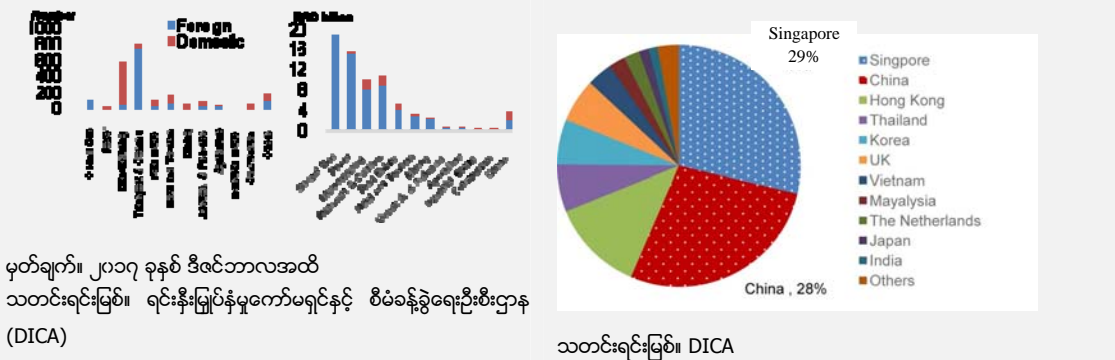
အကွက် က။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေ

၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေသစ် (MCA 2017) ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ဥပဒေအဖြစ်သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အတည်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤအကွက်တွင် ကော်ပိုရေးရှင်းဆိုင်ရာ ဤဥပဒေသစ်၏ အဓိကရူထောင့်များအနက် အချို့အချက်များကို မီးမောင်းထိုးပြထားပြီး ယင်း၏ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုအလားအလာကို ဆွေးနွေးထားသည်။

"နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ" အား အဓိပ္ပာယ်ပြန်လည်ဖွင့်ဆိုချက်သည် ကော်ပိုရေးရှင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုကိုအသင့်တော်ဆုံးဖြစ်စေသော အလျှောက်အတင်းပြုနိုင်စွမ်းကို ဖန်တီးပေးထားပြီး လက်ရှိတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အကန့်အသတ်များအရ ဖြစ်သော ကဏ္ဍများစွာရှိ ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများတွင် နိုင်ငံခြားပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပိုမိုခွင့်ပြုထားသည်။ ယခင် ၁၉၁၄ ခုနှစ် ကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေတွင် "ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီ" ကို ပြည်တွင်းနိုင်ငံသားများက အပြည့်အဝ ၁၀၀% ပိုင်ဆိုင်သောကုမ္ပဏီဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုဖွင့်ဆိုချက်တွင် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများထက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကန့်သတ်ချက်အနည်းသာရှိသော၊ ၁၀၀% ပိုင်ဆိုင်မှုအဆင့်အတန်းကို ဆုံးရှုံးခြင်းမရှိသော ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီတစ်ခုတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပါဝင်မှုအလားအလာကို ချန်လှပ်ထားသည်။ MCA ၂၀၁၇ သည် ထိုအချက်ကိုဖြေလျှော့ပေးပြီး ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတစ်ဦးက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရှယ်ယာ၏ ၃၅ % အထိပါဝင်ရန် ဆွဲဆောင်ရင်း "ပြည်တွင်း" အဆင့်အတန်းကို ထိန်းသိမ်းခွင့်ပြုထားရာ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့် ကဏ္ဍများတွင် နိုင်ငံခြားသားများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် ထိရောက်စွာ လမ်းဖွင့်ပေးထားပေသည်။ နိုင်ငံခြားပိုင်ဆိုင်မှုဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ MCA ၂၀၁၇ က ထိုနည်းဥပဒေကို ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများတွင် တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆီလျော်အောင် ညှိနှိုင်းပေးထားသောကြောင့် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်မီ ရှေးဦးစွာ ပြည်တွင်းအစုစပ်တစ်ဦး လိုအပ်သည်ဟူသော ယခင်ပြဌာန်းချက် ပျက်ပြယ်သွားခဲ့ပေသည်။ အက်ဥပဒေသစ်သည် ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းမှုများအတွက် ရှယ်ယာပိုင်ရှင်များနှင့် ဒါရိုက်တာများ၏ အရေအတွက်နှင့် ပတ်သက်သော အနည်းဆုံးပြဌာန်းချက်ကို ဖယ်ရှားပေးလိုက်သဖြင့် ပြည်တွင်းရော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်စလုံးအား ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ပြည့်ဝသောပိုင်ဆိုင်မှုကို ရရှိစေနိုင်ပေသည်။

ဥပဒေသစ်သည် ကော်ပိုရေးရှင်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်သောပြဿနာအချို့ကို ခိုင်မာတောင့်တင်းသော လေးစားလိုက်နာမှုဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသောကြောင့် အလယ်အလတ်ကာလတွင် ကော်ပိုရေးရှင်းကဏ္ဍရှိ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှုတို့ တိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်ပေသည်။ ကုမ္ပဏီဒါရိုက်တာ တစ်ဦး၏ ပြဌာန်းချက်များအား မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုမှ "သာမန်ဌာနခံဖြစ်မှု" အဆင့်အတန်းသို့ ဖြေလျှော့ပေးခဲ့သော်လည်း MCA ၂၀၁၇ သည် ကော်ပိုရေးရှင်းဒါရိုက်တာများ၏ သီးခြားတာဝန်ဝတ္တရားများ ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ တာဝန်ရှိမှုများနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်း အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်သော အခြားအဓိကရှုထောင့်များကို ပြဌာန်းထားသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မှု အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြခြင်းမပြုသေးသော်လည်း ဥပဒေသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့်ယုံကြည်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍသို့ ကောင်းမွန်သော တရားဥပဒေဆိုင်ရာ အခြေခံအုတ်မြစ်နှင့် လမ်းညွှန်မှုကို ဖြည့်ဆည်းပေးထားပေသည်။ MCA ၂၀၁၇ သည် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရှင်းလင်းလွယ်ကူစေပြီး လိုက်နာမှုကုန်ကျစရိတ်များကို လျော့နည်းသက်သာစေပေသည်။ ယခုအခါ "ပြည်တွင်း" နှင့် "နိုင်ငံခြား" အကြား ပြောင်းလဲရန်အတွက် အာဏာပိုင်များက ထိုပြောင်းလဲမှုကို အသိပေးအကြောင်းကြားရန်သာ လိုအပ်တော့ရာ ပို၍လွယ်ကူသွားပြီဖြစ်သည်။ ယခင်ကဆိုလျှင် ထိုသို့သောပြောင်းလဲမှုအတွက် အစိုးရ၏ တိကျရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားသော အတည်ပြုချက်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပေသည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင်မူ ယခင်ဥပဒေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကော်ပိုရေးရှင်းများက ဥပဒေသစ်ကိုလိုက်နာမှုသည် ပို၍အားကောင်းလာဖွယ်ရှိပေသည်။

ပုံ က-၁။ ကဏ္ဍအလိုက်နှင့် အဖွဲ့အစည်းအလိုက် အမှန်သုံးစွဲမှုကဏ္ဍရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (တည်ရှိဆဲ မတည်ရင်းနှီးမှု) ပုံ က-၂။ အမှန်သုံးစွဲမှုကဏ္ဍရှိ နိုင်ငံအလိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (တည်ရှိဆဲ မတည်ရင်းနှီးမှု)

မှတ်ချက်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ သတင်းရင်းမြစ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန (DICA)

သတင်းရင်းမြစ်။ DICA

ဥပဒေသစ်သည် နိုင်ငံခြားပိုင်ဆိုင်မှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များကို ဖြေလျှော့ပေးရန်နှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းသောဝန်းကျင်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်ရည်ရွယ်သည်။ ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပတ်သက်သော ကန့်သတ်ချက်များကို ဖြေလျှော့ပေးခြင်းနှင့် တစ်ဦးတည်းလုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုင်ဆိုင်မှုခွင့်ပြုပေးခြင်းသည် ပို၍အကျိုးဖြစ်ထွန်းသော တရားဝင်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖွံ့ဖြိုးစေမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ပထမသုံးလပတ်တွင် DICA တွင်ကုမ္ပဏီများ၏ ၅၅% မှတ်ပုံတင်ထားပြီး စုစုပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ၈၇.၇ % ရှိသောကြောင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအားလုံးသို့ အဓိက အထောက်အပံ့ပေးမှု ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် စွမ်းအင်နှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံဆက်နွယ်သော စီမံကိန်းများကို ဆက်လက်အလေးပေးသော်လည်း အခြားကဏ္ဍများအတွင်းသို့ အမျိုးအစားပို၍စုံလင်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ပို၍ လွတ်လပ်မှုတသော တရားဝင်ပတ်ဝန်းကျင်ဖြင့် ဆက်လက်လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်းမှတစ်ဆင့် အစုရှယ်ယာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော်လည်း အကောင်အထည်ဖော်မှုအတွက် အသေးစိတ်

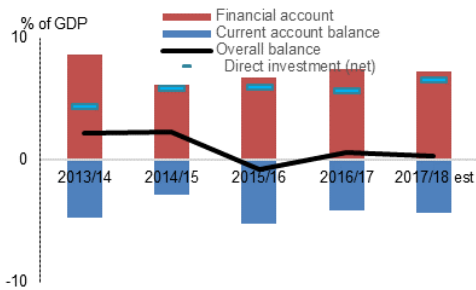
အချက်အလက်များကို မသိရှိရသေးပါ။

အလယ်အလတ်ကာလတွင် ဥပဒေသည် အသိပညာဖိတ်လှုံ့မှုများနှင့် နည်းပညာလွှဲပြောင်းမှုများမှတစ်ဆင့် အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်ရေးကိုလည်း အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ပြည်တွင်း ဘဏ်များတွင် နိုင်ငံခြားလူနည်းစုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုက ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်ရေးကို အကူအညီပေးမည်ဖြစ်သည်ကို လက်တွေ့အထောက်အထားများက ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍ သည်လည်း အကောင်းဆုံးအလေ့အကျင့်များနှင့် နည်းပညာများချမှတ်ရာတွင် နိုင်ငံခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် သင်ယူနိုင်သကဲ့သို့ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပေသည်။

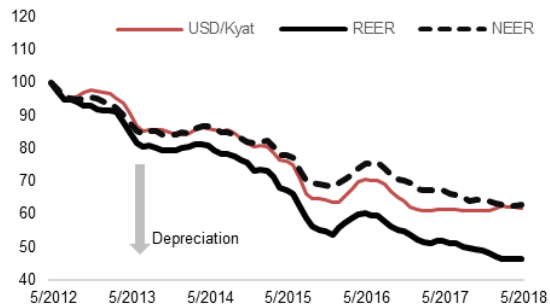
က - ၂။ ပြင်ပကဏ္ဍနှင့် ငွေပေးငွေယူရှင်းတမ်းများ

၆။ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် သွင်းကုန်များနှင့်ဆက်စပ်သော ပို့ကုန်များပြန်လည်ဦးမော့လာခြင်းက ကုန်သွယ်ရေး လိုငွေပြုမှုကို ကျဉ်းမြောင်းစေသော်လည်း ဘဏ်စာရင်းရှင်လိုငွေပြုမှုသည် ပမာဏများစွာ ကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပို့ကုန်များနှင့် သွင်းကုန်များနှစ်ရပ်စလုံးသည် ၂၂.၃ % နှင့် ၈.၄ % အသီးသီးဖွံ့ဖြိုးခဲ့ပြီး ကုန်သွယ်ရေး လိုငွေပြုမှုနည်းပါးရေးကို ရှေးရှုခဲ့သည်။ အလားတူကာလအတွင်းတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်နွယ် သော ရရှိငွေများ ထိုင်းမိုင်းနေသဖြင့် ပန်ဆောင်မှုစာရင်းပိုလျှံငွေသည် GDP ၏ ရာခိုင်နှုန်းတွင် တိုးတက်မှုမရှိခဲ့ပါ။ ဘဏ်စာရင်းရှင်လိုငွေသည် အဓိကအားဖြင့် တဆင့်ခံဝင်ငွေတွင် ကျဆင်းမှုကြောင့် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် GDP ၏ - ၄.၁% မှ - ၄.၃% အထိ ကျယ်ပြန့်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။³

ပုံ ၅။ ငွေပေးငွေယူ ရှင်းတမ်းများ

ပုံ ၆။ ငွေလဲလှယ်နှုန်း

Note: A statistical adjustment in the data source of secondary income mainly contributed to a widening current account deficit. သတင်းရင်းမြစ်။ CBM၊ AMRO ဝန်ထမ်းများ၏ တွက်ချက်မှုများ။

Source: CBM, AMRO staff estimates

၇။ FDI စီးဝင်မှုများတွင် နာလန်ထူမှုက ဖြည့်ဆည်းပေးသောဘဏ္ဍာရေး စာရင်းပိုငွေပြုမှုသည် ဘဏ်စာရင်းရှင်စာရင်း လိုငွေပြုမှု ကို ကာမိသည်ထက်ပို၍များသောကြောင့် အားလုံးသော BOP သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ရှိ ပိုငွေထဲတွင်

³ ဘဏ်စာရင်းရှင် စာရင်းပြောင်းလဲမှု၏ အရေအတွက်ကို ကြီးမားစွာသက်ရောက်သော FY ၂၀၁၇/၁၈ ရှိ BOP အချက်အလက်များအတွက် တဆင့်ခံဝင်ငွေ စာရင်းကိုခန့်မှန်းရန် CBM က ရင်းမြစ်အသစ်ကို အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

ဆက်လက်ကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ FDI သည် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၏ ပထမသုံးလပတ်တွင် ခိုင်မာသောနာလန်ထူမှုကို ပြသခဲ့ပြီး ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၏ အလားတူကာလတွင် USD ၂.၅ ဘီလီယံနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် USD ၃.၉ ဘီလီယံအထိ ရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ မြင့်တက်ခဲ့ခြင်းမှာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် စွမ်းအင်ကဏ္ဍရှိ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော စီမံကိန်းများကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးစာရင်းပိုငွေပြုမှုသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် GDP ၏ ၇.၃% ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ ထို့ကြောင့် BOP သည် ပိုငွေတွင်ပင်ရှိပြီး နိုင်ငံခြားသီးသန့်အရံငွေကို မြင့်တက်စေခဲ့သည်။ အစိုးရသစ်၏ သုံးသပ်ချက်အရ ယခင်နှစ်က စီမံကိန်းများသို့ တရားဝင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအကူအညီ (ODA) ထုတ်ပေးမှုလျော့ကျခဲ့ပြီး နောက် ODA ထုတ်ပေးမှုနှင့် ပတ်သက်သော စီးဝင်မှုများသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် စတင်နာလန်ထူလာခဲ့ပြီး ယခင်နှစ်က USD ၃၆၆ သန်းရှိရာမှ USD ၅၈၈ သန်းအထိ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ အားလုံးသောလက်ကျန်သည် ဆက်လက်ပိုလျှံမှုများနှင့်အတူ နိုင်ငံခြား သီးသန့်အရံငွေသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လတွင် USD ၅.၁ ဘီလီယံရှိရာမှ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် USD ၅.၄ ဘီလီယံအထိ စံချိန်တင်မြင့်တက်ခဲ့သည်။

၈။ မြန်မာကျပ်ငွေသည် နှစ်၏အများဆုံးကာလတစ်လျှောက် USD နှင့်ယှဉ်၍ တည်ငြိမ်ခဲ့သော်လည်း US ဒေါ်လာ ပိုမိုခိုင်မာမှုကြောင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ တန်ဖိုးစတင်ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ မြန်မာကျပ်ငွေသည် ပြင်ပအကြောင်းခြင်းရာများ၏ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုကြောင့် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တစ်လျှောက်လုံး USD နှင့်ယှဉ်၍ တည်ငြိမ်လာခဲ့သည်။ ပိုမိုခိုင်မာမှုများတွင် သွင်းကုန်များထက် ပိုမိုခိုင်မာသောဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အခြားသော ကမ္ဘာ့ငွေကြေးများနှင့်ယှဉ်လျှင် ပို၍ အားနည်းသော USD အကြား မြန်မာကျပ်ငွေ၏ တန်ဖိုးကျဆင်းမှုဆိုင်ရာ ဈေးကွက်ဖိအားကိုလျော့ပါးစေရန် အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။ ကျပ်ငွေ၏ ထိရောက်သောငွေလဲနှုန်းများသည် USD နှင့်အပြိုင် ခိုင်မာတောင့်တင်းသော ထိုင်းဘတ်ငွေ စင်္ကာပူဒေါ်လာနှင့် တရုတ်ယွမ်တို့ကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကကုန်သွယ်ဘက်ငွေကြေးများကို ဆက်လက်အားနည်းစေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယခုနှစ် ဧပြီလကတည်းက ပြန်လည်တောင့်တင်းလာသော USD အတူ ကျပ်ငွေသည် USD နှင့်ယှဉ်၍ တန်ဖိုးစတင်ကျဆင်းလာခဲ့သည်။

၉။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြင်ပကြွေးမြီသည် နည်းပါးလျှက်ရှိပြီး ODA ထုတ်ပေးမှုနည်းပါးနေခြင်းနှင့် မြင့်တက်လာသော ပြန်လည်ပေးဆပ်ငွေများကိုထင်ဟပ်ကာ ထိန်းချုပ်ထားဆဲဖြစ်သည်။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြည်ပကြွေးမြီစုစုပေါင်းသည် နည်းပါးဆဲဖြစ်ပြီး မြင့်တက်လာသော ပြန်လည်ပေးဆပ်မှုများနှင့်နည်းပါးသော ODA ထုတ်ပေးငွေများနှင့်အတူ GDP ၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းမရှိသေးပေ။ ယင်းသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကုန်တွင် GDP ၏ ၁၄.၀ % ခန့်ရှိမည်ဖြစ်ပြီး ကာလလတ်နှင့် ကာလရှည်ကြွေးမြီများ ကျယ်ပြန့်စွာပါဝင်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။⁴

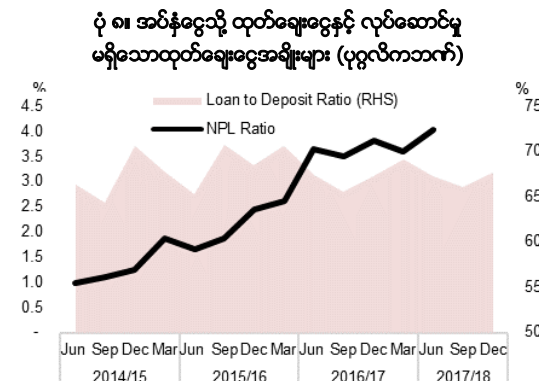
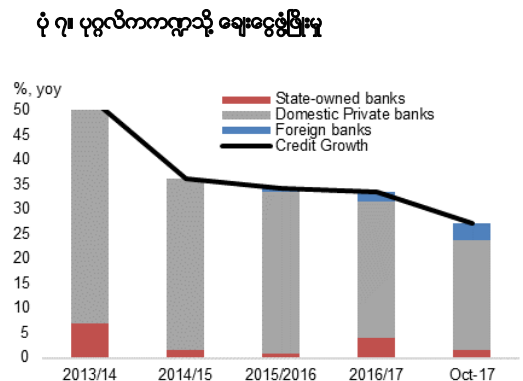
က-၃။ ငွေရေးကြေးရေးအခြေအနေနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ

၁၀။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဘဏ်စည်းမျဉ်းသစ်များ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ မူဘောင်အား နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့် ပိုမိုနီးစပ်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးပါသောအဆင့်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်၏ ခိုင်မာတောင့်တင်းမှု တိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ စည်းမျဉ်းသစ်ဖြစ်သော Basel-11-standard မူဘောင်သည် စည်းမျဉ်းစနစ်အား ၂၀၁၆ ခုနှစ် ငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေနှင့် ညီညွတ်စေမည့်အပြင် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့်လည်း ပိုမိုနီးကပ်အောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးမည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းပုံစံကို ကိုက်ညီအောင်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် မူဘောင်သစ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လာခဲ့သည်။ CAR စည်းမျဉ်းကို ဖြည့်ဆည်းခြင်းမပြုနိုင်သေးသည့်ပြင် တိုးချဲ့ထားသောကာလ သတ်မှတ်ချက်များအား လိုက်နာရန်ကတိပြုထားသည့် ဘဏ်များစွာတို့မှလွဲ၍ ဘဏ်အများစုသည် မတည်ရင်းနှီးမှုဆိုင်ရာ ပြဌာန်း

⁴ FY ၂၀၁၂/၂၀၁၃ နှင့် FY ၂၀၁၃/၁၄ တို့ရှိ ကြွေးမြီသက်သာခွင့်ပြုမှုသည် စုစုပေါင်း USD 10.8 ဘီလီယံ အထိရှိခဲ့သည်။

ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်စွမ်းရှိကြပါသည်။ ကာလအလိုက်ချေးငွေများသို့ ဘဏ်စာရင်းရှိ ငွေပမာဏထက် ပိုထုတ်ခွင့် အထောက်အပံ့များ⁵ ပြောင်းလဲရေးရှိ တိုးတက်မှုသည် ချေးယူသူအချို့က မြင့်မားသော တန်ဖိုးနှင့် ကာလအလိုက် ချေးငွေများ၏ အလျော့အတင်းပြုနိုင်စွမ်း ပိုမိုနည်းပါးခြင်းတို့ကို ရင်ဆိုင်ရန်လေးကြာသဖြင့် ရောထွေးလျက်ရှိသည် (ဘဏ်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အလားအလာ အတွက် အကွက်-ခ တွင်ကြည့်ပါ)။

၁၁။ **ချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် မြင့်မားဆဲဖြစ်သော်လည်း ပြည်တွင်းဘဏ်များ၏ ထုတ်ချေးမှုတွင် ကျဆင်းမှုကြောင့် အရှိန်နှေး ကွေးလျက်ရှိသည်။** ပိုမိုတင်းကျပ်သောစည်းမျဉ်းကို တုံ့ပြန်ရာတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ ပြည်တွင်းချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ခြုံငုံကြည့်လျှင် နှေးကွေးလျက်ရှိပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လကုန်တွင် ၃၃.၅% ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လကုန်တွင် ၂၃.၄ % (yoy) သာ ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားဘဏ်များသည် နိမ့်သောအခြေခံမှစ၍ အသစ်ဝင်ရောက်သော လုပ်ငန်း များအဖြစ် လျင်မြန်စွာတိုးချဲ့လာကြသောကြောင့် ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရဘဏ်အပါအဝင် ပြည်တွင်းဘဏ်များ၏ ထုတ် ချေးငွေများ ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အပ်နှံငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် တိုးတက်မှုအနည်းငယ်မျှ နှင့်ပင် တည်ငြိမ်လျက်ရှိပြီး နိမ့်သောအခြေခံမှစ၍ ပိုမိုလျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးလာသော နိုင်ငံခြားဘဏ်များ၏ အပ်နှံငွေများ နှင့်အတူ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လကုန်တွင် ၂၂.၀%(yoy) တိုးတက်ခဲ့ပြီး ယမန်နှစ်က ၂၄.၁ % (yoy) တိုးတက်ခဲ့သည်။ အလုံးစုံသော ငွေဖြစ်လွယ်မှုအခြေအနေမှာ ကျယ်ပြန့်သော ငွေကြေးတွက်ချက်မှုအရ လွန်ခဲ့သောတစ်နှစ်က ၁၉.၄ % နှင့် အလားတူစွာ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လကုန်တွင် ၁၈.၀% ငွေကြေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အတူ အတန်အသင့် တည်ငြိမ်လျက်ရှိ သည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM

၁၂။ **တိုးတက်မှုရှိသော်လည်း ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်အနေဖြင့် ဓေတိရေးနှင့် လွတ်လပ်မှုရှိရေးတို့ကို ဆက်လက် ဆောင် ရွက်ရန် လိုအပ်သည် (အသေးစိတ်များအတွက် အကွက်-ခ ကိုကြည့်ပါ)။** နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့်အညီ ချမှတ်သော စည်းမျဉ်းသစ်ဆိုင်ရာ မူဘောင်ကိုထင်ဟပ်သည့် ပို၍အမြော်အမြင်မြင့်မားသည့် စံနှုန်းများသည် ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ် ခိုင်မာမှု တိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သောလေးနှစ်တွင် ချေးငွေများတိုးချဲ့မှုအကြား ပြည် တွင်းဘဏ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း အရည်အသွေးဆုတ်ယုတ်ချိန်တွင်ပင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လအထိ ပြည်တွင်းဘဏ် များစွာတို့သည်လည်း မတည်ရင်းနှီးမှု လျော့နည်းနေဆဲဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုမရှိ သော ထုတ်ချေးငွေများ (NPL) အချိုးသည် မြင့်တက်လျက်ရှိပြီး လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်က ၁.၀% ရှိခဲ့မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်

⁵ CBM သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၆ ရက်နေ့အရ ချေးငွေကိုယ်ပိုင်ရင်းနှီးမှု၏ ၅၀% ရှိသော စာရင်းပိုထုတ်ငွေများကိုလျော့ချရန် ဘဏ်များ လို အပ်သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ၄.၀% အထိရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဘဏ်များ၏ မတည်ရင်းနှီးငွေ ပြည့်စုံမှုအချိုးများသည် မတည်ရင်းနှီးမှုပြဌာန်းချက်များ အတည်ဖြစ်သည့်အချိန်မှစ၍ တိုးတက်လာခဲ့ပြီး ဘဏ်အများစုသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လအထိ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ စုစုပေါင်း၏ အနိမ့်ဆုံးလိုအပ်သောအချိုး၏ ၈.၀% အထိ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အမြတ်ရရှိနိုင်စွမ်းသည် အချို့ဘဏ်များအတွက် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းပေါ်ပြန်ရသည့် အမြတ်နှင့်အစုရှယ်ယာပေါ် ပြန်ရသည့် အမြတ်တို့နှင့်အတူ ယခင်ကပြိုင်ဆိုင်မှုထက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၁% နှင့် ၁၀% အောက် အသင့်အတင့် မြင့်တက်ခဲ့သည်။ စည်းမျဉ်းလိုက်နာမှု ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်ခြင်းသည် နောင်လာမည့် အမြတ်ရနိုင်စွမ်းကို ထိခိုက်စေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

၁၃။ အိမ်ခြံမြေကဏ္ဍတစ်ရပ်လုံးအနေဖြင့် ထိန်းချုပ်နိုင်ဆဲရှိသော်လည်း ထိုကဏ္ဍ၏အချို့သော အစိတ်အပိုင်းများသည် ပြန်လည်ဦးမော့လာသည့် အရိပ်အယောင်များကို စတင်ပြသလာခဲ့သည်။ အိမ်ခြံမြေဈေးနှုန်းများအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်မှုကို တွေ့မြင်ရသော်လည်း လက်အောက်ခံဈေးကွက်အစိတ်အပိုင်းများရှိ ညွှန်းကိန်းများက အိမ်ခြံမြေဈေးကွက်ရှိ နာလန်ထူမှု အမှတ်လက္ခဏာများကို ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ ဥပမာ ရုံးခန်းအစိတ်အပိုင်းရှိ ရုံးခန်းများရယူနေထိုင်မှုသည် တိုးတက်လျက်ရှိပြီး လက်လီနေထိုင်မှုသည် ပေးသွင်းမှုမြင့်တက်သည့်ကြားမှပင် မြင့်မားနေဆဲဖြစ်သည်။ အသေးစား တိုက်ခန်းများနှင့် အိမ်ခြံမြေစက်မှုဇုန်ရှိ ခိုင်မာသော ဝယ်လိုအားသည် ဈေးနှုန်းများတည်ငြိမ်မှုကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည်။ ထိုစဉ်တွင်ပင် ကွန်ဒိုမီနီယံဈေးကွက်သည် ဈေးနှုန်းများနှင့်မြင့်တက်သော ပေးသွင်းမှုများ ဆက်လက် ကျဆင်းစေရန် ဖိအားပေးဖွယ်ရှိသည့် အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှုများကို ကြုံတွေ့လျက်ရှိသည်။^၆

အကွက်-၁။ စည်းမျဉ်းသစ်ဝန်းကျင်ရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂၀၁၆ ခုနှစ် ငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ ဥပဒေအောက်ရှိ အပိုဒ်ငယ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် မတည်ရင်းနှီးမှု ထုတ်ချေးငွေဖော်ပြချက်နှင့် အတန်းအစားပြန်လည်သတ်မှတ်မှုအပြင် ဘဏ်စာရင်းထက်ပိုသော ထုတ်ချေးငွေများ ပြန်လည်ကာမိစေရေးတို့နှင့် ပတ်သက်သော ပြဌာန်းချက်များကိုဖော်ပြသည့် စည်းမျဉ်းများစွာကို CBM က ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည် (ဇယား ၁-၁ တွင် အဆိုပါစည်းမျဉ်းသစ်များနှင့် သက်ရောက်သော နေ့စွဲများကို ပြုစုထားသည်)။

^၆ အခြားတစ်ဘက်တွင် အသစ်ထုတ်ပြန်သော ကွန်ဒိုမီနီယံဥပဒေ၏ စည်းမျဉ်းသစ်များအရ နေထိုင်မှုမဟုတ်သောပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အိမ်ခြံမြေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ၏ အခကြေးငွေများ လွှဲပြောင်းမှုတွင်လျှော့ချခြင်းတို့ကို ပိုမိုရှင်းလင်းလာစေခြင်းသည် ပေါင်နံ့မှုဘဏ္ဍာရေးကို အဆင်ပြေစေသည့်ပြင် ထိုဥပဒေအား ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်လျှင် ဤကဏ္ဍကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

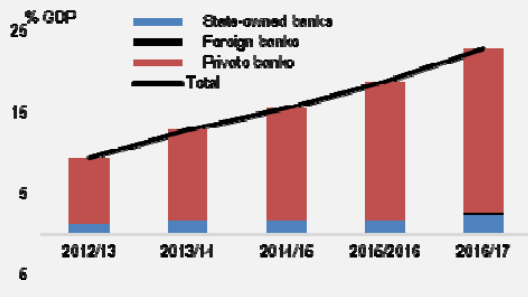
ဇယား ၁-၁။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကြေညာခဲ့သော သတ်ပြုရမည့်လုပ်ငန်းများ

သတ်ပြုရမည့်လုပ်ငန်းများ	အကြောင်းအရာ	သက်ရောက်သောနေ့စွဲ
မတည်ငွေပြည့်စုံမှုအချိုး (CAR)	အနိမ့်ဆုံးအလွှာ - ၁ နှင့် စည်းမျဉ်းဆိုင်ရာ CAR တို့သည် ၄% နှင့် ၈% အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။	၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်
ငွေဖြစ်လွယ်မှုအချိုး	ငွေသားပိုင်ဆိုင်မှု၏ ၂၀% (သို့မဟုတ် ငွေသားနှင့် တူညီသောအရာများ)	၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်
ကြီးမားသောဖော်ပြချက်	တစ်ဦးတည်းချေးငှားသူအားမတည်ငွေ၏ အများဆုံး ၂၀%	၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်
NPLs နှင့်ပြဌာန်းချက်	ပို၍တိုသော စေ့ရောက်သည့်နေ့ကို ပြန်လည်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပြဌာန်းချက် ပို၍လိုအပ်သည်။	၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်
ဘဏ်စာရင်းထက် ပိုထုတ်ငွေဖော်ပြချက်	ချေးငွေရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၏ ရာခိုင်နှုန်း ၅၀/၃၀/၂၀ လျှော့ချခြင်း	၂၀၁၈/၂၀၁၉/၂၀၂၀ ခုနှစ် များ၏ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM

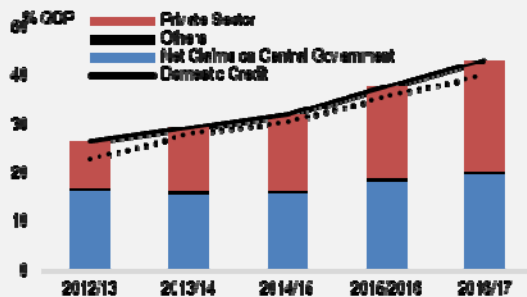
ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍက မောင်းနှင်သော စီးပွားရေးသို့ အသွင်ကူးပြောင်းရေး အမျိုးသားမဟာဗျူဟာနှင့်အညီ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ သို့ ထုတ်ချေးငွေများသည် လျင်မြန်စွာဖွံ့ဖြိုးလျှက်ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း နိမ့်သောအခြေခံမှ အစပြု လျှက် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍသို့ချေးငွေသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၄၀.၀% (တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်) ဖွံ့ဖြိုးလျှက်ရှိသည် သို့မဟုတ် ၂၀၁၂/ ၁၃ (၂၀၁၃ ခုနှစ် မတ်လ) နှစ်ကုန်ရှိ GDP ၏ ၉.၆% မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ၂၅.၄% အထိ ဖွံ့ဖြိုးလျှက်ရှိသည်။ ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ဦးဆောင်သော ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍသို့ ထုတ်ချေးငွေသည် အကြီး အကျယ် တိုးတက်များပြားလာခဲ့ပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ အထူးချေးငွေများသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှစ၍ ဗဟိုအစိုးရသို့ ထုတ်ချေးငွေပမာဏထက် ကျော်လွန်လျှက်ရှိသည်။

ပုံ ၁-၁။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ ချေးငွေတိုးချဲ့မှု

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM

ပုံ ၁-၂။ စီးပွားရေးသို့ အလုံးစုံချေးငွေ

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM

ပြည်တွင်းဥပဒေပြု အဖွဲ့အစည်းနှင့် စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်းကျင်သည် ပြောင်းလဲနေသောစီးပွားရေး အသွင်

အပြင်နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုကို အမိလိုက်နိုင်စေရန် အဆင့်မြှင့်တင်မှုများကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုဘဏ် ဥပဒေနှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေတို့တွင် ဈေးကွက်အခြေပြုငွေကြေးနှင့်ငွေလဲနှုန်း မူဝါဒများ ချမှတ်ရေးနှင့် မှန်ကန်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ရေး မူဘောင်အဆင့်မြှင့်တင်ရေးတို့အတွက် လွတ်လပ်သောငွေကြေး အာဏာ ပိုင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အုတ်မြစ်ချပေးထားသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လကတည်းက အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော အသေးစိတ်စည်းမျဉ်းများနှင့် နောက်ဆက်တွဲ ညွှန်ကြားချက်များသည် မတည်ရင်းနှီးမှု လိုအပ်ချက်ပိုင်ဆိုင်မှု အတန်းအစားခွဲခြားခြင်းနှင့် ထုတ်ချေးငွေဖော်ပြချက်များကဲ့သို့သော စည်းမျဉ်း၏အဓိက ရှုထောင့်များအပေါ် အသေးစိတ်မွမ်းမံထားသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အုပ်ချုပ်မှုခိုင်မာတောင့်တင်းရေးနှင့် အချက်အလက်များရရှိမှု တိုးတက်ရေးတို့တွင် ဖြည့်စွက် အစီအမံများက ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ခေတ်မီတိုးတက်ရေးအတွက် ဆက်လက်လမ်းဖွင့်ပေးလျက်ရှိသည်။ စာရင်းစစ် ဆေးခြင်း ဆက်စပ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့်ပတ်သက်သော စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာ ပဏာမ ဆောင်ရွက်ချက်များကို CBM က လောလောဆယ်မှုကြမ်းပြုစုလျက်ရှိပြီး ယင်းတို့သည် ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့် စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်ရေး မူဘောင်တိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် စနစ်အပိုင်း ကြေးမြီအချက်အလက် စုစည်းမှုတစ်ခု တည်ထောင်ခြင်းသည် CBM ၏ကြီးကြပ်မှုဆိုင်ရာ ထိုးထွင်းသိမြင်မှုများနှင့် ဘဏ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း စွန့်စားမှုစီမံခန့်ခွဲရေး နှစ်ရပ်စလုံးကိုပါ ခိုင်မာတောင့်တင်းစေမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ချေးငွေပျူရီကို ၂၀၁၈ ခုနှစ် မေလတွင် တည်ထောင်ကာ ချေးယူသူ တစ်ဦးချင်းစီ၏ ပြန့်ကျဲနေသော မက်ခရိုအဆင့်မှ ထုတ်ချေးငွေအချက်အလက်များကို ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆန်းစစ် ရေးအတွက် ပြည့်စုံလုံလောက်သော အချက်အလက်များစုဆောင်းရန် အဖွဲ့အစည်းသစ်များအဖို့ အချိန်ယူရမည်ဖြစ် သော်လည်း ယင်းသည် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ အချက်အလက်ပြည့်စုံမှု ခိုင်မာရေးနှင့် ကာလလတ်စွန့်စားမှု စီမံခန့်ခွဲ ရေး အထောက်အကူပြုမှုတို့တွင် အရေးကြီးသောခြေလှမ်းဖြစ်သည်။

ကာလတိုတွင် လျင်မြန်သောချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းအရည်အသွေးနှင့် အကျိုး အမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်စွမ်းကို ဆုတ်ယုတ်စေရန် ဦးတည်လျက်ရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှ လျင်မြန်သော ချေးငွေဖွံ့ဖြိုး မှုနှင့်အပြိုင် NPL အချိုးသည် မြင့်တက်မည့်အလားအလာရှိပြီး ဘဏ်များအကြား ၎င်းတို့၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်း ပမာဏတိုးချဲ့ရန် ပြိုင်ဆိုင်မှု မြင့်တက်လာခြင်းကြောင့် ထုတ်ချေးမှုစနစ်များအားနည်းလျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြလျက် ရှိ သည်။ ထိုအတောအတွင်း ဘဏ်အချို့သည် မတည်ရင်းနှီးမှုဒဏ်ခံလွှာအတန်အသင့် နည်းပါးသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ ထိခိုက်မှုခံနိုင်ရည်သည် အားနည်းနေဆဲဖြစ်သည်။ ဘဏ်စာရင်းထက် ပိုမိုချေးယူသော အထောက်အပံ့များကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေခြင်းသည် ဘဏ်၏စွန့်စားမှုကို လျော့ချပေးနိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများဖြင့် အာမခံထားခြင်းဖြစ် သော်လည်း ချေးငွေအရည်အသွေးအား တိကျသောဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ရန် ခက်ခဲစေနိုင်သည်။ ဘဏ်စာရင်းထက်ပို၍ ထုတ်ချေးငွေလျော့ချမှုသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအစောပိုင်းတွင် အထူးထုတ်ချေးငွေများ၏ ၇၀% ရှိမည်ဟုခန့်မှန်း သည်။ သို့ရာတွင် ဘဏ်အနည်းငယ်တို့တွင် စွန့်စားမှုကြီးမားလျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ ကြီးမားသောပူး ပေါင်းမှုများက အချို့သောဘဏ်များကို ထိန်းချုပ်ထားသောကြောင့် ထိုသို့သော ပိုင်ဆိုင်မှုဖွဲ့စည်းပုံသည် ဆက်စပ် သောအဖွဲ့ဝင်၏ ထုတ်ချေးငွေများ၏ ရှယ်ယာကိုမြင့်မားလာစေပြီး ထုတ်ချေးငွေအပေါ် အာရုံစူးစိုက်ရသည့် စွန့်စားမှု မြင့်တက်လာစေနိုင်သည်။ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းအပေါ် ပြန်ရသောအကျိုးအမြတ်ဖြင့် တိုင်းတာသော ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်စွမ်းသည် ပြိုင်ဆိုင်မှု မြင့်မားလာသောကြောင့် ၂၀၁၃/၁၄ တွင် အမြင့်မားဆုံး ထိခိုက်ခဲ့ချိန် မှစ၍ ကျဆင်းနေဆဲဖြစ်သည်။

အလယ်အလတ်ကာလတွင် ချေးငွေလိုအပ်မှုသည် ဆက်လက်ခိုင်မာနေမည်ဖြစ်ပြီး ဘဏ်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဖောက်သည်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော အကျိုးရလဒ်များကို ပိုမိုဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးငွေ စည်းကမ်းများဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်တစ်ရပ်ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ချေးငွေသည် အဓိကအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများသို့ရောက်ရှိသွားပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအထိ ယင်း ချေးငွေသည် အထူးချေးငွေစုစုပေါင်း၏ ၅၉.၀ % ရှိကာ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် ချေးငွေစုစုပေါင်း၏ ၁၀.၀ % မျှသာ ရှိခဲ့သည်။ ချေးငွေများ ကာလစတင်သတ်မှတ်ခြင်းသည် စုဆောင်းငွေများအား ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍမှလိုအပ်သော ကာလရှည်ချေးငွေများသို့ လမ်းကြောင်းလွှဲပြောင်းရေးတွင် ပို၍အရေးပါသောလုပ်ငန်းကို ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍက ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုသည်။ လက်လီဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုး ဆောင်ရွက် ခြင်းသည် အလွန်စောလွန်းသော အဆင့်တွင်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ဘဏ်အနည်းငယ်သည် ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲနိုင်သော အိုးအိမ်စီမံကိန်းများသို့ အပေါင်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးလျှက်ရှိရာ ထိုစီမံကိန်းများသည် လျင်မြန်စွာဖွံ့ဖြိုးသော ဈေးကွက်အလားအလာ ရှိနိုင်ပေသည်။

က-၄။ အခွန်ဘဏ္ဍာကဏ္ဍ

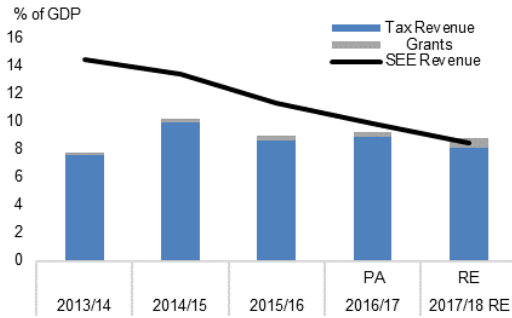
၁၄။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှေးသော အခွန်အကောက်ဝင်ငွေများကြောင့် အားနည်းသော အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေသည် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် အဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းအခွန်ဘဏ္ဍာသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ရှိ GDP၏ ၈.၂% ခန့် သာရှိပြီး ယခင်နှစ်ကထက် လျော့နည်းသည်။ ထိုသို့ကျဆင်းခြင်းမှာ စီးပွားဖြစ်နှင့် သီးသန့်ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အခွန် ကောက်ခံမှုတွင် ပုံမှန်ဖွံ့ဖြိုးမှုကြောင့်ဖြစ်ပြီး စတင်ပြုပြင်ပြောင်းလဲသော ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၃၆.၀ % ရှိ ကာ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၁၅.၀ % ခန့် ဖွံ့ဖြိုးမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။

၁၅။ စွမ်းအင်ကဏ္ဍရှိ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ (SEEs) မှ အခွန်ငွေကျဆင်းခြင်းနှင့် အရှုံးပေါ်သော SEEs များသို့ ထောက်ပံ့ငွေများ မြင့်တက်ခြင်းသည် အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေအနေအထားအပေါ် ဆက်လက်၍ ဖိအားသက်ရောက် စေမည် ဖြစ်သည်။ စွမ်းအင်နှင့်ဆက်စပ်သော SEE အခွန်ဘဏ္ဍာငွေနှင့် အခွန်အကောက်ဝင်ညံ့ပင်မှုများသည် လွန်ခဲ့ သော နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ပုံမှန်ကျဆင်းလာခဲ့သည်။⁷ ရှေ့ဆက်၍လည်း ဓာတ်ငွေကဏ္ဍမှ အခွန်ငွေသည် ဆက်လက်ကျဆင်းမည် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမူ လက်ရှိဓာတ်ငွေတွင်းအချို့သည် ဓာတ်ငွေကုန်ခမ်းလျှက်ရှိပြီး ဓာတ်ငွေတွင်းသစ် ရှာဖွေတူးဖော်ခြင်းနှင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိသော ဓာတ်ငွေတွင်းသစ်များမှ အမှန်တကယ် ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ အကြား ကြီးမားသောအချိန်ကာလ နောက်ကျမှု ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုကာလအတွင်း ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှင့် ပို့ကုန်များမှပြိုင်ဆိုင်မှုသည် SEEs များ၏ အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းနိုင်စွမ်းအပေါ်ပို၍ ဖိအားပေးလာမည်ဖြစ်ပြီး အချို့ သော SEEs များသည် အထည်အလိပ်နှင့် အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် ကြီးမားသော ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေပြုမှု ပေါ်ပေါက်စေမည် ဖြစ်သည်။ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများအပါအဝင် အရည် အသွေး ညံ့ဖျင်းကာအရှုံးပေါ်သော SEEs များအား လျော့ချရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေပြည့်စုံလုံလောက်ရန် လိုအပ်သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် အမှန်အားဖြင့် ခက်ခဲမည့်အပြင် ရွေးချယ်နိုင်သောအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးမှု သို့မဟုတ် လျော့ချသောအလုပ်သမားများ

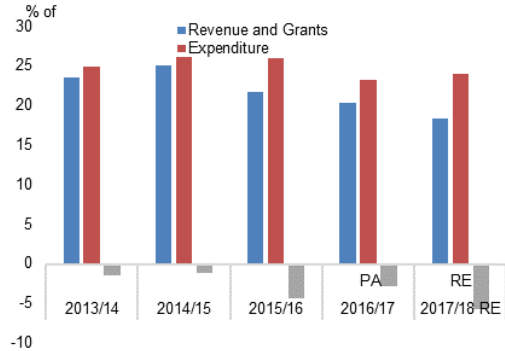
⁷ လွန်ခဲ့သောနှစ်များတွင် ရေနံဈေးနှုန်းများ ထိုး၍ကျဆင်းမှုအပေါ်အခြေခံကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဓာတ်ငွေကဏ္ဍမှ ဝင်ငွေသည်လည်း သိသာစွာ ကျဆင်း ခဲ့ရပြီး ဘဏ္ဍာရေးစာရင်းတွင် ဖိအားသက်ရောက်ခဲ့သည်။ ကုန်စည်ဈေးနှုန်းများမြင့်တက်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအား အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဖြစ် သော်လည်း ရောင်းချမှုများသည် သမိုင်းကြောင်းအရ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ဈေးနှုန်းများ၏ပျမ်းမျှသာရှိသောကြောင့် အချို့သော နောက်ကျကျန်ရစ် မှုများ ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။

အတွက် လျော်ကြေးပေးရန် အစီအစဉ်များမရှိမှုကြောင့် အဟန့်အတားဖြစ်လာပေလိမ့်မည် (SEEs များ၏ အခွန် ဘဏ္ဍာ စီးဆင်းမှုများနှင့် အနာဂတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဦးတည်ချက်များအတွက် ရွေးချယ်ထားသော အကြောင်းအရာ -၂ ကိုကြည့်ပါ)။

ပုံ ၉။ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေနှင့် SEE ရငွေများ

ပုံ ၁၀။ ဘတ်ဂျက်လက်ကျန်

မှတ်ချက်။ SEE အခွန်ဘဏ္ဍာသည် အမြတ်ငွေအသစ်ကို ဗဟိုအစိုးရ သို့ မလွှဲပြောင်းမီ ရငွေကို ရည်ညွှန်းသည်။
သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

၁၆။ ခိုင်မာသောအများပြည်သူဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်မှတ်တမ်းနှင့် အခွန်ဘဏ္ဍာတိုးချဲ့ခြင်းသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည်။ ယခင်နှစ်က စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် USD ၃၆၆ သန်းအထိ လျော့ကျခဲ့ပြီးနောက် ယခုနှစ်တွင် ODA စီမံကိန်းများသို့ ထုတ်ပေးငွေသည် USD ၅၈၈ သန်းအထိ သိသာစွာ တိုးတက်လာခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း မတည်ရင်းနှီးမှု အသုံးစရိတ်ကို ခွဲဝေသတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ကာ ပြုပြင်ပြီးခန့်မှန်းခြေများအရ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် GDP ၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ရပ်အထိ မြင့်တက်လာမည်ဟုခန့်မှန်းသည်။ ကျန်းမာရေးကဲ့သို့သော သာမန်အသုံးစရိတ်အချို့သည်လည်း စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်၏ ၂.၆ % မှ ၃.၅ % အထိ သိသာစွာမြင့်တက်လာခဲ့သည်။

၁၇။ ပမာဏများပြားလှသော ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေကို ဈေးကွက်အခြေခံသော ချဉ်းကပ်နည်းများဖြင့် သိသာထင်ရှားစွာ ဘဏ္ဍာငွေကုန်ပြီးဖြစ်သည်။ မူလလိုငွေကို ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ရှိ GDP ၏ ၁.၃% မှ ၄.၂% အထိ ကျယ်ပြန့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ ချေးငွေစာချုပ်များနှင့် အာမခံစာချုပ်များ နှစ်ရပ်စလုံးအပါအဝင် အစိုးရငွေကြေးစာချုပ်များ၏ အာမခံ ပိုမိုထားမှုကြောင့် CBM ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့မှုအပေါ်ရှိ ဖိအားများလျော့နည်းသွားခဲ့သည်။ ပေးရန်ကျန်ရှိမှု ပမာဏသည် ယခင်နှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် ၉၀% အထိမြင့်တက်ခဲ့ပြီး ပမာဏအားဖြင့် ကျပ်ငွေ ၄.၂ ထရီလီယံ အထိရောက်ရှိခဲ့သည်။ အများပြည်သူဆိုင်ရာကြွေးမြီသည် စုစုပေါင်းကြွေးမြီ၏ ၄၅% ခန့်ရှိသော CBM ၏ တောင်းခံမှုများအပါအဝင် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် GDP ၏ ၄၀% ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

၁၈။ စွန့်စားမှုများ အားနည်းမှုများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

၁၈။ ၂၀၁၈ခုနှစ် ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ကျွန်ုပ်တို့၏ အခြေခံမျဉ်းကို ကာလတိုစွန့်စားမှုများအရ ထုတ်လုပ်မှုတွင် ဆက်လက်တိုးချဲ့မည့်အပြင် အားနည်းမှုများနှင့် ကာလရှည် စိန်ခေါ်မှုများဖြေရှင်းရေးတွင် တိုးတက်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ အခြေခံမျဉ်းဖြစ်စဉ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများသည် တည်ငြိမ်ဆဲရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုသည် ၂၀၁၈ ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တို့တွင် လျင်မြန်စွာဖွံ့ဖြိုးမည်ဟု လျာထားသည်။ အသုံးစရိတ်ကဏ္ဍအနေဖြင့် အခြေခံမျဉ်းသည် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် အသင့်အတင့်သာမြင့်တက်ပြီး အသားတင်ပို့ကုန်များ တိုးတက်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအနေဖြင့် အားနည်းမှုများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို တွေ့ကြုံနေသည့်ကြားမှပင် မျက်နှာစာအမျိုးမျိုးတွင် မက်ခရိုအသွင်သဏ္ဍာန်နှင့် ဆက်စပ်သော စွန့်စားမှုများ မြင့်မားလာနိုင်သည်။

ခ-၁။ မက်ခရိုအလားအလာသို့ အနီးကပ်ကာလစွန့်စားမှု

၁၉။ ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာစွန့်စားမှုများသည် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ လူမျိုးရေးတင်းမာမှုများ ကာလရှည်ကြာမှုနှင့် ကုန်သွယ်မှု ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာလကွယ်ရေးပါအဖွဲ့နှင့် စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများနှင့် ဆက်စပ်သော ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးရှိ မသေချာမရောမမှုများမှ တစ်ဆင့် ပေါ်ထွက်လာနိုင်သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ဖြစ်ပွားဆဲလူမျိုးရေးတင်းမာမှု၏ တိုက်ရိုက်သက်ရောက်မှုသည် ဒေသအားဖြင့်သာ ကျယ်ပြန့်စွာကျန်ရှိနေသော်လည်း စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်သော သွယ်ဝိုက်သက်ရောက်မှုသည် ရင်းနှီးမြုပ်နှံသူ ယုံကြည်မှုလျော့ပါးခြင်းနှင့်ခရီးသွားများ အထူးသဖြင့် ဒေသပြင်ပမှ ခရီးသွားများရောက်ရှိမှု ကျဆင်း ရေးတို့နှင့် ဆက်စပ်၍ ကြီးမားလာနိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေးကုန်သွယ်ရေး အစီအမံများထိန်းသိမ်းရေးနှင့် မြန်မာ နိုင်ငံက လက်ရှိအကျိုးခံစားနေသော ODA ရရှိမှုထိန်းသိမ်းရေးတို့တွင် မသေချာမှုများ သို့မဟုတ် အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေသည်။ အဆိုပါ အကြောင်းခြင်းရာအားလုံးသည် မတည်ရင်းနှီးမှုစီးဝင်ခြင်းနှင့် ပြင်ပအနေအထားကို ထိခိုက်နိုင်ပေသည်။

၂၀။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကုန်သွယ်ရေးပဋိပက္ခမှ အထူးသဖြင့် တရုတ်နှင့် EU ပဋိပက္ခမှပေါ်ပေါက်လာသော စွန့်စားမှုများအလားအလာသည် ကျဉ်းမြောင်းသော ပို့ကုန်အခြေစိုက်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအပေါ် အကန့် အသတ်ဖြင့် ထိခိုက်လျှက်ရှိပြီး ကမ္ဘာ့တန်ဖိုးကွင်းဆက်အတွင်းသို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေးကိုလည်း ကန့်သတ်ထားလျက်ရှိ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပို့ကုန်များတွင် ဓာတ်ငွေ့၊ အပတ်အထည်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များပါဝင်ပြီး အဆိုပါ ပို့ကုန်သုံးမျိုးလုံးအတွက် တရုတ်နိုင်ငံသည် အဓိကဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး EU သည် အပတ်အထည်အတွက် အရေးကြီးဆုံး ဈေးကွက်ဖြစ်သည်။ သံမဏိနှင့်အလူမီနီယံ အဆင့်မြင့်နည်းပညာ စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ကားတို့ကဲ့သို့သော ထုတ်ကုန်များနှင့်ပတ်သက်၍ အနီးကပ်ကာလတွင် အကောင်အထည်ဖော်အဆိုပြုခဲ့သော အစီအမံများသည် မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အဓိက ပို့ကုန်များနှင့် ဆက်စပ်မှုမရှိသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကို တိုက်ရိုက်ထိခိုက်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် တရုတ်နှင့် EU တို့တွင်အားနည်းသော ဖွံ့ဖြိုးမှုတစ်ဆင့် သွယ်ဝိုက်၍ထိခိုက်နိုင်ပြီး သွင်းကုန်ဝယ်လို့အားနှင့် ခရီးသွားများရောက်ရှိမှု လျော့ကျစေနိုင်ပေသည်။

၂၁။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှင့်ပတ်သက်သော စွန့်စားမှုများသည် အဓိကအားဖြင့် ပြင်ပမျက်နှာစာ^၈ မှအရင်းခံလာခြင်းဖြစ် သည်။ စီးပွားရေးနာလန်တူမှုနှင့် ယှဉ်တွဲနေသော ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဆိုင်ရာ စွန့်စားမှုများသည် နာလန်တူမှုအနေဖြင့် စောလွန်းသောအဆင့်^၉ တွင်ရှိနေသေးသောကြောင့် နည်းပါးမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အထူးသဖြင့် စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်မှု ဝန်းကျင်သစ်ကို တုံ့ပြန်ရာတွင် ထိန်းချုပ်ထားသောချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ချေးငွေရယူလိုသော တောင်းဆိုမှုအားကို

^၈ စားနပ်ရိက္ခာကဏ္ဍ အစိတ်အပိုင်းများသည် CPI ညွှန်းကိန်း၏ အဓိကအချိုးအစားအဖြစ် ပါဝင်မှုနှင့်အတူ ရာသီဥတုအခြေအနေများကဲ့သို့သော ထူးခြားသည့်အကြောင်းခြင်းရာများက စားနပ်ရိက္ခာဖောင်းပွမှုနှင့် ခေါင်းကြီးပိုင်းဖောင်းပွမှုတို့ရှိ မတည်ငြိမ်မှုများအတွက် အဓိကတွန်းအားအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

^၉ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် စတင်အာဏာသက်ရောက်သော ကုမ္ပဏီများဥပဒေသစ်နှင့်အတူ မူဝါဒအစီအစဉ်ကို တွန်းအားပေးပြီး အစိုးရ၏ စွမ်းရည်ပြည့်စုံမှုကို မြှင့်တင်ပေးမည့် ခိုင်မာသောဆောင်ရွက်ချက်များသည် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုဆွဲဆောင်သော ဥပဒေဆိုင်ရာ မူဘောင်ကို တိုးတက် စေလျက်ရှိသည်။ တုံ့ပြန်မှုတွင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုသည် အခြေခံမုမ်းမြောက်များထက် လျင်မြန်စွာတိုးတက်နိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ဖောင်းပွမှု အလားအလာကို ပို၍မြင့်မားလာစေနိုင်သည်။

ပြေလျော့စေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တင်သွင်းသော ငွေကြေးဖောင်းပွမှုမှတစ်ဆင့် တန်ဖိုး ကျဆင်းမှု မှတ်တမ်းများအရ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု မြင့်တက်ဖွယ်ရှိသည်။ ပို၍ခိုင်မာသော US ဒေါ်လာသည် ကျပ်ငွေ အပေါ် ဖိအားသက်ရောက်စေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

၂၂။ ပြင်ပစွန့်စားမှုများသည် ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စွမ်းအင်ဈေးနှုန်း မသေချာမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ သိသာထင်ရှားစွာ တည်ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးပို့ကုန်များသည် မတည်ငြိမ်သော ရာသီဥတုအခြေအနေများနှင့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယကဲ့သို့သော အဓိကကုန်သွယ်ဘက်များနှင့် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးများတွင် ပြောင်းလဲမှုများအရ အားနည်းချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ အချို့သော ဓာတ်ငွေတွင်းများသည် လက်ရှိအနေအထားအရ ၎င်းတို့၏စီမံကိန်း လည်ပတ်မှုများ ကျဆင်းသောအခင်းတွင် ရှိနေသောကြောင့် စွမ်းအင်ပို့ကုန်ပမာဏကျဆင်းမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ လက်နက်မှလွဲ၍အရာတိုင်းကို အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သဘောထားအရ EU ဈေးကွက်မှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းလျက် ရှိသော လျင်မြန်စွာဖွံ့ဖြိုးလာသော အဝတ်အထည်ပို့ကုန်များကလွာသည် မကြာမီကာလအတွင်း EU - ဗီယက်နမ် FTA သဘောတူစာချုပ် သက်ဝင်လာပါက ဗီယက်နမ်အားယှဉ်ပြိုင်မှု အခွင့်အရေးပေးနိုင်သောကြောင့် စိန်ခေါ်မှုများ ကြုံတွေ့ဖွယ်ရှိပေသည် (မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဝတ်အထည်ကလွာနှင့် ပို့ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၏ ဆန်းစစ်ချက်အသေးစိတ်အတွက် ရွေးချယ်ထားသော အကြောင်းအရာ- ၁ ကို ကြည့်ပါ)။

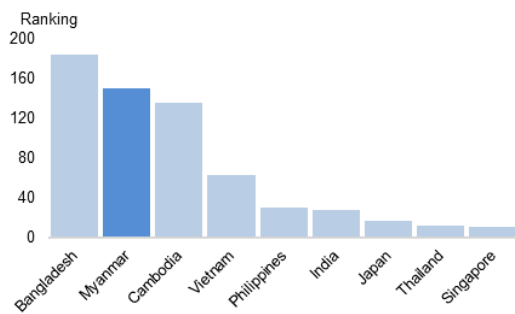
၂၃။ ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ၏ခိုင်ရည်သည် အမြော်အမြင်ရှိသော စည်းမျဉ်းသစ်များဖြင့် အလယ်အလတ်ကာလတွင် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် တိုးတက်ဖွယ်ရှိသော်လည်း ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ အားနည်းချက်များသည် အရေးကြီးနေဆဲဖြစ်သည်။ အဓိကအားဖြင့် ညံ့ဖျင်းသောပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း အရည်အသွေးနှင့် ပါးလွှာသောမတည်ရင်းနှီးမှု ဒဏ်ခံလွှာများနှင့် ယှဉ်တွဲ လျှက်ရှိသည့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ အားနည်းချက်များကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လကတည်းက အသေးစိတ် ဘဏ်လုပ်ငန်း ညွှန်ကြားချက်များတွင် ခွဲခြားဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဘဏ်များသည် စည်းမျဉ်းသစ်များနှင့်အညီ ၎င်းတို့၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းများကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန်လိုအပ်ပြီး စည်းမျဉ်းသစ်များသည် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းစဉ်ကာလအတွင်း ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း အရည်အသွေးနှင့် ငွေထုတ်ချေးမှုလုပ်ငန်းများအပေါ် ဖိအားသက်ရောက်နိုင်သည်။ ဘဏ်စာရင်းထက် ပိုထုတ်ငွေများ လျော့ချစဉ်တွင် ဆင်ခြင်မှုဖြင့် စီမံခန့်ခွဲရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သော ငွေဖြစ်လွယ်မှုစွန့်စားမှုစီမံခန့်ခွဲမှု တိုးတက်ရေးအတွက် ကာလဆိုင်ရာ ချေးငွေကိုပို၍အခြေခံသော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းစာအုပ်ပြုစုရန် လိုအပ်သည်။ ဘဏ်စာရင်းထက်ပိုထုတ်ငွေ အထောက်အကူများ လျော့ချရေး ကြိုးပမ်းမှုများ အလျင်စလိုနိုင်လွန်းလျှင် ချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှု ထိုးကျသွားပြီး စီးပွားရေးအပေါ် ဆန့်ကျင်ဘက်အကျိုးသက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ NPLs များ၏ ပို၍တင်းကျပ်သော အဓိပ္ပာယ်ချမှတ်မှုနှင့်အတူ ပြည်တွင်းဘဏ်များသည် ပို၍မြင့်မားသော NPL အချိုးများကို ကြုံတွေ့ရပြီး ပို၍မြင့်မားသော ကန့်သတ်ချက်များချမှတ်ရန် လိုအပ်သည်။ ဘဏ်အမြောက်အမြားသည်လည်း စည်းမျဉ်းဆိုင်ရာ ပြဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ၎င်းတို့၏ရှယ်ယာရှင်များထံမှဖြစ်စေ ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများထံမှဖြစ်စေ မတည်ရင်းနှီးမှု ဖြည့်သွင်းရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ခ-၂။ ရေရှည်ကာလစိန်ခေါ်မှုများနှင့် အားနည်းချက်များ

၂၄။ ခိုင်မာသောနှင့် ပြုပြင်လွယ်သော အခြေခံအဆောက်အအုံများမရှိခြင်းသည် အလယ်အလတ်ကာလမှ ရေရှည်ကာလ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုသို့ အဓိကအခက်အခဲအဖြစ် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ တည်တံ့ခိုင်မာသော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုသည် တိုးတက်သောစက်မှုဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ပို့ကုန်ယှဉ်ပြိုင်မှုတို့နှင့်အတူ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကို အခြေခံသော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု

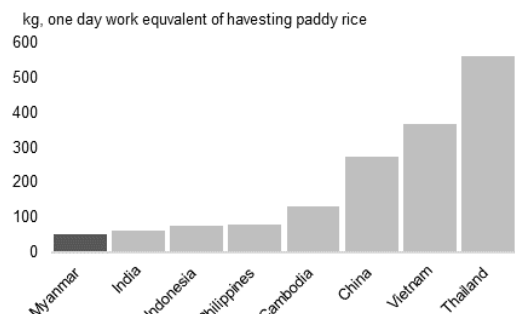
တစ်ရပ်လိုအပ်သည်။¹⁰ ယင်းသည် ပို့ကုန်များအတွက် ဦးစားပေးကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍရှိ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားသည် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးရေး အလေ့အကျင့်များ အားနည်းမှုကြောင့် ဒေသအတွင်း အနိမ့်ဆုံးနိုင်ငံများအကြား ကျန်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး ကွာဟမှုသည်လည်း ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် ပို့ကုန်ယှဉ်ပြိုင်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေပေသည်။ အဆိုပါ အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးတို့အတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းသည် ထုတ်လုပ်မှုမာကမြင့်မားစေရန် အရေးကြီးသည်။ အထူးသဖြင့် စွမ်းအားချို့တဲ့ပြီး အားထားခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမှုသည် စီးပွားရေးရှိကဏ္ဍများတစ်လျှောက် စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို နှောင့်နှေးစေလျက်ရှိသည်။¹¹ လူသားမတည်ရင်းနှီးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် ငယ်ရွယ်သောလူဦးရေဆိုင်ရာ အားသာချက်ကို ခံစားနေရသည့်တိုင် လုပ်သားအင်အားအများစုသည် ကျွမ်းကျင်မှုမရှိကြပေ။ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာ မူဘောင်ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပေသည်။

ပုံ ၁၁။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိမှု

သတင်းရင်းမြစ်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် (WB)။

ပုံ ၁၂။ စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်စွမ်းအား

မှတ်ချက်။ နွေနှင့်မိုးရာသီတို့၏ပျမ်းမျှအပေါ် အခြေခံသော

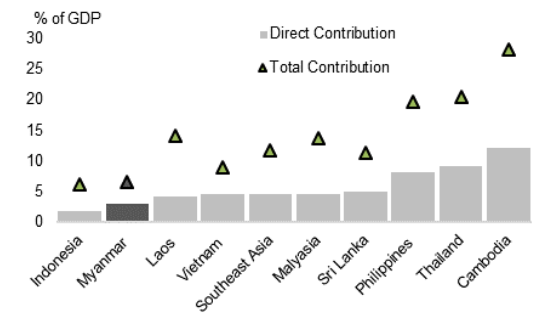
သတင်းရင်းမြစ်။ WB။

¹⁰ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဦးစားပေးပို့ကုန်ကဏ္ဍများကို ခွဲခြားသတ်မှတ်မှုကို အထောက်အကူပြုသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားပို့ကုန် မဟာဗျူဟာကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်လတွင်ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းသည် စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဦးစားပေးကဏ္ဍများကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်သည် ရည်ညွှန်းသောပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမူဘောင်နှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ဟူသော မူဝါဒလမ်းညွှန်ချက်က မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍဦးဆောင်သော စီးပွားရေးအသွင်ကူးပြောင်းမှုအတွက် လမ်းပြမြေပုံဖွံ့ဖြိုးစေရန် ၂၀၁၆ ခုနှစ် မတ်လတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

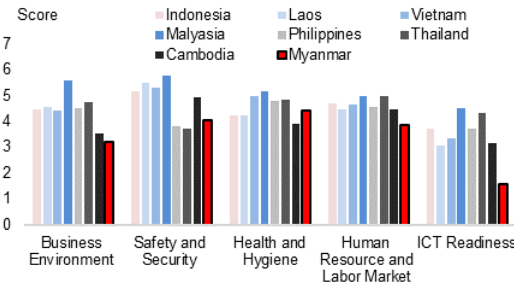
¹¹ အစိုးရသည် ဓာတ်ငွေသုံးဓာတ်အားစက်ရုံ လေးခုကို အတည်ပြုကာ လျှပ်စစ်ဓာတ်စွမ်းအားကို လက်ရှိ ၃၀၀၀ မဂ္ဂါဝပ်မှ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် နှစ်ဆတိုးတက်စေရန် စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် သေချာမှုမရှိသေးသော်လည်း ပင်မဓာတ်အားလိုင်းသို့ ချိတ်ဆက်ဖြန့်ဖြူးမှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအားပေးသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရုံပုံငွေထောက်ပံ့မှုများကို လျှော့ချခြင်းကဲ့သို့သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခြားရွှေ့ထောင့်များကိုလည်း အလယ်အလတ်ကာလတွင် တည်တံ့ခိုင်မာ၍ စနစ်ကျသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ သေချာစေရန် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှု လိုအပ်သည်။

၂၅။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအလားအလာကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မျက်နှာစာအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်သော စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းရန်လိုအပ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် သမိုင်းဝင်နေရာများ ကြွယ်ဝမှုနှင့်မတူကွဲပြားသည် သဘာဝဆွဲဆောင်မှုများကို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားဖွယ်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ခရီးသွားနှင့် ခရီးသည်လုပ်ငန်းကောင်စီ၏အဆိုအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ စီးပွားရေးသို့ အထောက်အကူပြုမှုသည် နိုင်ငံတကာအရ အနည်းဆုံးနိုင်ငံများအကြားတွင် ရပ်တည်လျှက်ရှိပြီး ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ထိုကဏ္ဍသည် နိုင်ငံခြားကျော် နှိုင်းယှဉ်မှုတစ်ရပ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုနောက်ကျကျန်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။¹² ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ခရီးသည်ဝင်ရောက်မှု အရေအတွက်သည် ၃.၄ သန်းရှိပြီး တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ၂.၇ % ဖွံ့ဖြိုးကာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သင့်တင့်ရုံသာရှိခဲ့သည်။ WEF ကမ္ဘာ့ခရီးသွားနှင့် ခရီးသည်လုပ်ငန်းယှဉ်ပြိုင်မှုညွှန်းကိန်း (၂၀၁၅) အရ နိုင်ငံပေါင်း ၁၄၁ နိုင်ငံအနက် အဆင့် ၁၃၄ တွင်ရှိသော မြန်မာနိုင်ငံသည် စွမ်းဆောင်နိုင်သော ဝန်းကျင်နှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံအပါအဝင် အားလုံးသောနယ်ပယ်များတွင် နောက်ကျကျန်ရစ်နေခဲ့သည်။¹³ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ခရီးသည်ရောက်ရှိမှု၌ သိသိသာသာ ကျဆင်းမှုသည် ထိုအချိန်က ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ လူမျိုးရေးတင်းမာမှုဖြင့်တက်ခြင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်က ခရီးသည်များအားဆွဲဆောင်ရာတွင် လုံခြုံရေး၏အရေးပါမှုကို မီးမောင်းထိုးပြခြင်းဖြစ်သည်။

ပုံ ၁၃။ ခရီးသွားနှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းက GDP သို့ပံ့ပိုးမှု¹⁴

ပုံ ၁၄။ ခရီးသွားနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ယှဉ်ပြိုင်မှုညွှန်းကိန်း (စွမ်းဆောင်နိုင်သော ဝန်းကျင်)

သတင်းရင်းမြစ်။ ကမ္ဘာ့ခရီးသွားနှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကောင်စီ၊ ၂၀၁၈။

သတင်းရင်းမြစ်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဗဟိုရုံး၊ ခရီးသွားနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ယှဉ်ပြိုင်မှုအစီရင်ခံစာ၊ ၂၀၁၅။

¹² <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/countries-2018/myanmar2018.pdf>
¹³ http://www3.weforum.org/docs/TT15/WEF_Global_Travel&Tourism_Report_2015.pdf
¹⁴ တိုက်ရိုက်ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးမှုသည် အခြေခံနေထိုင်မှုများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့် နားနေမှုအကြောင်းအရာများအတွက် အခြေခံနေထိုင်မှု မဟုတ်သော လုပ်ငန်းများက စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်ကိုထင်ဟပ်ပြီး အဆိုပါဝန်ဆောင်မှုများအပေါ် အစိုးရအသုံးစရိတ်က ခရီးသွားများသို့ သွယ်ဝိုက်၍ ချိတ်ဆက်သည်။ ထို့ပြင် စုစုပေါင်းထည့်ဝင်ပံ့ပိုးမှုတွင် သွယ်ဝိုက်ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးမှု (ဤကဏ္ဍ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကပံ့ပိုးသော GDP၊ အစိုးရအသုံးစရိတ်က ကူညီပေးသော ခရီးသွားနှင့်ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသည်လုပ်ငန်း လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ခရီးသည်များနှင့်ပတ်သက်သော ဤကဏ္ဍမှပြည်တွင်း ပယ်ယူမှုများ) နှင့် ဆွဲဆောင်သော ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးမှုပါဝင်ပြီး ထိုပံ့ပိုးမှုများက ထိုကဏ္ဍတွင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ ခန့်ထားသူများ၏အသုံးစရိတ်ဖြင့်ပံ့ပိုးသော GDP ကိုတိုင်းတာသည်။

အာဏာပိုင်များ၏ အမြင်များ

၂၆။ အာဏာပိုင်များက ကာလတိုရှိစွမ်းစားမှုများနှင့် ရေရှည်တွင်ဖြေရှင်းရမည့် ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို အသိအမှတ်ပြုသည်။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍကို ထိခိုက်စေသော ရခိုင်ပြည်နယ်ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်သည့် မသေချာမှုများကြောင့် GDP ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် မျှော်မှန်းသည်ထက်ပို၍ လျော့နည်းသည်ကို အာဏာပိုင်များက အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အလယ်အလတ်ကာလတွင် ၇-၇.၅% အထိ တဖြည်းဖြည်းတိုးတက်မည်ဟု အာဏာပိုင်များက မျှော်လင့်သည်။ ၎င်းတို့သည် Basel II အရ စည်းမျဉ်းသစ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် CBM ၏ ကြီးကြပ်မှုစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးကို တွန်းအားပေးမည်ဖြစ်သည်။ မတည်ရင်းနှီးမှု ပြည့်မီခြင်းမရှိသေးသော ဘဏ်များစွာတို့အတွက် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ဆွေးနွေးမှုအပေါ်အခြေခံ၍ Basel II သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ကာလအား ခိုင်လုံသော တိုးချဲ့မှုကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ အာဏာပိုင်များက ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်ရှိ အားနည်းချက်များသည် စည်းမျဉ်းသစ်များကြောင့်မဟုတ်သော်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှု တိုးတက်ခြင်း၏ လုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း အလေးထားဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ အမျိုးမျိုးသောအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး ကွာဟမှုကဲ့သို့သော ရေရှည်ကိစ္စရပ်များကိုဖြေရှင်းရေးတွင် ၎င်းတို့၏ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ ခိုင်မာစေရန် ကတိပြုခဲ့ကြပြီး တိုးတက်မှုများလည်း ရရှိခဲ့သည်။

၇။ မူဝါဒဆွေးနွေးမှုများနှင့် အကြံပြုချက်များ

၂၇။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း (MSDP) စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတွင် အစိုးရ၏ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုကို ကြိုဆိုပါသည်။ ထိုစီမံကိန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပိုမိုခိုင်မာ၍ ပိုမိုအကျိုးပင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုအောင်မြင်စေရန် အမျိုးမျိုးသော မူဝါဒများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအား တစ်ပြေးတည်းဖြစ်ရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။¹⁵ အခွန်ဘဏ္ဍာ ငွေကြေးဘဏ္ဍာရေးနှင့် နိုင်ငံခြားငွေကြေးအပါအဝင် နယ်ပယ်များစွာတို့တွင် အာဏာပိုင်များ၏ အချိန်နှင့်အမျှ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် တိုးတက်လာသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ချီးကျူးဂုဏ်ယူပါသည်။

၇-၁။ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေတောင့်တင်းစေခြင်းနှင့် ထိရောက်စွာသုံးစွဲမှုတိုးတက်ခြင်း

၂၈။ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေတိုးတက်စေခြင်းနှင့် သာမန်အသုံးစရိတ်ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် ဘဏ္ဍာငွေအနေအထား တောင့်တင်းရေးအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ အာဏာပိုင်များ၏ အခွန်ငွေစီမံအုပ်ချုပ်မှုတောင့်တင်းရေးနှင့် အခွန်အခြေခံအုတ်မြစ်ကျယ်ပြန့်ရေးကိုရှေးရှုသော ဆက်လက်အားထုတ်မှုများအား ကြိုဆိုပါသည်။ သို့ရာတွင် ပေါင်းစည်းသော အခွန်စီမံ အုပ်ချုပ်မှုစနစ် ထူထောင်ခြင်း အခွန်အသုံးစရိတ်များ ပြန်လည်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းတို့ ပါဝင်သော ပိုမိုကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများသည် အခွန်ဘဏ္ဍာမြင့်တက်လာရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။ GDP ၏

¹⁵ MSDP သည် အေးချမ်းသာယာပြီး ကြွယ်ဝချမ်းသာသည့် ဒီမိုကရေစီအခြေခံသော မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် မဏ္ဍိုင်သုံးခုအောက်တွင် ရည်မှန်းချက် ငါးရပ်ကိုချမှတ်ကာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျှက်ရှိသည်။ ရည်မှန်းချက်များတွင် (က) ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေး (ခ) စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုနှင့် ခိုင်မာတောင့်တင်းသော မက်ခရိုစီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှု (ဂ) အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေးနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ ဦးဆောင်သောဖွံ့ဖြိုးမှု (ဃ) ၂၁ ရာစု လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် လူ့အရင်းအမြစ်များနှင့် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် (င) အမျိုးသားကြွယ်ဝချမ်းသာရေးအတွက် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ ပါဝင်သည်။ မဏ္ဍိုင်ကြီးသုံးရပ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေး၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာရေးနှင့် မိတ်ဖက်ဖြစ်မှုနှင့် လူသားများနှင့်ကမ္ဘာကြီးတို့ ပါဝင်သည်။ MoPF သည် အဓိက ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအမျိုးမျိုးနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများမှ အကြံပြုချက်များကို ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် မူကြမ်းကိုလက်ရှိအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် ပြုစုရေးဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်သည်။

ရှယ်ယာတစ်ခုဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေသည် ဒေသအတွင်းအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ အကြားတွင်ရှိပါသည် (မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ဘဏ္ဍာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ၏ သုံးသပ်မှုအတွက် အကွက် ၈ ကို ကြည့်ပါ။)။ အခွန်စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း ခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန်နှင့် အခွန်ကင်းလွတ်သောနေ့ရက်များကဲ့သို့သော အခွန်ဘဏ္ဍာမက်လုံးပေးမှုကို သုံးသပ်ရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအသုံးစရိတ်၏ ၆၀% ကျော်နှင့် SEE အသုံးစရိတ်များ၏ ၈၀% ရှိသော သာမန်အသုံးစရိတ်များသည် တိုးတက်သော ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် တိုးမြှင့်သောအသုံးစရိတ်လျာထားမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းတို့နှင့် တစ်ပြိုင်တည်းသာ ဖွံ့ဖြိုးသင့်သည်။

၂၉။ ဦးစားပေးနယ်ပယ်များသို့ အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဦးတည်စေခြင်းဖြင့် အခွန်ဘဏ္ဍာအရင်းအမြစ်များကို ဆက်လက်၍ အကျိုးအရှိဆုံးအသုံးပြုခြင်းနှင့် ထိရောက်စွာသုံးစွဲမှုတိုးတက်ရေးကို ဆက်လက်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ လိုအပ်သည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတို့ကဲ့သို့သော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများတွင် တိုးတက်မှုသည် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကူပြုသော ရှိရင်းစွဲလူသားနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ မတည်ရင်းနှီးမှုတို့၏ ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားကို မြှင့်တင်စေနိုင်ပါသည်။ မတည်ရင်းနှီးမှုအသုံးစရိတ်များသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် စတင်မြင့်တက်လာခဲ့သော်လည်း စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည် စောစီးသောအဆင့်တွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် GDP ၏ရှယ်ယာတစ်ခုအဖြစ် နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။ နှစ်များစွာရန်ပုံငွေကျခံရအတွက် လျာထားခွင့်ပြုသော ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းသည် ပြည်သူ့ပိုင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားရေးတို့တွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုစဉ်တွင် ထိရောက်သောသုံးစွဲမှုနှင့် ထုတ်ပေးမှုစွမ်းရည်တို့သည် မြင့်တက်သောအသုံးစရိတ်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း မြင့်တက်ရန်လိုအပ်သည်။

၃၀။ အလယ်အလတ်ကာလ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေစည်းကမ်းများကို ထိန်းသိမ်းလိုက်နာခြင်းသည် အခွန်ဘဏ္ဍာစည်းမျဉ်းများနှင့် အရင်းအမြစ်ရန်ပုံငွေတစ်ရပ် ထူထောင်ခြင်းတို့ဖြင့် ပံ့ပိုးပေးသော အခွန်ဘဏ္ဍာငွေရေရှည် တည်တံ့မှုသေချာရေးကို အကူအညီပေးနိုင်သည်။ စွမ်းရည်နှင့်ဆက်စပ်သော အမျိုးအမည်များမှအခွန်ငွေကဲ့သို့ အစိုးရအခွန်ဘဏ္ဍာငွေများသည် ဆက်လက်တည်ငြိမ်မှုရှိမည် မဟုတ်သောကြောင့် အဆိုပါအခွန်ဘဏ္ဍာငွေနှင့်အတူ မျိုးဆက်များအကြား ပူပန်မှုများကို စီမံခန့်ခွဲရန် နှစ်ပေါင်းစုံအခွန်ဘဏ္ဍာမူဘောင်တစ်ရပ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။ ထို့ပြင်အာဏာပိုင်များသည် တည်ငြိမ်မှုမရှိသော အရင်းအမြစ်ဘဏ္ဍာငွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်သည့် ဒဏ်ခံလွှာတစ်ရပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ကာလလတ်နှင့် ရေရှည်ကာလတွင် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေတည်တံ့ခိုင်မာမှုကို အထောက်အကူပြုရန် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေစည်းမျဉ်းများ ချမှတ်ခြင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ အရင်းအမြစ်ရန်ပုံငွေသည် အလားအလာရှိသော ရွေးချယ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းသည် ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုတိုးတက်စဉ်တွင် မတည်ငြိမ်သော ကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်းများကိုဆန့်ကျင်၍ ဒဏ်ခံနိုင်စေရန် ဘတ်ဂျက်တွင်မပါဝင်သော အခွန်ဘဏ္ဍာငွေများကို လမ်းကြောင်းလွှဲပြောင်းပေးနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၃၁။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ကြွေးမြီစီမံခန့်ခွဲမှုမူဘောင် ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းရေးအတွက် အစီအမံတစ်ရပ်ရှိပါသည်။ ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေများအား CBM မှ တိုက်ရိုက်ဘဏ္ဍာငွေကျခံခြင်းကိုတဖြည်းဖြည်း ပယ်ဖျက်ခြင်းသည် လိုငွေများအား တရားဝင်သုံးစွဲခွင့်ပြုခြင်းကို ရှောင်ရှားနိုင်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တည်ငြိမ်မှုကို အထောက်အကူပြုနိုင်သောကြောင့် ပြည်တွင်းအများပြည်သူဆိုင်ရာ ကြွေးမြီစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အဓိကထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်ဖြစ်သင့်သည်။ ထိုအတောအတွင်း အလယ်အလတ်ကာလ ကြွေးမြီမဟာဗျူဟာ ခိုင်မာတောင့်တင်းစေခြင်းသည် ကြွေးမြီတည်ငြိမ်မှု သေချာရေးကိုအထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းအစိုးရငွေကြေးစာချုပ် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းသည် အတိုးနှုန်းများအလယ်အလတ်ဖြစ်စေရေးနှင့် ဈေးကွက်များနှင့် ဆက်သွယ်ရေးတို့တွင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ ပိုမိုလိုအပ်ပါသည်။

၃၂။ SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေ ခိုင်မာတောင့်တင်းရေးကို အထောက်အကူပြုမည့်အပြင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး တိုက်တွန်းအားပေးမှုကိုလည်း ကူညီပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်တွင် SEE ဆောင်ရွက်မှုဆုတ်ယုတ်ခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ ပိုင်ဆိုင်မှု ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု တိုးတက်စေခြင်းတို့အပါအဝင် SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးအလားအလာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေသော ဦးစားပေးမှုတစ်ရပ်ဖြစ်သင့်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသော SEE များအား ပူးပေါင်းခြင်းနှင့်ပုဂ္ဂလိကသို့ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းတို့အတွက် တောင့်တင်းခိုင်မာသော တရားဥပဒေဆိုင်ရာ မူဘောင်လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

အာဏာပိုင်များ၏အမြင်များ

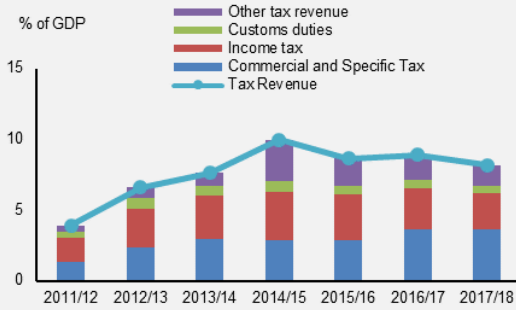
၃၃။ SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရင်း အခွန်ဘဏ္ဍာငွေတိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေ အခြေအနေ ပိုမိုတိုးတက်သင့်သည်ကို အာဏာပိုင်များက သဘောတူညီကြပါသည်။ အာဏာပိုင်များသည် အခွန်ဘဏ္ဍာ ဝင်ငွေ နည်းပါးမှုနှင့်ဆက်စပ်သော စိန်ခေါ်မှုများကို ကောင်းစွာသိရှိကြပြီး အလယ်အလတ်ကာလတွင် အခွန် အကောက်မူဝါဒရှိ ပြောင်းလဲမှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရင်း အခွန်စီမံခန့်ခွဲမှုခိုင်မာရေး စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်း မှုများ ပိုမိုဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ အကောင်အထည်ဖော်မှုစွမ်းရည်တိုးတက်စေသော ကြိုးပမ်းမှုများသည် အလွန်အားနည်းနေဆဲဖြစ်ရာ မတည်ရင်းနှီးမှုအသုံးစရိတ်များထုတ်ပေးရေး တိုးတက်စေရေးအတွက် အဆိုပါစွမ်းရည် မြှင့်မားရန် လိုအပ်ပါသည်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ကိုယ်တိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ပိုမိုရရှိစေရန် တွန်းအားပေးရင်း SEE များကို ခေတ် နှင့်အညီ ရေးဆွဲဆဲဖြစ်သော ကော်ပိုရေးရှင်းဥပဒေအပေါ်အခြေခံ၍ တစ်ဆင့်ချင်းစီ ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်သည်။

အတွက် ၈။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ဘဏ္ဍာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ

အခွန်ဝင်ငွေတိုးတက်စေရန် သတ်မှတ်ထားသောပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်းက စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စီးပွားရေးလမ်းဖွင့်မှုမတိုင်မီ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ဘဏ္ဍာစနစ်သည် အခွန်အကောက်မဟုတ် သော ဝင်ငွေများပေါ်တွင် အကြီးအကျယ်မှီခိုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၁/၁၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် GDP သို့ အခွန်ငွေမှ ပံ့ပိုးမှု ၃.၉% သာရှိခဲ့ပြီး အခွန်ကောက်ခံမှုအလွန်နည်းပါးကာ ဒေသအတွင်း အနည်းဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစ၍ အစိုးရ၏ အဓိကအခွန်ငွေရရှိမှု အများဆုံးအရင်းမြစ်များတွင် အထူးသဖြင့် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန (IRD) တွင် အရေးကြီးသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို စတင်ဆောင် ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့သော ဆောင်ရွက်မှုတွင် IRD ကို အခွန်အမျိုးအစားအလိုက်အစား လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအလိုက် ဌာန များ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းမှုပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိအကြီးဆုံးကုမ္ပဏီများအတွက် အခွန်ကောက်ခံမှု စွမ်းဆောင်ရည် တိုး တက်စေရန် IRD အတွင်း အကြီးစား အခွန်ထမ်းများရုံး (LTO) ကိုလည်း တည်ထောင်ခဲ့ပြီး အဆိုပါရုံးကို အလတ်စား အခွန်ထမ်းများရုံး (MTO) သုံးခုပါဝင်ရန် ချဲ့ထွင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဦးချင်းစီ အခွန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အခွန်ကောက်ခံသူများ၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ကိုလျော့ပါးစေသည့် အခွန်စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းများနှင့် အတူ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သော နည်းစနစ်ကိုပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အခွန်ထမ်းဆောင်မှုနည်းလမ်း တိုးတက် လာစေခဲ့သည်။ အခွန်စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပြုပြင်ပြောင်းဆဲရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်ခွန်အတွက် နှုန်းထားများအား ၅% ပူးပေါင်းခြင်းနှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် သီးခြားကုန်စည်ခွန်များကို စတင်သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် အခွန် မူဝါဒပြောင်းလဲရေးကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းမှုနှင့် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေး

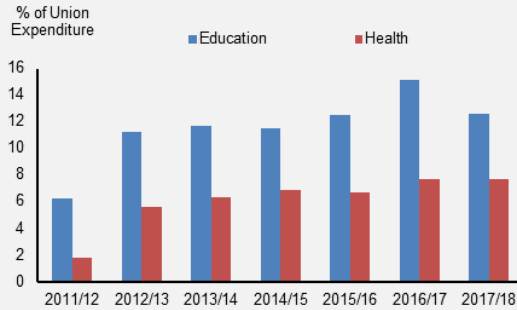
လုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေခွန်ကျဆင်းမှုတို့ကြောင့် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အခွန်သည် GDP ၏ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခု အဖြစ် ကျဆင်းခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် GDP ၏ ၉ % အထိမြင့်တက်ရန်နှင့် အလယ်အလတ်ကာလတွင် ၁၄ % အထိရောက်ရှိရန် လျာထားသည်။

ပုံ ၈-၁။ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေ၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်

သတင်းရင်းမြစ်။ MOPF၊ AMRO ဝန်ထမ်းများ ခန့်မှန်းချက်။

ပုံ ၈-၂။ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သုံးစွဲမှု

သတင်းရင်းမြစ်။ MOPF။

ကန့်သတ်ထားသော အရင်းအမြစ်များရရှိနိုင်မှုကြားမှပင် ရလဒ်များဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးတက်စေရန် အသုံးစရိတ်များကို ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးကဲ့သို့သော ဦးစားပေးသုံးစွဲမှုနယ်ပယ်များသို့ ရှေးရှုကျစ်ခဲ့သည်။ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးတွင် အဓိကကျသော လူမှုရေးအသုံးစရိတ်များဆီသို့ ဘတ်ဂျက်ပိုမိုပြန်လည်လျာထားသတ်မှတ်မှုကို စတင်ခြင်းဖြင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်စီးပွားရေးကို စတင်လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့စဉ်ကတည်းက ဘတ်ဂျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အစပျိုးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပညာရေးနှင့်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သုံးစွဲမှုသည် ၆.၂% အောက်လျော့နည်းပြီး ပြည်ထောင်စုအသုံးစရိတ်၏ ၂% ထက်နည်းသည်။ ထိုအသုံးစရိတ်များသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အခြေခံသတ်မှတ်ချက်မှ ၁၂.၆ % အထိနှင့် ပြည်ထောင်စုအသုံးစရိတ်၏ ၇.၇% အထိ အသီးသီးလျင်မြန်စွာ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ဘတ်ဂျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြည်သူ့ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှု (PFM) ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအရ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏အကူအညီဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘတ်ဂျက်ဆောင်ရွက်ချက်များ၏ ဒီဇိုင်းအကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် အစီရင်ခံမှုတို့ တိုးတက်လာစေရန်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်တိုးတက်စေရန် အလယ်အလတ်ကာလ သုံးနှစ်ဘတ်ဂျက်မူဘောင်ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မူဘောင်သစ်အရ ဝန်ကြီးဌာနများအား ယင်းတို့၏ ဆက်စပ်ဌာနများနှင့် ရုံးများအကြား ပမာဏများလျာထားခွင့်ပြုရန် အလျော့အတင်းပြုလုပ်ခွင့်ပေးကာ အသုံးစရိတ်ထိန်းချုပ်ရန် ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးအတွက် တင်းကျပ်သော အမြင့်ဆုံးသတ်မှတ်ချက်များ ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သုံးနှစ်ဘတ်ဂျက်မူဘောင်သည် ဦးစားပေးဧရိယာများသို့ ဘတ်ဂျက်လျာထားခွင့်ပြုမှုများကို ထိရောက်စွာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိစေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဘတ်ဂျက်ဌာနက အဓိက အခွန်ဘဏ္ဍာစုစုပေါင်းကို အထူးသဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးလုံငွေကို ကောင်းစွာထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိစေသည်။

ကြေးမြီစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ခြင်းတို့ကိုလည်း ငွေတိုက်ဌာနကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ အရေးကြီးသောပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ငွေတိုက်ဌာန ဖွဲ့စည်းမှုနှင့်အတူ MOPF အတွင်း ကြေးမြီစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကြေးမြီစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် တရားဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာမူဘောင်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ပြည်သူ့ကြေးမြီစီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေပြဌာန်းခြင်းဖြင့် ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းစေခဲ့ပြီး ငွေတိုက်ဌာနက ကြေးမြီကိုသာမက အာမခံပစ္စည်းများကိုပါ ဗဟိုမှ စီမံ

ခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းရှိစေပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အစိုးရလုပ်ငန်းငွေချေးစာချုပ်များနှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အစိုးရထုတ်ငွေချေးစာချုပ်များ စတင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့်အတူ ပြည်တွင်းကြေးမြီဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အရေးကြီးသော ကြိုးပမ်းမှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရေးစီမံကိန်းနှင့် ကောင်းမွန်သောငွေလက်ကျန် စီမံခန့်ခွဲမှုတိုးတက်စေရန် ငွေတိုက်ဌာနသည် ငွေကြေးစီးဆင်းမှုခန့်မှန်းချက် မြင့်မားရေးကိုဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ငွေချေးအာမခံစာချုပ်များ နှင့် ငွေချေးစာချုပ်များထုတ်ပေးမှုတို့၏ ပိုမိုအားကောင်းသော ပေါင်းစပ်မှုနှင့်အတူ ကောင်းမွန်သော ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံပဟိုဘဏ်က လိုငွေများအားရန်ပုံငွေ တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ပေးခြင်းကို လျှော့ချရန်နှင့် နောက်ဆုံးတွင် ၂-၃ နှစ်အတွင်း ထောက်ပံ့မှုကိုပယ်ဖျက်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

အခွန်ဘဏ္ဍာငွေပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို မျက်နှာစာများစွာတို့တွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။ အခွန်ဘဏ္ဍာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု အထူးသဖြင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လူအစားစက်ကိရိယာအသုံးပြုမှုတို့ ချောမွေ့ရေးတွင် အဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုများလိုအပ်သည်။ သို့ရာတွင် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေစီမံအုပ်ချုပ်မှု ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အသင့်အတင့် နည်းပါးသောအခွန်ကောက်ခံမှုကို မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် လုံလောက်မည်မဟုတ်ပေ။ အခွန်အစီအမံများစွာ တိုးမြှင့် အခွန်အကောက်အခြေစိုက်စခန်းတိုးချဲ့မှုလိုအပ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အာဏာပိုင်များက ထပ်ဆင့် တန်ဖိုးမြှင့် အခွန် (VAT) စတင်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့်အခြားသော အလားတူအခွန်အစီအမံများစွာတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ အသုံးစရိတ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အလယ်အလတ်ကာလစီမံကိန်းမူဘောင်ကို ဆက်လက်ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲမှု ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစားပေးမှုများသို့ ဘတ်ဂျက်အရင်းအမြစ်များ ထိရောက်စွာဦးတည်မှု တိုးတက်လာမည်ဖြစ်သည်။ ဘတ်ဂျက်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်းသည် ကန့်သတ်ထားသော ဘဏ္ဍာငွေအနေအထားရှိလင့်ကစား အစိုးရအသုံးစရိတ်များ၏ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများ အကောင်းဆုံးဖြစ်စေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ ကြေးမြီနှင့် ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ငွေတိုက်ဌာနသည် အသစ်ဖြစ်နေသောကြောင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် စွမ်းရည်ဆိုင်ရာ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလိုအပ်သည်။ ကြေးမြီတည်တံ့မှု ဆန်းစစ်ချက်အရ ဘတ်ဂျက်တွင် ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် စွန့်စားမှုများကို သတိကြီးစွာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသော အလယ်အလတ်ကာလ ဘတ်ဂျက်မဟာဗျူဟာတစ်ရပ် ဖွံ့ဖြိုးမှုလိုအပ်သည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာသောနှင့် ပုံမှန်ဖြစ်သော အစိုးရ အာမခံချေးငွေစာချုပ်များ နှင့် ချေးငွေစာချုပ်များထုတ်ပေးခြင်းဖြင့် မြင့်တက်မှုထိန်းချုပ်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ပြည်တွင်းကြေးမြီ ဈေးကွက်ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးစေခြင်းသည် အစိုးရအတွက် အားထားမရှိသော ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှု အရင်းအမြစ်သေချာရေးနှင့် ပဟိုဘဏ်မှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုအပေါ်မှီခိုမှုကို လျှော့ချရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

ဂ-၂။ ငွေကြေးမူဝါဒမူဘောင် တိုးတက်စေခြင်း

၃၄။ ငွေကြေးဦးတည်သော မူဘောင်အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် ရရှိသောတိုးတက်မှုသည် ချီးကျူးဖွယ်ဖြစ်ပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ပို၍စည်းကမ်းကျနသော ငွေကြေးမူဝါဒမူဘောင်တစ်ရပ် စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မက်ခရိုစီးပွားရေး ဟန်ချက်မညီမှုများနှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု လျှော့ချရေးကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည်။ ငွေကြေးဦးတည်သော သီးသန့်ရန်ပုံငွေများမူဘောင်သည် CBM က သီးသန့်ရန်ပုံငွေ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် နှစ်ပတ်လည် ခန့်မှန်းချက်များ တွက်ချက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုသည့်အပြင် ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေများအား CBM က တိုက်ရိုက်ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရေးကို လျှော့ချပေးသောလမ်းညွှန်အဖြစ် ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် CBM ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုကိုပယ်ဖျက်ရန် တာဝန်ခံမှုနှင့်အတူ ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေလျှော့ချရန်အတွက် MoPF နှင့် CBM တို့၏ ဆောင်ရွက်ဆဲ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို ချီးကျူးပါသည်။

၃၅။ သီးသန့်ရန်ပုံငွေပြဌာန်းချက်ကို တက်ကြွသောအသုံးချမှုသည် လက်ရှိငွေကြေးဦးတည်သော မူဘောင်နှင့်အညီ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ငွေကြေးမူဝါဒကျင့်သုံးမှုကို လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော သီးသန့်ငွေကြေးနှင့် အလယ်အလတ်ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ကျယ်ပြန့်သည့်ငွေကြေးတို့နှင့်အတူ ဈေးကွက်လည်ပတ်

မူများပေါ်တွင် ဗဟိုပြုထားသည်။ ရည်ရွယ်ထားသော သီးသန့်ငွေကြေးရှိ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေအား CBM က တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့မှုကို အဆင့်လိုက်ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့်အတူ မြှင့်တင်ပေးရမည်။ ထိုအတောအတွင်း ရည်ရွယ်ထားသော ကျယ်ပြန့်သည့်ငွေကြေးဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်ရှိ ဖြစ်ပေါ်ဆဲပြောင်းလဲမှုများနှင့် အဓိကပြုမူဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်ဘောင်များအပေါ် ယင်း၏ထိခိုက်မှုများကြောင့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိမည် ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော သီးသန့်ရန်ပုံငွေအချိုးကို ကိုက်ညီခြင်းသည် မူဝါဒခံချိန်စိစစ်မှုကို လည်း အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

၃၆။ ငွေကြေးဈေးကွက်ထပ်မံဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အတူ အတိုးနှုန်းများအား ဖြည်းဖြည်းချင်းသင့်တင့်မှုတစ်ရပ်အဖြစ်အဖြစ် အလယ်အလတ်ကာလရှိ မူဝါဒထိရောက်မှုကိုမြှင့်တင်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ကာလတိုနှင့်ပတ်သက်၍ ဘဏ်အချင်းချင်းဆက်ဆံမှု ဈေးကွက်နှင့် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းပြန်လည်ဝယ်ယူရေးကွက်တို့၏ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ငွေဖြစ်လွယ်မှု စီမံခန့်ခွဲရေးတွင် ဘဏ်များကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပြီး ကာလတိုစာချုပ်များအတွက် ဈေးကွက်အခြေပြုသော အတိုးနှုန်းများ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုကို တိုးတက်စေမည်ဖြစ်သည်။ ကာလရှည်အတိုးနှုန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ငွေဖြစ်လွယ်မှုနှင့် တိုးချဲ့သော စေ့ရောက်သည့်နေ့ နှစ်ရပ်စလုံးနှင့်ဆက်စပ်၍ အစိုးရငွေကြေးစာချုပ်များ ဈေးကွက်အား ပိုမိုခိုင်မာစေခြင်းသည် ကာလရှည်ထုတ်ချေးငွေများနှင့် ငွေကြေးစာချုပ်များဈေးနှုန်း သတ်မှတ်ရေးအတွက် အကျိုးအမြတ်ထိန်းချုပ်သည့် စံနှုန်းတစ်ရပ်သတ်မှတ်ရေးကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအတိုးနှုန်းကာလ ဖွဲ့စည်းမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် နောက်ဆုံး၌ အတိုးနှုန်းကိုပို၍အခြေခံသော ငွေကြေးမူဝါဒဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရေးအတွက် လမ်းဖွင့်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ကြမ်းခင်းနှုန်းနှင့် အမြင့်ဆုံးနှုန်းများအား အလျော့အတင်းပြုလွယ်မှုကို အတိုင်အဖောက်ညီအောင်မြှင့်တင်ခြင်းကို ဈေးကွက်ဆုံးဖြတ်သော နှုန်းထားစနစ်ကို အပြည့်အဝပေါ်ထွန်းခြင်းမပြုမီ လက်ရှိအတိုးနှုန်းချမှတ်သော စနစ်အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။

အာဏာပိုင်များ၏အမြင်များ

၃၇။ ထပ်မံဖြေလျှော့မှုသည် ဈေးကွက်အခြေခံအဆောက်အအုံ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုပေါ်တွင် မူတည်နေသော်လည်း ငွေကြေးမူဘောင်သည် တိုးတက်လျှက်ရှိခြင်းကို အာဏာပိုင်များက သဘောတူကြပါသည်။ အမှန်တကယ် သီးသန့်ငွေကြေးနှင့် ကျယ်ပြန့်သော ငွေကြေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှစ်ရပ်စလုံးသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် သတ်မှတ်ချက်အတွင်းတွင်ရှိခဲ့ပြီး သီးသန့်ရန်ပုံငွေ လိုအပ်ချက်အချိုး၏ ဥပဒေအထောက်အထားသည် ပြောင်းလဲမှုမရှိသေးသည့်အချိန်တွင် ငွေဖြစ်လွယ်မှုကို စီမံခန့်ခွဲရန် CBM က လေလံတင်ခြင်းကို သွက်လက်စွာ အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ အတိုးနှုန်းများ ဖြေလျှော့ပေးခြင်းကို ဘဏ္ဍာရေးဈေးကွက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးသည့်နောက်တွင် တဖြည်းဖြည်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

၈-၃။ ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍခံနိုင်ရည် တိုးတက်စေခြင်း

၃၈။ ဘဏ်လုပ်ငန်းစဉ်းမူဝါဒများအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည် ဘဏ္ဍာရေးစနစ်၏ ခိုင်မာမှုနှင့် ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကို တိုးတက်စေမည့်အပြင် အလယ်အလတ်ကာလဆိုင်ရာ ပိုမိုကြံ့ခိုင်သောဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ Basel II စံနှုန်းများပေါ်တွင်အခြေခံသော စဉ်းမူဝါဒများသည် မတည်ရင်းနှီးမှုနှင့် ငွေဖြစ်လွယ်မှု ဒဏ်ခံလွှာများမြှင့်တင်ရေး တစ်ဦးချင်းဖောက်သည်များ ဖော်ထုတ်မှုနှင့် စုစုပေါင်းထုတ်ချေးငွေများရှိ ဘဏ်စာရင်းထက် ပိုထုတ်ငွေပံ့ပိုးမှုများ၏ ရှယ်ယာလျှော့ချရေးတို့အပြင် ပိုမိုတင်းကျပ်သော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းအတန်းအစား ခွဲခြားမှုနှင့် ထောက်ပံ့မှုအကောင်အထည်ဖော်ရေးတို့အတွက် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါပြည့်စုံသော အစီအမံများသည် ခေတ်မီဘဏ်လုပ်ငန်းအလေ့အကျင့်များ အချိန်နှင့်အမျှချမှတ်ရာတွင် ပြည်တွင်းဘဏ်များကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

၃၉။ ဘဏ်လုပ်ငန်းစဉ်များသစ်များအား လိုက်နာခြင်းသည် ဘဏ်များနှင့်အဖွဲ့အစည်းကဏ္ဍအပေါ် ဖိအားသက်ရောက်နိုင်ပြီး အဆိုပါစဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် စီမံခန့်ခွဲသင့်သည်။ ကြီးမားသော ချေးငွေနှင့် ကျယ်ပြန့်သောကန့်သတ်ချက်များနှင့်ဆက်စပ်သည့် ငွေဖြစ်လွယ်မှုစွန့်စားမှုများအပြင် ဘဏ်စာရင်းထက် ပိုထုတ်ငွေများကို တစ်သီးပုဂ္ဂလဘဏ်များနှင့် ၎င်းတို့၏အဖွဲ့အစည်းဖောက်သည်များအတွက် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ တစ်သီးပုဂ္ဂလဘဏ်များ၏ မတည်ရင်းနှီးငွေအကဲခံလွှာမြင့်တက်စေရန်နှင့် စည်းမျဉ်းသစ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဘဏ်အသီးသီး၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းအကဲဖြတ်မှုပေါ် အခြေခံ၍ ခိုင်မာသောစီမံကိန်းများဖော်ထုတ်ရန် CBM ၏ တစ်သီးပုဂ္ဂလဘဏ်များနှင့် နီးကပ်သောညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုကို ကြိုဆိုပါသည်။ ဘဏ်စာရင်းမှပိုထုတ်ငွေအထောက်အပံ့များကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လတွင် စုစုပေါင်းထုတ်ချေးငွေများ၏ ၂၀% အထိ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှော့ချမည့် CBM ၏စီမံကိန်းကိုလည်း ချီးကျူးပါသည်။ ထို့ပြင် NPL ဖြေရှင်းမှုအတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မူဘောင်တစ်ရပ်သည် အတတ်အကျွမ်းနှင့် ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ နှစ်ရပ်စလုံးနှင့်ဆက်စပ်သော ချေးငွေစွန့်စားမှုများကို ဖြေရှင်းရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

အာဏာပိုင်များ၏အမြင်များ

၄၀။ အာဏာပိုင်များ၏အလေးပေးမှုမှာ ဘဏ္ဍာရေးခိုင်မာမှုတောင့်တင်းစေရန် ဆင်ခြင်မှုရှိသောမူဝါဒများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ချေးငွေဖွံ့ဖြိုးမှု အရှိန်လျှော့မသွားစေရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်တွင် စည်းမျဉ်းသစ်များပေါ်အခြေခံသော ခိုင်မာသည့်ထုတ်ချေးငွေ အလေ့အကျင့်သည် ထုတ်ချေးငွေအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍခိုင်မာမှုသေချာရေးကို ပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်သည်။

၈-၄။ ပြင်ပတည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်း

၄၁။ ဈေးကွက်အခြေအနေများနှင့် တစ်တန်းတည်းဖြစ်စေရန် ငွေလဲနှုန်းများအား အလျော့အတင်းပြုလုပ်နိုင်သော စီမံခန့်ခွဲမှုကိုကြိုဆိုပါသည်။ CBM သည် ဘောင်ကန့်သတ်ချက်များမပါသော ဈေးကွက်အခြေပြုနှုန်းများအား အလေးပေးသည့် ပျမ်းမျှရည်ညွှန်းနှုန်းအတွက် စနစ်သစ်တစ်ရပ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ငွေလဲနှုန်းကို ဈေးကွက်အခြေအနေနှင့် ကောင်းစွာထင်ဟပ်စေရန် ကိုက်ညီနိုင်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဘဏ်အချင်းချင်း FX ဈေးကွက်တစ်ရပ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသို့ရှေးရှုသော အဆက်မပြတ်ကြိုးပမ်းမှုများကိုထောက်ခံပြီး ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ယင်းသည် ငွေလဲနှုန်းကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဆုံးဖြတ်ရေးတွင်ပို၍ကြီးမားသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ FX ဈေးကွက်တွင် အခွင့်ကောင်းယူ၍ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံခြားသီးသန့်ရန်ပုံငွေများ ဆက်လက်တည်ဆောက်ရန် CBM ကို တိုက်တွန်းအားပေးအပ်ပါသည်။

၄၂။ ပြင်ပလှုပ်ခတ်မှုများကို ဆန့်ကျင်သောအကဲခံလွှာခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန် နိုင်ငံတကာသီးသန့်ရန်ပုံငွေများ ပိုမိုတည်ဆောက်ရန်အကြံပြုပါသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ နိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သီးသန့်ရန်ပုံငွေများအဆင့်သည် အတန်ငယ်နိမ့်ကျပါသည်။ ပို့ကုန်ဝင်ငွေများမှ နိုင်ငံခြားငွေစီးဝင်မှုများနှင့် FDI စီးဝင်မှုများသည် တည်ငြိမ်ဖွယ်မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြင်ပမသေချာမှုများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပို့ကုန်ရှေးရှုသော စက်မှုလုပ်ငန်းများ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် တိုးတက်သောရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ဝန်းကျင်တို့သည် နိုင်ငံခြားငွေကြေးစီးဝင်မှုတည်တံ့ရေးတွင် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပြီး သီးသန့်ရန်ပုံငွေများ ထူထောင်ရေးတွင် ဗဟိုဘဏ်ကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အာဏာပိုင်များ၏ အမြင်များ

၄၃။ ပြင်ပလှုပ်ရွတ်မှုများကိုဆန့်ကျင်သော ဒဏ်ခံလွှာအဖြစ် နိုင်ငံတကာသီးသန့်ရန်ပုံငွေများတိုးပွားရန် လိုအပ်မှုကို အာဏာပိုင်များက သဘောတူညီကြပါသည်။ CBM နိုင်ငံတကာသီးသန့်ရန်ပုံငွေများ တိုးပွားမှုကို မက်ခရိုစီးပွားရေး အခြေအနေများ ကုန်သွယ်ရေးရှင်သန်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ဆက်လက်စီးဝင်မှုတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

၈-၅။ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ တိုးတက်စေခြင်း

၄၄။ အားလုံးပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုဦးတည်သည့် ဈေးကွက်အခြေပြုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဘက်စုံပြည့်စုံပြီးစည်းလုံးမှုရှိသော မူဝါဒမူဘောင်အရ အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အသိပညာဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်မှုနှင့် တရားဥပဒေဝန်းကျင်တို့အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မာ၍ အားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးကြီးသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဤသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အရှိန်ရလာစေပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လှုပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့် ထောပတ်ပို့ဆောင်ရေးပါဝင်သော အဓိက အခြေခံအဆောက်အအုံများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးအတွက် ဆွဲဆောင်မှု ဖြည့်ဆည်းပေးရာတွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ ထို့ပြင် စီးပွားရေး၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီသော လိုအပ်သည့်ကျွမ်းကျင်မှု အစီအစဉ်များနှင့် စွမ်းရည်များဖြည့်ဆည်းပေးရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းကို အလေးပေးမှုရှိသော ပညာရေးစနစ်ကို အဆင့်မြှင့်တင်ရမည်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရင်း စိတ်ဝင်စားမှုများနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူယုံကြည်မှုတို့ကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေသစ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေတို့ကို လက်ကမ်းကြိုဆိုမှုနှင့်အတူ တောင့်တင်းခိုင်မာစေနိုင်သည်။

၄၅။ FDI အတည်ပြုမှုများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုချောမွေ့စေရန် ဗဟိုနှင့်ဒေသန္တရအစိုးရများအကြားနှင့် ဝန်ကြီးဌာနများ အချင်းချင်းအကြား ပို၍ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများဆောင်ရွက်ရမည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတည်ပြုချက်များကို အထောက်အကူပြုရန် ဗဟိုအစိုးရက ဒေသန္တရအာဏာပိုင်များအား လုပ်ပိုင်ခွင့်ပိုမိုလွှဲပြောင်းပေးအပ်ထားသော်လည်း စွမ်းရည်ကန့်သတ်မှုများနှင့် သတင်းဖလှယ်ရေးအပါအဝင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်သောစိန်ခေါ်မှုများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်နှင့် အခြားဝန်ကြီးဌာနများအကြား ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုကိုပို၍မြှင့်တင်ရမည်။ အလားအလာရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသို့ ထိရောက်၍ စွမ်းရည်ပြည့်စုံသော နေ့ချင်းပြီး ဝန်ဆောင်မှုများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမိုဆွဲဆောင်ရေးအတွက် သော့ချက်ဖြစ်သည်။

၄၆။ မည်သည့်တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု ခိုင်မာတောင့်တင်းခြင်းသည် စီးပွားရေးရရှိရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ယုံကြည်မှုကို မြှင့်တက်စေရန်နှင့် တရားမဝင်ကဏ္ဍအား တရားဝင်ကဏ္ဍအတွင်းသို့ ပေါင်းစည်းစေရန် အထောက်အကူပြုရမည်။ ထို့ပြင် ပို၍ခိုင်မာသောအုပ်ချုပ်မှုကို စွမ်းဆောင်စေနိုင်မည့်အပြင် တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှုရှိသော ပြည်သူလူထုကောင်းကျိုးများ ဖြည့်ဆည်းပေးမှု မြှင့်တက်လာနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။

၈-၆။ အချက်အလက်ပြည့်စုံမှု တိုးတက်စေခြင်း

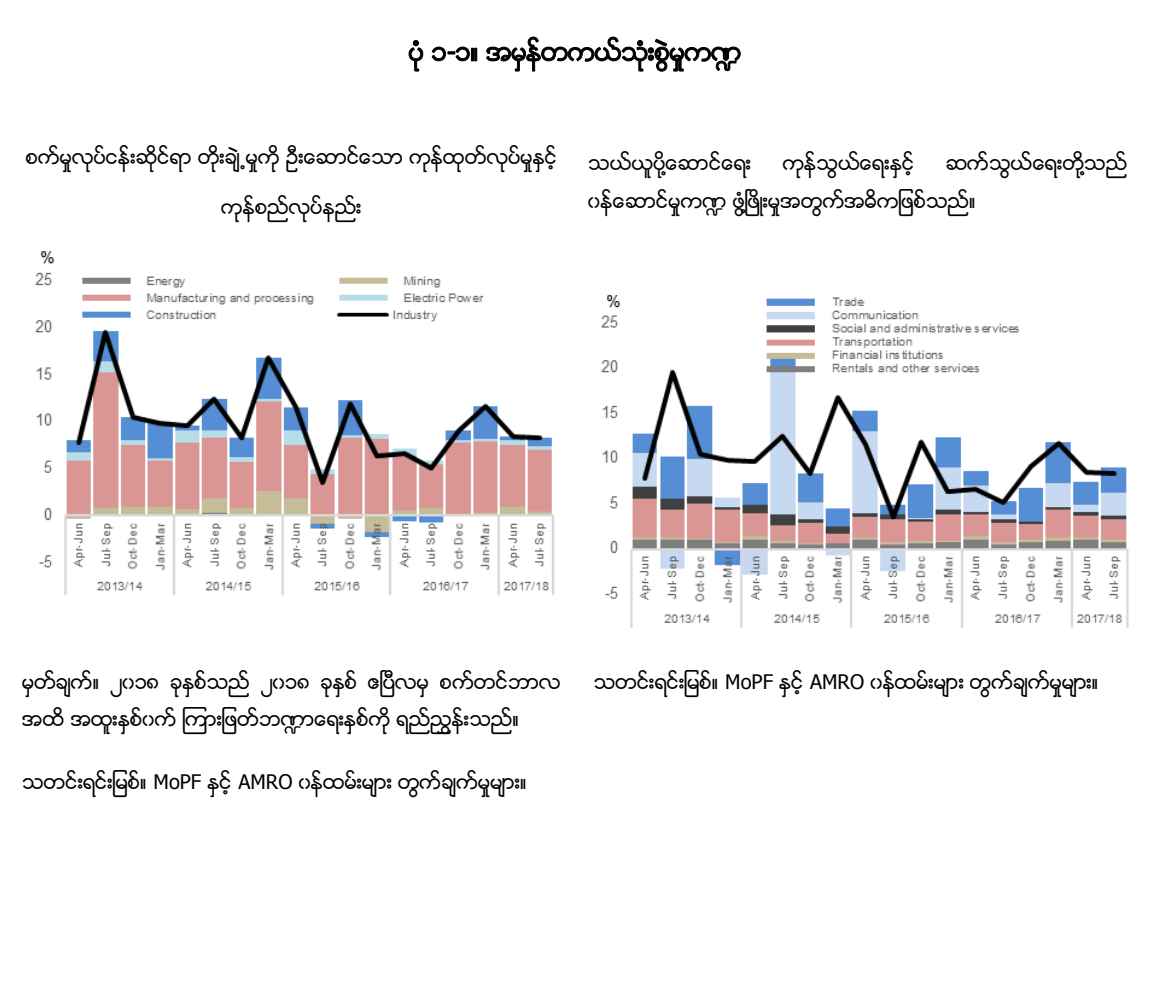
၄၇။ အာဏာပိုင်များသည် တရားဝင်စာရင်းအင်းများ တိုးတက်ရေးတွင် ကြီးမားသောတိုးတက်မှုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု လစဉ်အချက်အလက်များကို နည်းပါးသောကွာဟချက်ဖြင့်ရရှိသည်။ BOP အချက်အလက်များသည် အချက်အလက်အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုမြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်လျက်ရှိသည်။ ထိုအတောအတွင်း ပြည်သူ့

ကြွေးမြီစာရင်းအင်းများက ပြည်သူ့ကြွေးမြီ၏ လက်ရှိဖွဲ့စည်းမှုကိုဖော်ပြသော်လည်း ပေါင်းစည်းသော အိမ်ထောင်စု သုတေသနသစ်ပေါ် အခြေခံသော အမျိုးသားစာရင်း အချက်အလက်ကောက်ယူမှုသည်လည်း တိုးတက်လျက်ရှိသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်ရှိ သုတေသနမှတစ်ဆင့် အိမ်ထောင်စုနှင့် အသုံးစရိတ်အချက်အလက်များကို စုစည်းလျက်ရှိသည်။

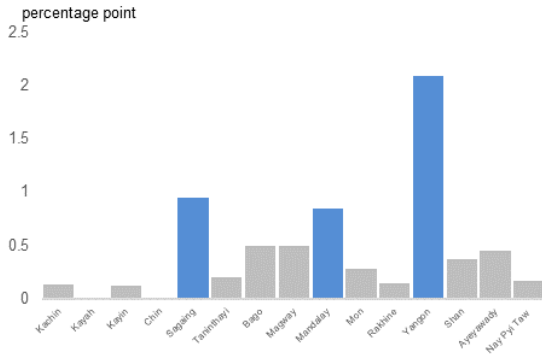
၄၈။ အချက်အလက်အပြည့်အစုံတွင် စီးပွားရေးဆန်းစစ်မှုဖြင့်တက်စေရန် တိုးတက်မှုထပ်မံလိုအပ်သည်။ PPI ကဲ့သို့ အခြားသောဈေးနှုန်းအချက်အလက်များကို တင်ပြခြင်းမရှိသေးသော်လည်း GDP အသေးစိတ်အချက်အလက်များ သည် မကြာခင်ပြည့်စုံမှုမရှိပေ။ အခွန်ဘဏ္ဍာကဏ္ဍတွင် ကြွေးမြီစာရင်းအင်းများက မသေချာသော ပေးရန်တာဝန် များ ခန့်မှန်းခြင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်သော်လည်း အားလုံးသောအစိုးရဘဏ္ဍာရေး စာရင်းအင်းများသည် အထူး သဖြင့် SEEs များနှင့်ပတ်သက်သော စာရင်းများသည် ပိုမိုတိုးတက်မှုရှိရန် လိုအပ်သည်။ သီးခြားအားဖြင့် အမှန် တကယ် FID စီးဝင်မှုများ၏ ခန့်မှန်းချက်ကို လူသိရှင်ကြားရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။ ထို့ပြင် ကဏ္ဍအလိုက် အသေးစိတ်ဘဏ် ချေးငွေများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များသည် ဘဏ်ကြီးကြပ်မှုကို ခိုင်မာ တောင့်တင်းစေပြီး မှားယွင်းသော အတန်းအစားခွဲခြားမှုကို ရှောင်လွှဲနိုင်သည်။

ပူးတွဲများ

အဓိကစီးပွားရေးညွှန်းကိန်းများအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းဂဏန်းများ

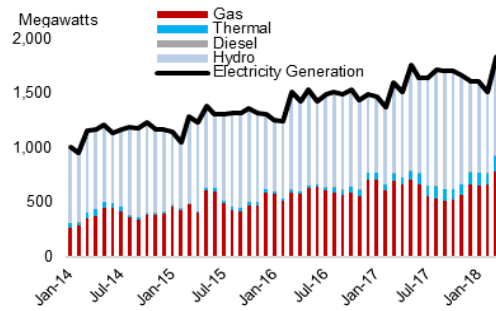

စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကို ထိပ်တန်းပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးသုံးခုက ပံ့ပိုးပေးပြီး ယင်းသည် GDP ၏ထက်ဝက်ခန့်ရှိသည်။

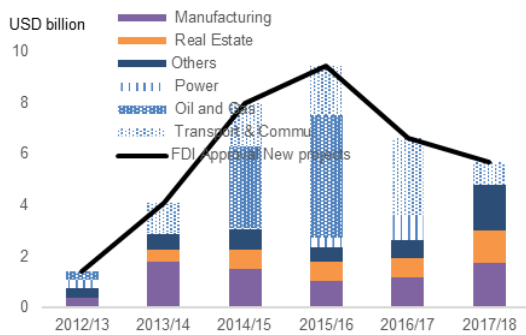
မှတ်ချက်။ ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အရ။
သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် မက်ဂါဝပ် ၃၀၀၀ ခန့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးမှု ကွာဟချက်အလားအလာကြောင့် စီမံကိန်းသစ်များအား ဓာတ်ငွေ့မှ ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုသို့ အဆင့်မြှင့်ရန် အတည်ပြုခဲ့သည်။

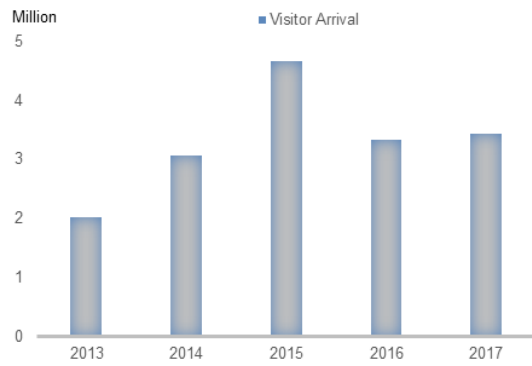
သတင်းရင်းမြစ်။ CSO/

FDI အတည်ပြုမှုများသည် စုစုပေါင်းတန်ဖိုးတွင် ထိန်းချုပ်ထားဆဲဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားစုံလင်မှု၏ ကောင်းသော လက္ခဏာတစ်ရပ်ရှိသည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ DICA။

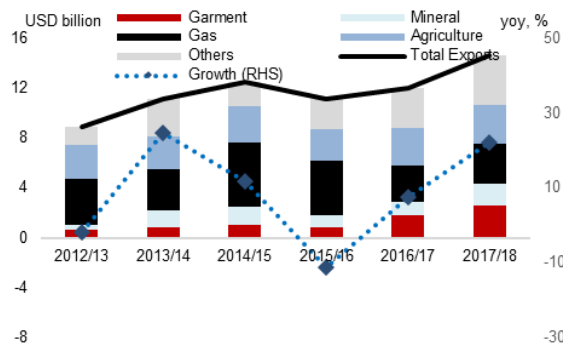
ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသည်ရောက်ရှိမှုများသည် ဆက်လက်ထိန်းချုပ်ထား ဆဲဖြစ်ပြီး ဈေးကွက်အလားအလာကို ဖော်ထုတ်အသုံးပြုရန် လိုအပ် သည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ CSO။

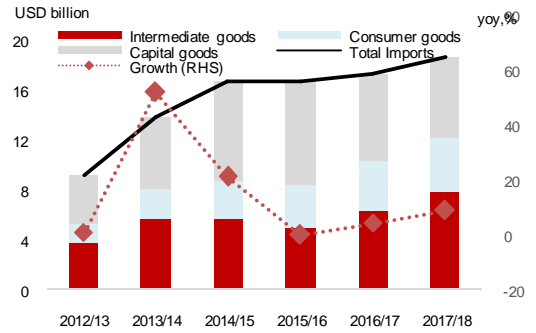
ပုံ ၁-၂။ ပြင်ပကဏ္ဍ

တိုးချဲ့သောအပတ်အထည်ပိုကုန်များနှင့် သတ္တုပိုကုန်များ ပြန်လည် ဦးမော့လာမှုကြောင့် စုစုပေါင်းပိုကုန်များ ခိုင်မာစွာဖွံ့ဖြိုးလာသည်။

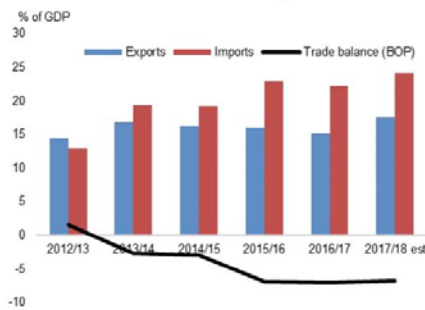
သတင်းရင်းမြစ်။ CSO၊ AMRO ဝန်ထမ်းများခန့်မှန်းချက်။

ကြားအဆင့် ကုန်ပစ္စည်းများတင်သွင်းမှု၏ လျင်မြန်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အတူ ခိုင်မာသော ပိုကုန်ဖွံ့ဖြိုးမှု ပေါ်ပေါက်လာသည်။

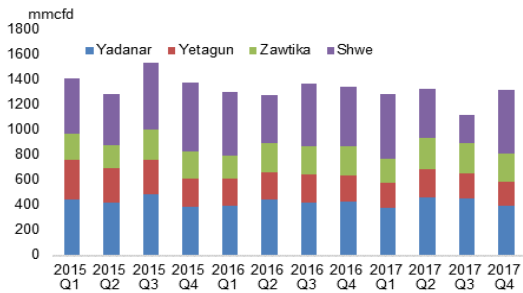
သတင်းရင်းမြစ်။ CSO၊ AMRO ဝန်ထမ်းများခန့်မှန်းချက်။

ကုန်သွယ်မှုသည် GDP ၏ရာနှုန်းတစ်ရပ်အဖြစ် တည်ငြိမ်သော်လည်း ကုန်သွယ်ရေးလိုငွေသည် ကြီးမားကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM၊ AMRO ဝန်ထမ်းများခန့်မှန်းချက်။

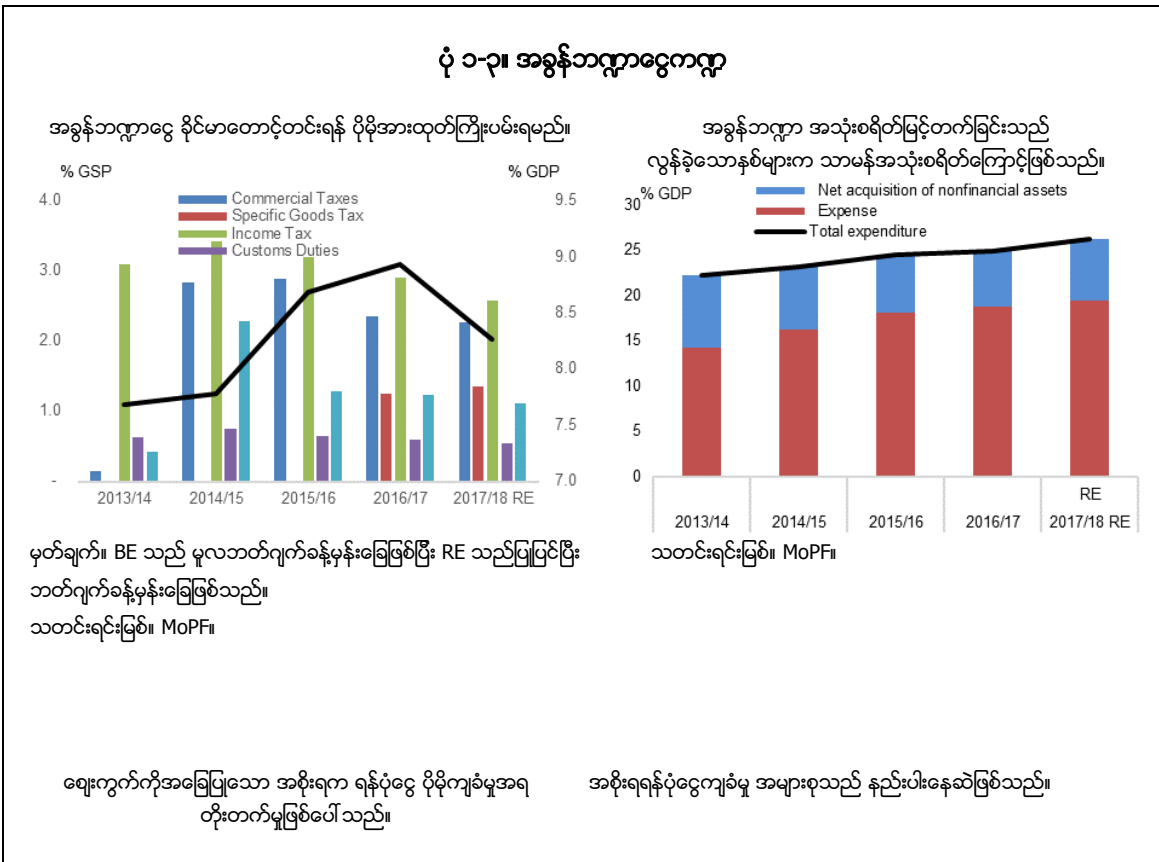
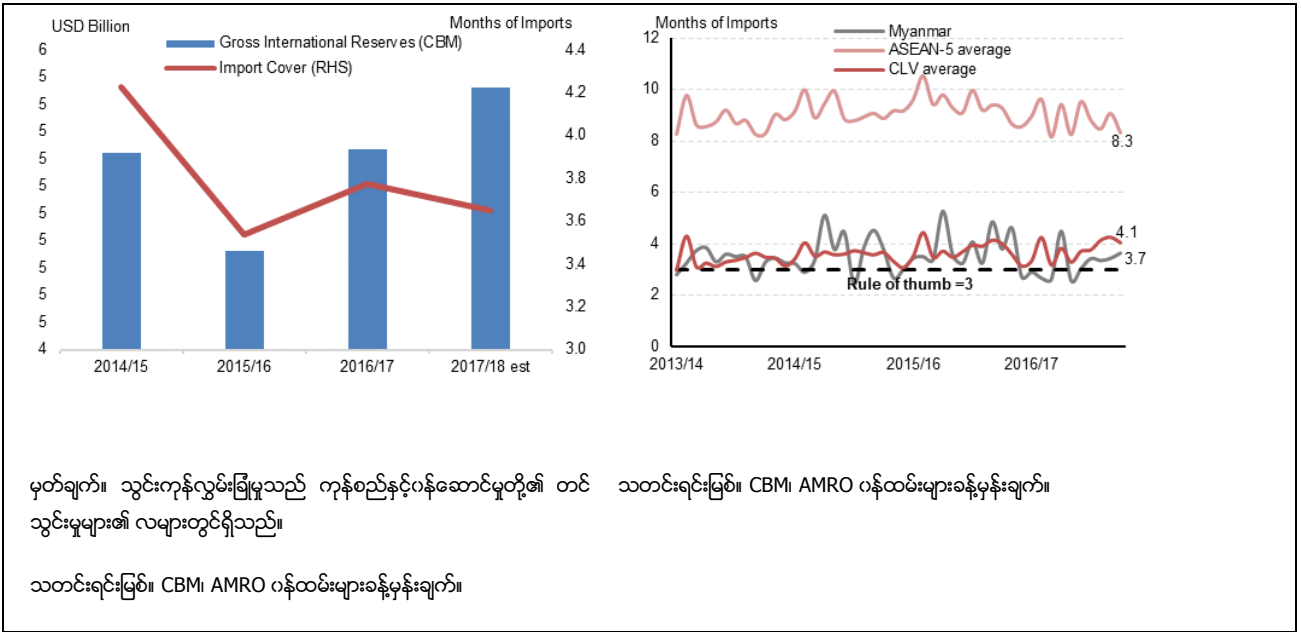
အချို့သောဓာတ်ငွေတွင်းများသည် ယင်းတို့ စီမံကိန်းလည်ပတ်မှု၏ ကျဆင်းသောအဆင့်တွင် ရှိနေသဖြင့် ဓာတ်ငွေပိုကုန်အပေါ် ဖိအားပြင်းထန်လာနိုင်ပါသည်။

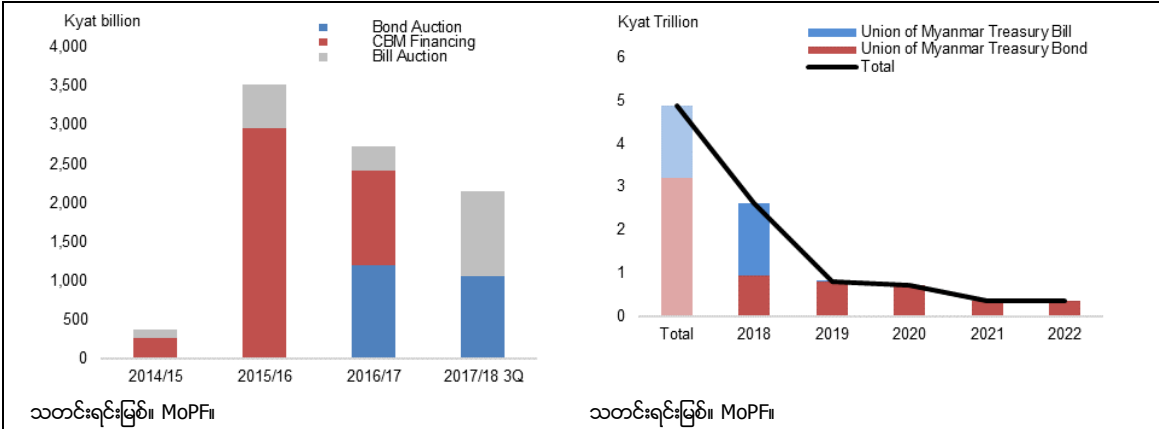

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM၊ AMRO ဝန်ထမ်းများ ခန့်မှန်းချက်

ပြင်ပလှုပ်ခတ်မှုများ ဆန့်ကျင်ကာကွယ်ရန် CBM သည် နိုင်ငံတကာ သီးသန့်ရန်ပုံငွေ ဒဏ်ခံလွှာခိုင်မာရန် လိုအပ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိသွင်းကုန်လွှမ်းခြုံမှုသည် CLMV ၏ ပျမ်းမျှထက်အနည်းငယ် နိမ့်ကျသည်။

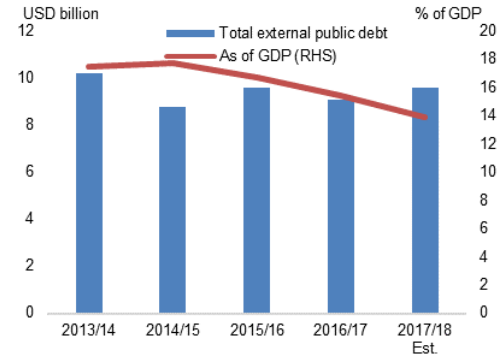

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

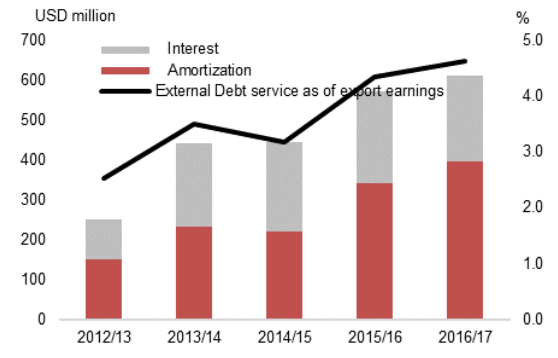
သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

ပြင်ပပြည်သူပိုင်ကြေးဒီသည် အသင့်အတင့်ရှိရာ ODA ရန်ပုံငွေ ပိုမိုကျခံ အသုံးချခြင်းကို စဉ်းစားနိုင်သော်လည်း FX ဝန်စားမှုများကို စီမံခန့်ခွဲရန်လိုအပ်သည်။

ကြေးမြီပြန်လည်ပေးဆပ်မှုမြင့်မားသည့် ဝန်ထုပ်ကြောင့် ပြင်ပပြည်သူ ပိုင်ကြေးမြီဖြင့်တက်မည့် အလားအလာရှိသည်။

မှတ်ချက်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လ ၁၉ ရက်အထိ။
သတင်းရင်းမြစ်။ ဘလွန်းဘွဂ်။

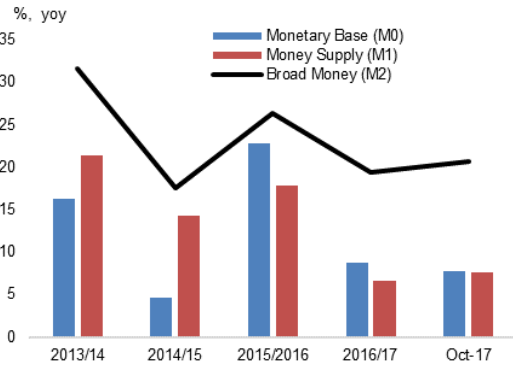

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

ပုံ ၁-၄။ ငွေကြေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ

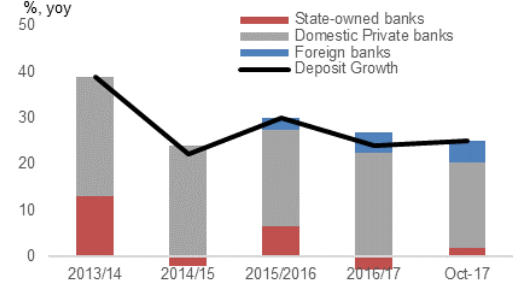
ကျယ်ပြန့်သောငွေကြေးဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အသင့်အတင့်တည်ငြိမ်သည်

အားလုံးသောအပ်နှံငွေဖွံ့ဖြိုးမှုသည် တည်ငြိမ်သော်လည်း နိုင်ငံခြား ဘဏ်များသည်ဘဏ် လုပ်ငန်းစနစ်တွင်အပ်နှံငွေများပို၍ရရှိကြသည်။

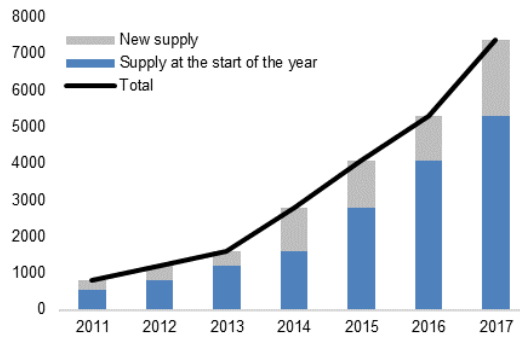
သတင်းရင်းမြစ်။ CBM။

ရန်ကုန်တွင် ကွန်ပဏီယံဖြန့်ဖြူးမှုသည် ဆက်လက်မြင့်တက်သော်လည်း ထိန်းချုပ်ထားသောဈေးနှုန်းများကြောင့် ကျဆင်းဖွယ်ရှိသည်။

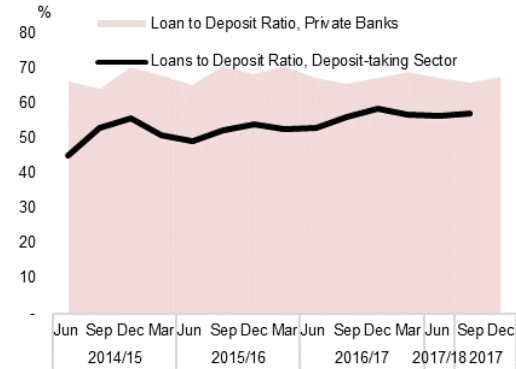
သတင်းရင်းမြစ်။ CBM။

အာမခံအပ်ငွေယူသောအဖွဲ့အစည်းများ၏ အပ်နှံငွေများသို့ ထုတ်ချေးငွေအချိုးသည် တည်ငြိမ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

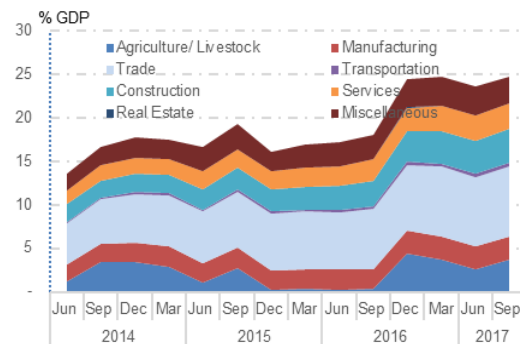
သတင်းရင်းမြစ်။ CBM။

ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍသို့ ဘဏ်ချေးငွေများသည် GDP ၏ရာနှုန်းတစ်ရပ်အဖြစ် ကျဆင်းနေဆဲ

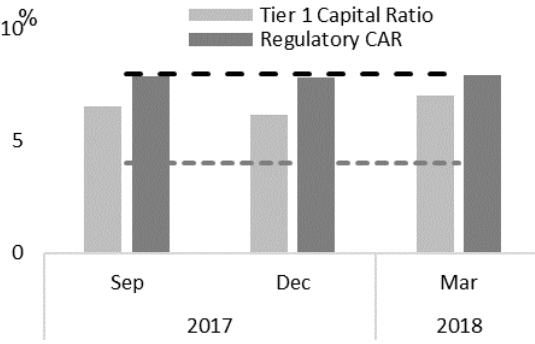

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM။

မတည်ရင်းနှီးမှုအချိုးသစ်များ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည် ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်၏ မတည်ရင်းနှီး ဒဏ်ခံလွှာမြင့်တက်ရေးကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM။

သတင်းရင်းမြစ်။ CBM။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ရွေးချယ်ထားသော စီးပွားရေးညွှန်းကိန်းများ

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ခန့်မှန်းချက်	2018 Int* ခန့်မှန်းချက်	2018/19* လျာထားချက်
အမှန်သုံးစွဲမှုကဏ္ဍနှင့်တန်းဖိုးများ	(နှစ်ပတ်လည် % ပြောင်းလဲမှုတွင်ရှိသော)					
အမှန် GDP 1/	8.0	7.0	5.9	6.8	7.1	7.4
CPI(2012=100၊ ကာလပျမ်းမျှ)	5.1	10.0	6.8	4.0	4.9	5.0
CPI(2012=100၊ ကာလအဆုံး)	6.1	8.4	7.0	5.4	2.1	4.9
ငွေပေးငွေယူရှင်းတမ်းများ	(USD သန်းပေါင်း၊ သတ်မှတ်မထားလျှင်)					
ကုန်သွယ်မှုလက်ကျန်	-1858.7	-4048.0	-4394.2	-3715.3	-1935.1	-5122.6
GDP ၏ ရာနှုန်းတွင်ရှိသော	-1419.3	-3009.5	-2409.1	-2964.6	-1615.1	-4210.8
သာမန်အသုံးစရိတ်စာရင်းလက်ကျန်	-2.2	-5.1	-3.8	-4.4	-7.0	-6.2
ဘဏ္ဍာရေးစာရင်း	3044.0	3885.8	4406.3	4998.9	2534.9	5338.6
တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (အသားတင်)	2915.8	3443.0	3360.0	4500.0	2500.0	5100.0
ODA (အသားတင်)	314.9	444.5	-35.0	98.9	34.9	238.6
GDP ၏ ရာနှုန်းတွင်ရှိသော ပြင်ပကြေးမြီစုစုပေါင်း	13.4	16.1	14.4	14.3	14.1	14.5
နိုင်ငံတကာသီးသန့်ရန်ပုံငွေစုစုပေါင်း	5124.6	4764.0	5133.9	5364.0	5583.8	6111.6
ပို့ကုန်များ၏ လများတွင်ရှိသော	4.2	3.5	3.8	3.6	3.4	3.1
အခွန်ဘဏ္ဍာကဏ္ဍ 2/	(GDP ၏ ရာခိုင်နှုန်းတွင် ရှိသော)					
ဝင်ငွေနှင့် ခွင့်ပြုငွေများ	25.2	21.7	20.4	18.4	22.7	18.7
အခွန်ဝင်ငွေ	9.9	8.6	8.9	8.2	8.4	9.1
SEE ရရှိငွေများ	12.6	10.2	9.1	7.7	11.2	7.0
အသုံးစရိတ်	26.2	26.0	23.0	24.1	30.6	23.0
အခွန်ငွေလက်ကျန်	-1.1	-4.3	-2.6	-5.7	-8.0	-4.3
မူလလက်ကျန်	0.3	-3.1	-1.3	-4.2	-5.7	-2.7
ပြည်သူ့ကြေးမြီ	34.8	39.1	39.3	40.8	-	44.6
ငွေကြေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ	(နှစ်ပတ်လည် % ပြောင်းလဲမှုတွင်ရှိသော၊ ကာလအဆုံး၊ သတ်မှတ်မထားလျှင်)					
ပြည်တွင်းချေးငွေ	10.4	32.4	24.5	20.2	20.4	25.2
ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ	36.3	34.2	33.5	23.4	20.0	24.4
ကျယ်ပြန့်သောငွေကြေး	17.6	26.3	19.4	18.0	17.4	22.3
သီးသန့်ငွေကြေး	4.6	22.8	8.8	6.0	10.0	10.0
အပ်နှံငွေသို့ချေးငွေအချိုး	67.9	70.6	69.2	70.0	-	-
လုပ်ဆောင်မှုမရှိသော ချေးငွေအချိုး	1.9	2.6	3.6	-	-	-
မှတ်တမ်းအမျိုးအစားများ						
ငွေလဲနှုန်း (၁ ဒေါ်လာလျှင် ကျပ်ငွေ၊ ပျမ်းမျှ)	995.3	1222.4	1260.6	1355.8	1417.5	1458.8
ငွေလဲနှုန်း (၁ ဒေါ်လာလျှင် ကျပ်ငွေ)	1027.0	1216.0	1362.0	1335.0	1500.0	1417.5
အမည်ခံ GDP (USD ဘီလီယံ)	65.6	59.5	63.2	67.3	23.2	73.9
အမည်ခံ GDP (ကျပ်ငွေ ဘီလီယံ)	65261.9	72714.0	79722.9	91282.6	32873.2	99148.7

မှတ်ချက်များ။ * ၂၀၁၈ နှစ်ဝက်ကြားဖြတ်ကာလသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိကို ရည်ညွှန်းသည်။ နှစ်လုံးပြည့်ဘဏ္ဍာရေး နှစ်သစ်သည် အောက်တိုဘာလမှစတင်၍ နောက်နှစ် စက်တင်ဘာလအထိဖြစ်သည်။

- ၁။ အမှန် GDP အစဉ်များအခြေခံနှစ်သည် ၂၀၁၀/၁၁ တန်းဖိုးများဖြစ်သည်။
- ၂။ ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများနှင့် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများအတွက် စုပေါင်းထားသော ဘတ်ဂျက်။ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သည် ပြုပြင်ပြီးဘတ်ဂျက်နှင့် ၂၀၁၈ ကြားဖြတ်မူလဘတ်ဂျက် ခန့်မှန်းခြေများကို ရည်ညွှန်းသည်။ ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ ထုခွဲရောင်းချမှု ပါဝင်သည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ အမျိုးသားအာဏာပိုင်များ၊ AMRO ဝန်ထမ်းများခန့်မှန်းချက်။

ငွေပေးငွေယူရှင်းတမ်းများ

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ခန့်မှန်းချက်	2018 လျာထားချက်	2018/19 လျာထားချက်
	(US ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း)					
သာမန်အသုံးစရိတ်စာရင်းလက်ကျန်	-1419	-3009	-2409	-2965	-1615	-4211
ကုန်သွယ်မှုလက်ကျန်	-1,859	-4,048	-4,394	-3,715	-1,935	-5,123
ပို့ကုန်များ၊ f.o.b	10,385	9,498	9,471	11,308	6,540	15,239
ယင်းအနက်၊ ဓာတ်ငွေ	5,179	4,343	2,970	3,207	1,718	3,922
သွင်းကုန်များ၊ c.i.f	12,244	13,546	13,865	15,023	8,475	20,361
ဂန်ဆောင်မှုများ (အသားတင်)	1,300	1,078	1,315	1,451	720	1,536
ရငွေများ	3,602	3,678	3,759	4,070	2,179	4,593
ခရီးသွား	1,864	2,137	2,258	2,370	1,304	2,793
အခြား	1,738	1,541	1,502	1,700	875	1,800
ပေးငွေများ	2,302	2,601	2,444	2,620	1,459	3,056
အတိုး	391	363	374	374	194	400
ခရီးသွား	117	129	141	156	86	180
အခြား	1,795	2,109	1,929	2,090	1,179	2,476
မူလဝင်ငွေ	-3154	-2527	-2125	-1900	-1000	-1975
ချေးငွေများ	184	443	394	400	200	475
ကြေးမြီများ	3,338	2,971	2,519	2,300	1,200	2,450
ဆင့်ပွားဝင်ငွေ (အသားတင်)	2,293	2,488	2,795	1,200	600	1,350
ရငွေများ	3,826	3,881	4,050	1,500	800	1,800
ပေးငွေများ	1,533	1,392	1,255	300	200	450
မတည်ရင်းနှီးငွေနှင့် ဘဏ္ဍာရေးစာရင်း	3,044	3,886	4,406	4,999	2,535	5,339
တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (အသားတင်)	2,916	3,443	3,360	4,500	2,500	5,100
ODA (အသားတင်)	315	445	-35	99	35	239
ကာလလတ်နှင့် ကာလရှည်ထုတ်ပေးငွေ	539	786	366	588	260	639
ပြန်လည်ပေးဆပ်မှုများ	224	342	401	489	225	400
ငွေကြေးနှင့်အပ်နှံငွေ	-4	-146	1,036	700	0	0

အခြား	-182	145	45	-300	0	0
အသားတင်အမှားများနှင့်ချွန်လှုပ်မှုများ	-451	-1295	-1619	-1804	-700	-600
အားလုံးသောလက်ကျန်	1,169	-419	378	230	220	528
မှတ်တမ်းအမျိုးအစားများ						
သီးသန့်ရန်ပုံငွေစုစုပေါင်း (USD သန်းပေါင်း)	5,125	4,764	5,134	5,364	5,584	6,112
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ၏တင်သွင်းမှုများ၏လျှော့ကျမှု	4.2	3.5	3.8	3.6	3.4	3.1
GDP – USD ဘီလီယံဖြင့်	65.6	59.5	63.2	67.3	23.2	68.0
ငွေလဲနှုန်း (၁ USD လျှင် မြန်မာကျပ်ငွေ ကာလပျမ်းမျှ)	995.3	1222.4	1260.6	1355.8	1417.5	1458.8

မှတ်ချက်။ * ၂၀၁၈ နှစ်ဝက် ကြားဖြတ်ကာလသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ ရည်ညွှန်းသည်။ နှစ်လုံးပြည့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သစ်သည် အောက်တိုဘာလမှတစ်ဆင့် နောက်နှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကုန်ဆုံးသည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ အမျိုးသားအာဏာပိုင်များ၊ AMRO ဝန်ထမ်းများခန့်မှန်းချက်။

ဗဟိုအစိုးရစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများရှင်းတမ်း

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ခန့်မှန်းချက်	2018 ကြားကာလ	2018/19 လျာထားချက်
	(ကျပ် သန်းပေါင်း)					
ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် SEEs ဝင်ငွေနှင့်ခွင့်ပြုငွေများ	16,425	15,815	16,271	16,766	7,447	18,567
အခွန်ငွေ	6,488	6,281	7,083	7,453	2,752	8,995
အခွန်မဟုတ်သောငွေ	986	1,061	990	982	425	1,200
SEE မှအမြတ်လွှဲပြောင်းမှုများ	538	819	591	676	280	773
SEE သည် လွှဲပြောင်းမှုအသားတင်ကို လက်ခံရရှိသည်။	8,248	7,406	7,276	7,049	3,698	6,940
ခွင့်ပြုငွေများ	166	247	332	606	292	658
အသုံးစရိတ်	17,116	18,924	18,368	21,969	10,071	22,804
အသုံးစရိတ် (သာမန်အသုံးစရိတ်)	12,515	14,216	14,404	16,914	7,981	16,855
လုပ်ခ	1,370	1,911	2,722	2,932	1,105,764	3,100
အတိုးပေးဆပ်မှုများ	879	867	1,078	1,325	749	1,600
ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း အသားတင်ရရှိမှု	4,601	4,707	3,964	5,055	2,090	5,949
လက်ကျန်	-691	-3,109	-2,097	-5,203	-2,624	-4,237
အသားတင်ထုတ်ရေးငွေ/ရေးယူငွေ	-691	-3,109	-2,097	-5,203	-2,624	-4,237
(မူလလက်ကျန်)	189	-2,242	-1,019	-3,878	-1,875	-2,637
ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့မှုလိုအပ်ချက်များ	691	3,109	2,097	5,203	2,624	4,237
အမှန်ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့မှု	382	3,341	2,500	-	-	-
မှတ်တမ်းအမျိုးအစားများ						
GDP -USD ဘီလီယံပေါင်းဖြင့်	995	1,222	1,261	1,356	1,418	1,459
ငွေလဲနှုန်း (၁ ဒေါ်လာလျှင် မြန်မာကျပ်ငွေ၊ ကာလပျမ်းမျှ)	65,262	72,714	79,723	91,283	32,873	99,149

မှတ်ချက်။ * ၂၀၁၈ နှစ်ဝက်ကြားဖြတ်ကာလသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိရည်ညွှန်းသည်။ နှစ်လုံးပြည့်ဘဏ္ဍာရေး နှစ်သစ်သည် အောက်တိုဘာလမှ နောက်နှစ်စက်တင်ဘာလအထိဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်ဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်တွင် ရေးဆွဲပြီးမူကြမ်း အဆင့်တွင် အချက်အလက်မရရှိသောကြောင့် ပေါင်းစည်းခြင်းမရှိသော်လည်း ဘတ်ဂျက်တွင် ပြည်ထောင်စုနှင့် SEE နှစ်မျိုးစလုံးပါဝင်သည်။

1/ ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ ထုခွဲရောင်းချခြင်း ပါဝင်သည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ အမျိုးသားအာဏာပိုင်များ၊ AMRO ဝန်ထမ်းများ ခန့်မှန်းချက်။

ငွေကြေးသန်းစစ်မှု

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ခန့်မှန်းချက်	2018 လျာထားချက်	2018/19 လျာထားချက်
	(ကာလကုန်ဆုံးချိန်ရှိ ကျပ် ဘီလီယံပေါင်း)					
အသားတင်နိုင်ငံခြားရရှိငွေများ (NFA)	8,011	9,263	9,281	9,306	9,311	10,034
ဗဟိုဘဏ်	4,861	5,374	6,550	6,693	7,024	7,223
ရပိုင်ခွင့်များ	5,276	5,847	7,016	7,178	7,504	7,723
ပေးရန်တာဝန်များ	415	473	466	485	480	500
အခြားငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ	3,150	3,888	2,731	2,613	2,544	2,811
ရပိုင်ခွင့်များ	6,235	7,165	5,856	5,997	6,270	6,453
ပေးရန်တာဝန်များ	3,085	3,276	3,125	3,385	3,539	3,641
အသားတင်ပြည်တွင်းရပိုင်ခွင့်များ (NDA)	20,513	26,777	33,753	41,466	43,720	54,738
ပြည်တွင်းရေးငွေ	20,846	27,608	34,362	41,317	43,720	54,738
ဗဟိုအစိုးရဆိုင်ရာအသားတင်တောင်းခံငွေများ	10,191	13,419	15,538	18,252	17,358	21,842
အခြား	10,183	13,667	18,244	22,517	25,962	32,296
အခြားကိစ္စများ	-333	-831	-609	149	0	0
ကျယ်ပြန့်သောငွေကြေး (M2)	28,524	36,040	43,034	50,772	53,928	65,934
လည်ပတ်မှုရှိငွေကြေး	8,605	10,157	10,920	11,604	11,850	12,916
အပ်နှံငွေများ	19,920	25,883	32,114	39,168	42,078	53,018
	နှစ်ပတ်လည်ရာခိုင်နှုန်းပြောင်းလဲမှု၊ ကာလအဆုံး၊ သီးခြားဖော်ပြထားခြင်းမရှိလျှင်					
အသားတင်ပြည်ရပိုင်ခွင့်များ	11.8	30.5	26.0	22.9	18.1	25.2
ပြည်တွင်းရေးငွေ	10.4	32.4	24.5	22.0	20.4	25.2
ဗဟိုအစိုးရဆိုင်ရာအသားတင်တောင်းခံငွေများ	13.5	31.7	15.8	17.5	21.0	25.8
အခြား	36.3	34.2	33.5	23.4	20	24.4
ကျယ်ပြန့်သောငွေကြေး	17.6	26.3	19.4	18.0	17.4	22.3
မှတ်တမ်းအမျိုးအစားများ						
ငွေကြေးလည်ပတ်မှုအလျင် (ပျမ်းမျှကျယ်ပြန့်သောငွေကြေးသို့ GDP)	2.47	2.25	2.02	1.95	0.63	1.65
ကျယ်ပြန့်သောငွေကြေး/GDP	0.44	0.50	0.54	0.56	0.82	0.67
ငွေလဲနှုန်း (၁ ဒေါ်လာလျှင် ကျပ်ငွေ၊ ကာလအဆုံး)	995.25	1222.38	1260.60	1355.82	1417.50	1342.50
လက်ရှိဈေးနှုန်းရှိ GDP	65.262	72.714	79.723	91.283	32.873	99.149

မှတ်ချက်။ * ၂၀၁၈ ခုနှစ်က ကြားဖြတ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ ရည်ညွှန်းသည်။ နှစ်လုံးပြည့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သည် အောက်တိုဘာလမှ နောက်နှစ်စက်တင်ဘာလအထိဖြစ်သည်။

သတင်းရင်းမြစ်။ အမျိုးသားအာဏာပိုင်များ၊ AMRO ဝန်ထမ်းများခန့်မှန်းချက်။

စောင့်ကြည့်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အချက်အလက်ပြည့်စုံမှု၊ ပဏာမဆန်းစစ်ချက်

စောင့်ကြည့်မှု ဧရိယာ	အချက်အလက်ရရှိမှု (၁)	အစီရင်ခံမှုကြိမ်နှုန်း/အချိန်မှန်မှု ၂	အချက်အလက် အရည်အသွေး ၃	ကိုက်ညီမှု ၄	အခြား/ရိုလျှင် ၅
အမျိုးသားစာရင်း	ထုတ်လုပ်မှုဘက်ရှိ GDP သည် အဓိကချဉ်းကပ်မှုဖြစ် သော်လည်း အသုံးစရိတ် ချဉ်းကပ်မှုသည် တိုးတက် လျှက်ရှိသည်။ အချက်အလက်များ၏ ဟုဒ်ကော်ပီရိုက်ရှိသည်။	နှစ်ပတ်လည် အခြေခံဖြင့် (ဘဏ္ဍာရေးနှစ် - ဇူလိုင်လမှ မတ်လ) ဖော်ပြသည်။ ကာလ သတ်မှတ်ချက်မှာ တစ်နှစ်ဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် ခန့်မှန်းချက် များနှင့် လျာထားချက်များကို အာဏာပိုင်များက တောင်းဆို ချက်အရပေးသည်။	ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၏ လွှမ်းမိုးမှု သည် နှစ်ပတ် လည်လုပ်ငန်း/ စီးပွားရေးဆန်း စစ်မှုများမရှိ၍ ပြည့်စုံမှုမရှိပါ။	မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားစာရင်းသည် အမျိုးသား စာရင်းများ စနစ်၊ ၁၉၆၈ ၏ အယူ အဆများနှင့် အဓိပ္ပာယ်များကို ကျယ်ပြန့်စွာလိုက်နာ သည်။	စီမံကိန်းဌာနတွင် ဖွဲ့စည်းထားသော SNA အဖွဲ့အကူ အညီဖြင့် SNA 2008 ကို အလယ်အလတ် ကာလတွင် ချမှတ် ရန် လျာထားသည်။
ငွေပေးငွေယူ ရှင်းတမ်းများ (BOP)နှင့် ပြင်ပ အခြေအနေ	အချက်အလက်များ၏ ဟုဒ်ကော်ပီ ရရှိသည်	ပုံမှန်သတ်မှတ်ချက်မှာ နှစ်ပတ် လည်ဖြစ်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးနှစ် (ဇူလိုင်လမှ မတ်လ) ကို အခြေခံ သည်။ ကာလသတ်မှတ်ချက် မှာ ၅ လ ဖြစ်သည်။	အချို့သော လုပ်ငန်းများရှိ ကွာဟမှုများ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု ရရန်ပိုင် ခွင့်များနှင့် အခြား ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု ရရန်ပိုင်ခွင့်များ ကအချက် အလက်များခိုင်မာ မှုကို ထိခိုက်စေ သည်။	BOP ရှင်းတမ်းကို BPM6 အတန်းအစား ခွဲခြားမှုနှင့်အညီ ကျယ်ပြန့်စွာပြုစုသည်။	-
နိုင်ငံ(ပြည်ထောင်စု + တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်)ဘတ်ဂျက် နှင့် အစိုးရ/ ပြင်ပ ကြေးမြီ	MOPF ၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေ ဦးစီးဌာနက အစိုးရ ဘဏ္ဍာ ရေး စာရင်းအင်းများကို 2012-2013 မှ 2017-2018 အထိ နှစ်စဉ် ဖြန့်ဝေ ခဲ့သည်။ ပြုပြင်ပြီး ခန့်မှန်း ခြေကို MOPF ၏ ဝတ်ဆိုင် တွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ကတည်းက လွှင့်တင်ထား သည်။	အချက်အလက်များ၏ ပုံမှန် ကာလမှာ နှစ်စဉ်ဖြစ်ပြီး ဘဏ္ဍာ ရေးနှစ် (ဇူလိုင်လမှ မတ်လ အထိ) ကိုအခြေခံသည်။ အချိန် မှန်တင်ပြမှုသည် ရည်ညွှန်းနှစ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ၁၀ လခန့် ကာလ ဖြစ်သည်။	မျဉ်းအပေါ်ရှိ အချက်အလက် (ဝင်ငွေနှင့်အသုံး စရိတ်အကြား ခြားနားမှု) နှင့် မျဉ်းအောက်ရှိ အချက်အလက် (ငွေကြေးပံ့ပိုးမှု) တို့အကြား အချက်အလက် မကိုက်ညီမှု ရှိသည်။	MOPF ၏ ရသုံးခန့်မှန်း ခြေ ဦးစီးဌာနသည် အစိုးရဘဏ္ဍာရေး စာရင်းအင်းများကို GFS 2004 နည်းစနစ် ငွေကြေးအခြေခံအရ ပြုစုပြီးဖြစ်သည်။	အနာဂတ် တိုးတက် ရေး အစီအစဉ်မှာ အစိုးရဘဏ္ဍာရေး စာရင်းအင်းများကို ၃ လတစ်ကြိမ် စုစည်း ထုတ်ဝေရန် ဖြစ် သည်။
ငွေကြေးဖြန့်ဖြူးမှု နှင့် ကြေးမြီဖွံ့ဖြိုးမှု	ရွေးချယ်ထားသော လစဉ် စီးပွားရေးညွှန်းကိန်းများကို အွန်လိုင်းမှရရှိနိုင်သည်။	ငွေကြေးစုစုပေါင်းများဆိုင်ရာ လစဉ်အချက်အလက်များကို ၄- ၅လနောက်ကျပြီးမှ ရရှိနိုင်သည်။	အရင်းအမြစ် အချက်အလက် များတွင် မတူညီ သော ပုံစံ အသီးသီးဖြင့် စာရင်းငါးစုံ ပါဝင် ပြီး နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်	ငွေကြေးဖြန့်ဖြူးမှုနှင့် ချေးငွေစာရင်းအင်း များကို ငွေကြေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးစာရင်းများ လက်စွဲ (MFSM) နည်း စနစ်နှင့်အညီ ကျယ် ပြန့်စွာ ပြုစုသည်။	ယခင်နှစ်စာရင်းများ နှင့်ပတ်သက်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်း ပြုချက်များအား လုံလောက်သောရှင်း

စောင့်ကြည့်မှု ဧရိယာ	အချက်အလက်ရရှိမှု (၁)	အစီရင်ခံမှုကြိမ်နှုန်း/အချိန်မှန်မှု ၂	အချက်အလက် အရည်အသွေး ၃	ကိုက်ညီမှု ၄	အခြား/ရိုလျှင် ၅
			လေးခုအတွက် သီးခြားတစ်စုံစီနှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ် များအတွက် တစ်စုံ ဖြစ်သည်။		လင်းချက်မရှိဘဲ ပြုပြင်ရေးဆွဲသည်။
ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ခိုင်မာမှု ညွှန်းကိန်းများ	အချက်အလက်များကို အကျယ်တဝင့်မဖြန့်ဖြူး သော်လည်း တောင်းဆိုမှု အပေါ်မူတည်၍ရရှိနိုင် သည်။	တစ်နှစ်နောက်ကျသော အချက် အလက်များကို တောင်းဆိုမှု အပေါ်မူတည်၍ ရရှိနိုင်သည်။	ဘဏ်လုပ်ငန်း ကဏ္ဍ ညွှန်းကိန်း များကို နိုင်ငံ တကာစုံနှုန်းများ နှင့်အညီ အွန်လိုင်းတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင် သည်။	ယခင်နှစ်ညွှန်းကိန်း များနှင့် ပတ်သက်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းပြ ချက်များအား လုံလောက်သော ရှင်းလင်းချက်မရှိဘဲ ပြုပြင်ရေးဆွဲသည်။	-
နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၏ စာရင်းအင်းများ	အချက်အလက်များကို အကျယ်တဝင့်မဖြန့်ဖြူး သော်လည်း တောင်းဆိုမှု အပေါ်မူတည်၍ ရရှိနိုင်သည်။	နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ၏ ထုတ်လုပ်မှု (ပမာဏ၊ တန်ဖိုးနှင့် ယူနစ်ဈေးနှုန်း) ကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများက လစဉ်နှင့် နှစ်စဉ်အစီရင်ခံသည်။	SEEများ၏ ဘဏ္ဍာရေးခိုင်မာ မှု ဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ထား သော အချက် အလက်များကို စုစည်းထားသည်။	SEE များ၏ ငွေစာရင်း များကို ဌာနတွင်း နည်းစနစ်များနှင့်အညီ ပြုစုသည်။	-

သတင်းရင်းမြစ် AMRO ဝန်ထမ်းများရေးဆွဲပြုစုမှု။ ဤပဏာမဆန်းစစ်ချက်ကို EPRD တွန်ရက်တွင် "အချက်အလက်ပြည့်စုံမှု ဖြည့်စွက်ဆန်းစစ်ချက်" အဖြစ်ဖွဲ့စည်း မည်ဖြစ်သည်။

- မှတ်ချက်များ (၁) အချက်အလက်ရရှိမှုသည် တရားဝင်အချက်အလက်များအား မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်မဆို အများပြည်သူအတွက်ရရှိမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။
- (၂) အစီရင်ခံမှုကြိမ်နှုန်းသည် ရရှိနိုင်သောအချက်အလက်များအား အချိန်မှန်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုကိုဆိုလိုသည်။ ကာလသတ်မှတ်ချက်သည် ပုံနှိပ်ထုတ် ဝေသောအချက်အလက်များသည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသောနေ့စွဲရှိ အချက်အလက်များဖြစ်စေရန် မည်သို့ဆောင်ရွက်သည်ကို ဆိုလိုသည်။
- (၃) အချက်အလက်အရည်အသွေးသည် ရရှိသောအချက်အလက်များသည် အချက်အလက်နည်းစနစ်များအရတိကျမှုနှင့် အားကိုးအားထားပြုနိုင်မှု ကိုရည်ညွှန်းသည်။
- (၄) တစ်သမတ်တည်းဖြစ်မှုသည် အချက်အလက်ဖြစ်စဉ်များကိုယ်တိုင်အတွင်း အပြန်အလှန်ကိုက်ညီမှုနှင့် အခြားသောတူညီသည့် သို့မဟုတ် မတူညီသည့် အမျိုးအစားများ၏ အချက်အလက်များနှင့် အလျားလိုက်ကိုက်ညီမှု နှစ်ရပ်စလုံးကိုဆိုလိုသည်။
- (၅) ဆီလျော်ပါက အခြားသောရွေးချယ်ရန်များကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဥပမာများတွင် ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိသော်လည်း အချက်အလက် ပြည့်စုံမှုအတွက်တိုးတက်မှုနယ်ပယ်များ၏ အလားအလာပါဝင်သည်။

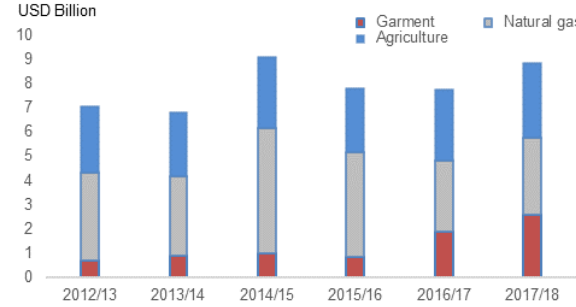
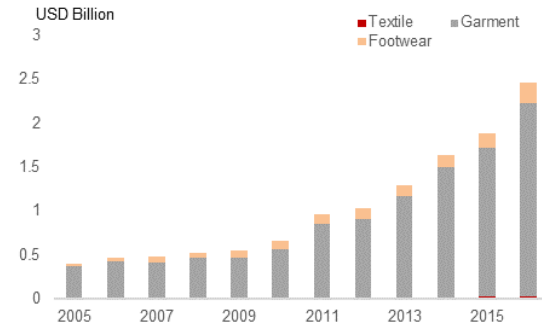
နောက်ဆက်တွဲများ။ ရွေးချယ်ထားသော အကြောင်းအရာများ

အကြောင်းအရာ ၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပို့ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ အဝတ်အထည်ကဏ္ဍ အကျိုးပင်စေရေး

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အဓိကဦးစားပေးကဏ္ဍများနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမည့် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရင်း ပိုမိုခိုင်မာသောကြီးပမ်းအားထုတ်မှုများဖြင့် ပြည်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပို့ကုန်များမြှင့်တင်ရေးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကုန်သွယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လမ်းညွှန်ရန်နှင့် ပို့ကုန်ယှဉ်ပြိုင်မှုကိုမြှင့်တင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ (NES) ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် စတင်ဆောင်ရွက်မှုသည် ဦးစားပေးပို့ကုန်ကဏ္ဍများနှင့် ထိုကဏ္ဍများရှိ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမည့် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အထည် အပြင်ခရီးသွားလုပ်ငန်းတို့ပါဝင်သော ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးအတွက် အလားအလာရှိသောကဏ္ဍ ခုနှစ်ခုကိုအလေးပေးထားခဲ့သည်။¹⁶ NES ကိုရည်ညွှန်းရာတွင် စက်မှုဝန်ကြီးဌာနက စက်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လွှမ်းမိုးသောစီမံကိန်းတစ်ရပ်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ထိုစီမံကိန်းသည် စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြည်တွင်းပထဝီဝင်ဒေသဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးထားပြီး ပြုစုထားသော အဓိက စိန်ခေါ်မှုများအပြင် စက်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဦးစားပေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။¹⁷

ပုံ S1။ အဝတ်အထည်ပို့ကုန်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အထည်လုပ်ငန်းမှ ပို့ကုန်များ၏ အများစုကို တာဝန်ယူလျက် ရှိသည်။

ပုံ S2။ စုစုပေါင်းပို့ကုန်များတွင် အဝတ်အထည်ပို့ကုန်များ၏ အချိုးသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်တွင် ခိုင်မာစွာမြင့်တက်ခဲ့သည်။

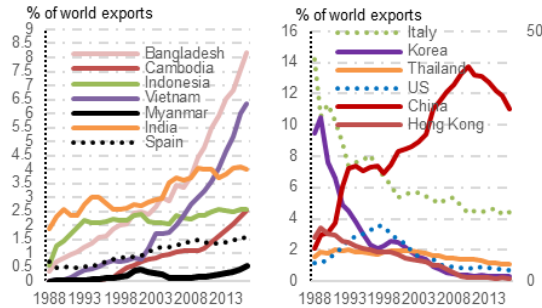
မှတ်ချက်။ ပို့ကုန်အချက်အလက်များသည် ကုန်သွယ်ဘက်များ သတင်းရင်းမြစ်။ CSO။ အလိုက် သွင်းကုန်များ၏ ပမာဏဖြစ်သည်။
သတင်းရင်းမြစ်။ UN Comtrade။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားစက်မှုနှင့် ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာနှစ်ရပ်စလုံးသည် အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အထည်ကဏ္ဍများကို ဦးစားပေးလျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့အလားအလာမှ အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အထည်လုပ်ငန်းသည် ယင်း၏ ထုတ်

¹⁶ မဟာဗျူဟာတွင် အလေးပေးထားသည့်ကဏ္ဍများ၌ အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အထည်၊ သစ်တောထွက် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဆန်နှင့် ပဲအမျိုးမျိုး၊ ဆီထွက်သီးနှံများနှင့် ရာဘာတို့ကဲ့သို့သော စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပို့ကုန်များအတွက် ခရီးသွားလုပ်ငန်းတို့ ပါဝင်သည်။
¹⁷ ဤစီမံကိန်းအောက်ရှိ ဦးစားပေးကဏ္ဍများတွင် ရေတိုကာလ၌ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်း၊ ဖိနပ်လုပ်ငန်းနှင့် သစ်အခြေခံသော ထုတ်ကုန်များစသည့် လုပ်အားအဓိက အသုံးပြုရသော စက်မှုလုပ်ငန်းများပါဝင်ပြီး အလယ်အလတ်ကာလတွင် သင်္ဘောတည်ဆောက်ခြင်းကဲ့သို့ ပို၍တိုးတက်သော ကဏ္ဍများနှင့် ရေရှည်ကာလတွင် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်းများနှင့် ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှုကဲ့သို့သော အဆင့်မြင့်နည်းပညာ ထုတ်လုပ်မှုများ ပါဝင်သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် မတ်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဧကရပ်က ရည်ညွှန်းသော ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမူဘောင်နှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ဟူသော လမ်းညွှန်ချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍဦးဆောင်သော စီးပွားရေးသို့ အသွင်ကူးပြောင်းရေးအတွက် လမ်းပြမြေပုံဖွံ့ဖြိုးစေရန် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

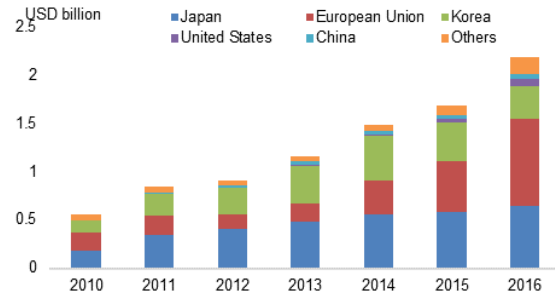
လုပ်မှုကို ဆက်လက်ပြောင်းလဲမှုနှင့်အတူ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ဆက်သွယ်ပြောင်းလဲမှုကို နမူနာပြုလျက်ရှိသည်။¹⁸ အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း၏ တည်နေရာရွှေ့ပြောင်းသည့် လုပ်ဆောင်မှုနောက်တွင် အခြားသောမောင်းနှင်အားများအကြား လုပ်အားစရိတ် ကွာခြားမှုများရှိနေသော်လည်း ဦးစားပေးကုန်သွယ်ရေးဆက်ဆံမှုနှင့် တစ်ဦးချင်းစီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာဗျူဟာများကဲ့သို့သော အခြားသောအကြောင်းခြင်းရာများသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အထည်လုပ်ငန်းသည် ယင်း၏ကမ္ဘာ့တန်ဖိုး ကွင်းဆက်လမ်းကြောင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လုပ်အားစရိတ်မြင့်မားသောအခြားနိုင်ငံများမှ ထုတ်လုပ်မှု ပြောင်းရွှေ့မှုများမှ အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းမှုတို့မှ တစ်ဆင့် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပို့ကုန်များမြှင့်တင်ရေးတို့တွင် အရေးကြီးသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်လှုပ်ရှားနိုင်ပေသည်။ ထိုကဏ္ဍမှပို့ကုန်များသည် လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်တွင် တောင့်တင်းခိုင်မာစွာ မြင့်တက်ခဲ့သည် (ပုံ S1 ကိုကြည့်ပါ)။ ယင်းကဏ္ဍရှိ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်း အားလုံးအကြား အဝတ်အထည်များက ပို့ကုန်များသို့အဓိက ပံ့ပိုးပေးပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ပို့ကုန်များ၏တန်ဖိုး ခန့်မှန်းခြေ USD ၂.၇ ဘီလီယံရှိခဲ့ပြီး လာမည့်တစ်နှစ် နှစ်နှစ်အတွင်း ဓာတ်ငွေပို့ကုန်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပို့ကုန်များကိုကျော်လွန်ကာ အကြီးမားဆုံးပို့ကုန်အမျိုးအစားဖြစ်လာမည်ဟု မျှော်လင့်သည် (ပုံ S2 ကိုကြည့်ပါ)။ အဝတ်အထည်ကဏ္ဍ၏ အရွယ်ပမာဏနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုကြောင့် NES တွင် အနာဂတ် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မောင်းနှင်အားတစ်ရပ်အဖြစ် သုံးသပ်သည်။¹⁹

ပုံ S3။ ပြောင်းလဲသော အဝတ်အထည်ပို့ကုန်ရှယ်ယာများ

သတင်းရင်းမြစ်။ UN Comtrade၊ AMRO ဝန်ထမ်းများ ခန့်မှန်းချက်။

ပုံ S4။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဝတ်အထည်ပို့ကုန်များအတွက် ဦးတည်ရာအရပ်များ

သတင်းရင်းမြစ်။ UN Comtrad

ဇယား s1။ U.S. GSP အစီအစဉ်အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်

အကျိုးပိုင်သော အမျိုးအမည်များ

အကျိုးမပိုင်သော အမျိုးအမည်များ

¹⁸ လုပ်အားစရိတ်များ ပိုမိုသက်သာရေးအတွက်ရှာဖွေမှုက အစပျိုးလို့ဆော်ခဲ့သော အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း၏ ထုတ်လုပ်မှုသည် စက်မှုထွန်းကားသောနိုင်ငံများမှ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများသို့ ၁၉၅၀ ပြည့်ဝန်းကျင်နှစ်များကတည်းက ထွက်ခွာရွှေ့ပြောင်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်နှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် U.S. နှင့် ဥရောပတို့မှ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ပြီးနောက် အာရှတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ထုတ်လုပ်မှုအခြေစိုက်စခန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ နောက်ဆယ်စုနှစ်များတွင် ဂျပန်မှထုတ်လုပ်မှုသည် ဦးစွာ ဟောင်ကောင် ထိုင်ဝမ် ကိုရီးယားနှင့် စင်ကာပူတို့သို့ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှင့် ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ပြီးနောက် တရုတ် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် တောင်အာရှရှိ နိုင်ငံအချို့သို့ ထပ်မံရွှေ့ပြောင်းခဲ့သည်။ မကြာသေးမီကာလတွင် တရုတ်နိုင်ငံမှ ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့သို့ ရွှေ့ပြောင်းသော အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ အရေအတွက် သိသာထင်ရှားစွာမြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ထိုအတောအတွင်း ထိုရွှေ့ပြောင်းမှုနှင့်အတူ အချို့သောစီးပွားရေးများသည် တန်ဖိုးကွင်းဆက်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ပြီး ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်း ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ရှာဖွေခြင်းတို့တွင် ၎င်းတို့၏စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး ထုတ်လုပ်မှုရွှေ့ပြောင်းစဉ်တွင် ထိုစွမ်းရည်များကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

¹⁹ မြန်မာနိုင်ငံသည် ချည်ထည်နှင့်အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှုတွင် အချိန်ကြာလာသော်နှင့်အမျှ တိုးတက်လျက်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှုသည် ပြည်တွင်းဝယ်လုပ်အား၏ အချိုးအစားအနည်းငယ်သာ ကျေနပ်ဖွယ်ရှိနိုင်သေးသည်။

အချို့သောထုတ်လုပ်ပြီးအမျိုးအစားများ	အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အစားအများစု
လက်ဝတ်ရတနာ	လက်ဝတ်နာရီများ
အချို့သောစိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ	ဖိနပ်များ
ခရီးသွားကုန်စည်များ	လက်အိတ်နှင့် သားရေထည်ပစ္စည်းများ
ကော်ဇောများ	

သတင်းရင်းမြစ်။ ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေး ကိုယ်စားလှယ်ရုံး။

၃။ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အရွယ်ပမာဏကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏အဝတ်အထည်ကဏ္ဍအတွက် အလားအလာများသည် ခိုင်မာလျှက်ရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးစာရင်းအင်းများအရ ကမ္ဘာ့အဝတ်အထည်ပို့ကုန်များသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်း USD 403 ဘီလီယံခန့်ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံက ထိုစုစုပေါင်း၏ ၀.၅% သာပါဝင်ခဲ့ပြီး အခြားနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က ၈.၂%၊ ဗီယက်နမ်က ၆.၃% နှင့် ကမ္ဘောဒီးယားက ၂.၅% အသီးသီးပါဝင်ကာ (ပုံ S3 ကိုကြည့်ပါ) E.U.၊ U.S. နှင့်ဂျပန်တို့က သုံးနိုင်ငံပေါင်း၍ သွင်းကုန်တန်ဖိုးအားလုံး၏ ၆၂.၉% ရှိသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နှိုင်းရအကျိုးကျေးဇူးများသည် ဦးစားပေးသောကုန်သွယ်ရေးဆက်ဆံမှုကြောင့် ခိုင်မာလျှက်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အထူးသဖြင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၌ E.U. ဈေးကွက်တွင် "လက်နက်များမှလွဲ၍ အရာအားလုံး" (EBA) မူလအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးချိန်မှစ၍ ပို့ကုန်များလျင်မြန်သောတိုးချဲ့မှု ထင်ရှားလာခဲ့သည်။ ဤသို့သော ဦးစားပေးမှုများ၏ ယေဘုယျအစီအစဉ် (GSP) ကုန်သွယ်မှုစနစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအား E.U. ဈေးကွက်တွင် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် ခွဲတမ်းကင်းလွတ်ခွင့်တို့ကို ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။²⁰ U.S. ဈေးကွက်အတွက် အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အထည် အမျိုးအစားအများစုသည် ဤအစီအစဉ်တွင် အကျုံးမဝင်ပါ (ဇယား S1)။

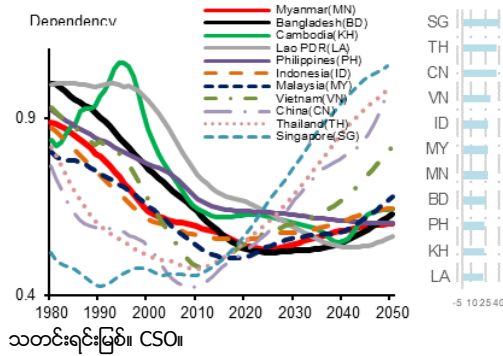
၅။ ဦးစားပေးကုန်သွယ်ရေး ဆက်ဆံမှုကိုခံစားရင်း တင်ပို့သူများသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ငယ်ရွယ်သောလူဦးရေနှင့် သက်သာသော လုပ်အားကုန်ကျစရိတ်များမှ အကျိုးကျေးဇူးကိုလည်း ခံစားနိုင်ပေသည်။ ငယ်ရွယ်သော လူဦးရေဖွဲ့စည်းမှုသည် ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တို့ကဲ့သို့ပင် လာမည့်ဆယ်စုနှစ်နှစ်ခုတွင် လူဦးရေဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားနိုင်မည်ဖြစ်သည် (ပုံ S5)။²¹ လုပ်အားခတိုးမြှင့်မှုအသစ်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် အာဏာသက်ရောက်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်ပင် ဒေသအတွင်းရှိ အထည်ချုပ်လုပ်သားများအတွက် လုပ်အားခ အနည်းဆုံးနိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နေဆဲဖြစ်သည်။ ထိုသို့မြင့်တက်ခြင်းမပြုမီက မြန်မာနိုင်ငံရှိ အနည်းဆုံး လုပ်အားခနှုန်းသည် တောင်နှင့်အရှေ့တောင်အာရှတွင် အကြီးဆုံးအဝတ်အထည်တင်ပို့သည့် နိုင်ငံဖြစ်သော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အလားတူပင်ဖြစ်သည် (S6)။

ပုံ S5။ မိုရိုမှုအသက်အမျိုးအစားနှင့် လူဦးရေ၏ သက်လတ်ပိုင်း

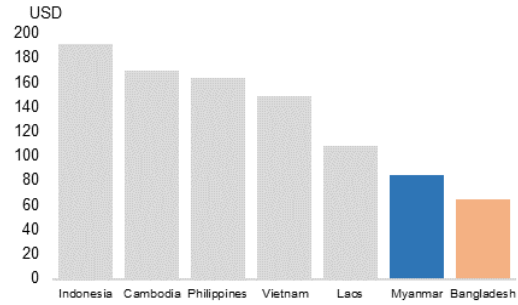
ပုံ S6။ အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခ

²⁰ GSP ရည်ညွှန်းချက်များကို ၁၉၉၇ မြန်မာနိုင်ငံမှ ရယူပါသည်။ လတ်တလောအားဖြင့် နိုင်ငံများသည် EU EBA-GSP တွင်အကျုံးဝင်ပြီး အာရှတွင် အာဖဂန်နစ္စတန် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘူတန်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ နီပေါနှင့် တီမောလက်စ်လေတို့ပါဝင်သည်။

²¹ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်သားအင်အား ၂၅.၄ သန်း ကမ္ဘောဒီးယားတွင် ၉.၄ သန်း လာအိုတွင် ၃.၆ သန်းနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် ၆၆.၆ သန်းရှိသည်။

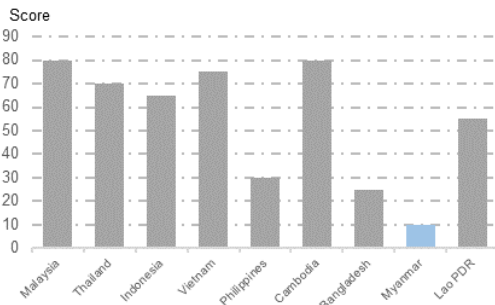

သတင်းရင်းမြစ်။ CSO။

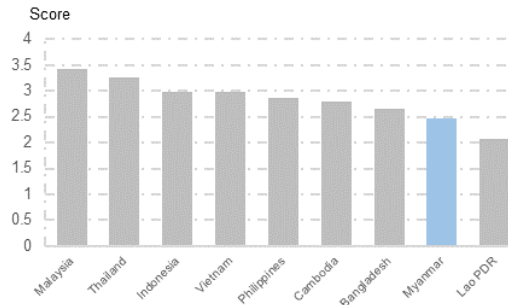
မှတ်ချက်။ အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခတည်ရှိမှု၏ ဒေသဆိုင်ရာ ခြားနားမှုများအား နိုင်ငံအတွင်း ကိစ္စရပ်များအတွက် နိုင်ငံ၏နည်းလမ်းရရှိရန် ဘက်လိုက်မှု မရှိသော ရိုးရှင်းသည့်ပျမ်းမျှကို တွက်ချက်သည်။
 သတင်းရင်းမြစ်။ AMRO ဝန်ထမ်းများ တွက်ချက်မှုများ။

ပုံ S 7။ ချေးငွေရရှိမှု

မှတ်ချက်။ ရှေ့တန်းရမှတ်သို့ အကွာအဝေး (0=အနိမ့်ဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်မှ 100=ရှေ့တန်းသို့)
 သတင်းရင်းမြစ်။ WB။

ပုံ S 8။ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး ဆောင်ရွက်မှုအညွှန်း

မှတ်ချက်။ အားလုံး (1=နိမ့် မှ 5= မြင့် သို့)
 သတင်းရင်းမြစ်။ WB။

၆။ ဦးစားပေးကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်နှင့် နည်းပါးသော လုပ်အားခစရိတ်များမှ တိုးပွားလာသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံသည်ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုအတွက် ဝန်းကျင်နှင့်ကုန်သွယ်ရေး သယ်ယူပို့ဆောင်မှုစွမ်းဆောင်ရည် ပြည့်စုံမှုနှစ်ရပ်စလုံး တိုးတက်ရေးတွင် ကြံ့တွေ့ရသော အဓိကအဟန့်အတားများကို ဖြေရှင်းရန် ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီမှုများ သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြုနိုင်ပေသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးမှု တည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှုသည် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု တိုးချဲ့ရေးကို အကြီးအကျယ် ဟန့်တားလျက်ရှိသည်။ သီးခြားအားဖြင့် ဘဏ်ချေးငွေရရှိမှုသည် ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ရာတွင် အထူးသဖြင့် အပတ်အထည်ကဏ္ဍရှိ ကုမ္ပဏီများအတွက်နှင့် ပို့ကုန်ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အပံ့ ရှာဖွေနေကြသော ကုမ္ပဏီများအတွက် အဓိကအတားအဆီးဖြစ်သည်ဟု SEE များက ရှုမြင်ကြသည် (ပုံ S 7)။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားရှိ အိမ်နီးချင်းကုမ္ပဏီများသည် ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အပံ့သေချာစေရန် များစွာလွယ်ကူကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်မှုစရိတ်များသည်လည်း တင်ပို့သူများ၏ ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် တန်ဖိုးကွင်းဆက်ကိုအမှီလိုက်ရန် ၎င်းတို့၏စွမ်းရည်အလားအလာအတွက် အဓိကကျသော အကြောင်းခြင်းရာများဖြစ်ကြသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ဆောင်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒေသအတွင်းတွင် နိမ့်ကျဆုံးသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နေဆဲဖြစ်ကာ အခြေခံအဆောက်အအုံ အခွန်အကောက်များနှင့် သဘောတူညီ တင်ပို့မှုများအပါအဝင် အဓိက ကဏ္ဍများတွင် နောက်ကျကျန်လျက်ရှိသည် (ပုံ S 8)။

၇။ သက်ဝင်လာတော့မည့် E.U. ဝိယက်နမ် FTA က မြန်မာနိုင်ငံပို့ကုန်ယှဉ်ပြိုင်မှုပေါ် ဖိအားသက်ရောက်လာမည် ဖြစ်သော်လည်း U.S. GSP ကို တိုးမြှင့်အသုံးပြုခြင်းသည် အခွင့်အလမ်းများကို ပိုမိုရှေးရှုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် U.S. GSP အစီအစဉ်တွင် အဝတ်အထည်များမပါဝင်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလားအလာအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်သော အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသည့် ပို့ကုန်အများအပြားပါဝင်သည်။ ဥပမာ ခရီးသွား ကုန်ပစ္စည်းများ အတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် ကမ္ဘောဒီးယားသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ခရီးသွားကုန်ပစ္စည်းများတင်ပို့မှု USD ၆၄ သန်းရှိခဲ့ရာမှ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသော ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် USD သန်း ၅၀၀ အထိ မြှင့်တင်နိုင်စွမ်းရှိခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများပြီးဆုံးခဲ့ပြီး မကြာမီ သက်ဝင်လာတော့မည့် E.U.- ဝိယက်နမ် FTA သည် မြန်မာနိုင်ငံက E.U. သို့တင်ပို့မှုအား ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ E.U. သို့တင်ပို့မှုသည် အဝတ်အထည်ကဏ္ဍ၏ ၄၀% အထိရှိခဲ့ပြီး E.U သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြန်ဆုံးဖွံ့ဖြိုးလျှက်ရှိ သော ဈေးကွက်ဖြစ်သည်။ ဝိယက်နမ်အဝတ်အထည်များ E.U. သို့တင်ပို့မှုများအတွက် လက်ရှိအခွန်အကောက်နှုန်း သည် ၁၂ %ဖြစ်ပြီး FTA သက်ဝင်လာပါက ယင်းနှုန်းသည် ၀% သို့ ကျဆင်းသွားမည်ဖြစ်ရာ ဝိယက်နမ်အဝတ် အထည်ပို့ကုန်များအနေဖြင့် ဆွဲဆောင်အား ပိုမိုထိရောက်လာစေပေလိမ့်မည်။

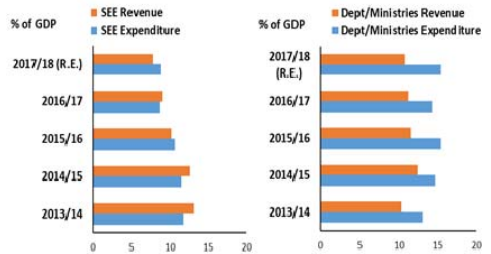
၈။ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားတိုးတက်မှုများထက် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများက ပို၍လျင်မြန်စွာမြင့်တက်လာလျှင် ဆန့်ကျင်ဘက် သက်ရောက်မှုများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သကဲ့သို့ အခြားဈေးကွက်များရှိ လူအစား စက်ကိရိယာ အသုံးပြုမှုများမှလည်း စိန်ခေါ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မကြာသေးမီက လုပ်အားခ ၃၃.၀% မြင့်တက်ခြင်းသည် အဓိက ကျသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ တန်းတူနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လုပ်အားခများအဆင့်သည် နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သော်လည်း ရှေ့ဆက်၍ လုပ်အားခမြင့်တက်ခြင်းများသည် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား တိုးတက်မှုကိုထင်ဟပ်ရန် လိုအပ်သည့်အပြင် သယ်ယူပို့ဆောင်မှု ကုန်ကျစရိတ်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေး တည်ငြိမ်မှုနှင့် မြင့်မားသော လုပ်သားကျွမ်းကျင်မှုများနှင့်လည်း ရှေ့သွားနောက်လိုက် ညီညွတ်သင့်သည်။ ရေရှည်အမြင်ဖြင့်ကြည့်လျှင် ကမ္ဘာ့ အဝတ်အထည် ယုတ်နွယ်မှုအရှိဆုံးဖြစ်သော အဝတ်အထည်လုပ်ငန်းသည် လုပ်အားခများမြင့်တက်နေသည့် အတောအတွင်း ဖန်တီးသော အသိဉာဏ်တုနှင့် နည်းပညာတိုးတက်မှုများအား တုံ့ပြန်ရာတွင် လုပ်အားဖြင့်မောင်းနှင်မှုအစား စက်အား ဖြင့် မောင်းနှင်မှုများတွင် ပိုမိုတိုးတက်ပြောင်းလဲလာဖွယ်ရှိသည့်ပြင် ဖောက်သည်ထု၏ စိတ်ကြိုက်ကို ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်စွမ်းရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ အခြားသောထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်များတွင် မြင့်တက်လာသော စက်ကိရိယာအစားထိုး သုံးစွဲမှုများကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်များတွင် ကြီးမားသောလျော့ချမှုသည် ဖောက်သည်များနှင့် ပို၍နီးစပ်လာစေရန် အဝတ်အထည်လုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံခြားထုတ်လုပ်မှုမှသည် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုသို့ပြောင်းလဲကာ မြန်မာနိုင်ငံအား ဆွဲဆောင်မှုနည်းသော ထုတ်လုပ်မှုအခြေစိုက်စခန်းဖြစ်လာစေပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အဝတ် အထည်လုပ်ငန်းတွင် အကျိုးအမြတ်များဖြစ်ထွန်းစေရန်နှင့် တန်ဖိုးကွင်းဆက်ကို အစီလိုက်နိုင်စေရန် အချိန်ကာလ သည် ယခင်လည်ပတ်မှုဖြစ်ရပ်များထက် ပိုမိုတိုတောင်းဖွယ်ရှိသည်။

၉။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အဝတ်အထည်ကဏ္ဍအတွက် ရနိုင်သောအခွင့်အလမ်းများကို တိုးမြှင့်အသုံးပြုရင်း ထုတ်လုပ်မှု ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ကျယ်ပြန့်သောဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအတွက် ပိုမိုအားထည့် ကြိုးပမ်းမှုများ ပြုလုပ်သင့်သည်။ ကန့်သတ်ထားသောအချိန်ကာလအတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ယှဉ်ပြိုင် နိုင်ရန် အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အခြားသောထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် မြန်မာ နိုင်ငံအနေဖြင့် အဟန့်အတားများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ စနစ်တကျ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။ ထိုအတော အတွင်း လုပ်သားကျွမ်းကျင်မှုကို ဦးစားပေးခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ကို ပို၍ရှေးရှုသော ပညာရေးစနစ်အား ဘက်စုံစစ်ဆေး ပြုပြင်ခြင်းတို့သည် ထိုကဏ္ဍရှိဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကူပြုသော မူဝါဒချိန်သားကိုက်ညီမှုများနှင့်အတူ မဖြစ်မနေဆောင် ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။ အဆိုပါရှေ့တန်းမျက်နှာစာ တိုးတက်မှုသည် အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအား အလုပ်အကိုင်ဟောင်းများကို အစားထိုးရုံသာမက အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းသစ်များကိုလည်း ဖန်တီးပေးမည့် စက်ကိရိယာအစားထိုးဆောင်ရွက်မှု ရှင်သန်လာခြင်းမှ အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ် ထွန်းစေကာ နိုင်ငံအား ကမ္ဘာ့တန်ဖိုးကွင်းဆက်ကို အမီလိုက်နိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အကြောင်းအရာ ၂။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစိုးရစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အခွန်ဘဏ္ဍာလမ်းကြောင်းများကို နားလည်သဘော ပေါက်ခြင်း

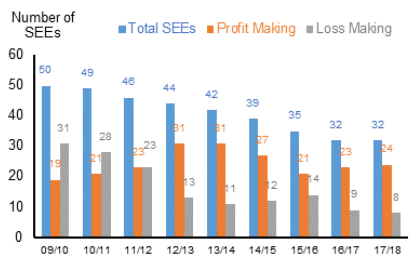
၁၀။ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (SEEs) သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိအားလုံးသော အခွန်ဘဏ္ဍာငွေစာရင်းများ၏ ပေါင်းစည်း သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကိုဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင်ပြဌာန်းခဲ့သော SEE ဥပဒေအရ မြန်မာနိုင်ငံရှိ SEEs များ ကို SEE များလုပ်ဆောင်သော သီးခြားကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်သည့် ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုသို့ တွဲဖက်ထားသည်။²² မြန်မာနိုင်ငံရှိ SEEs များသည် ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်ရှိ အခွန်ဘဏ္ဍာနှင့် အသုံးစရိတ်စာရင်းများ၏ ထင်ရှားသော အချိုးအစားတစ်ရပ်အဖြစ် ပါဝင်သည်။ ၂၀၁၃/၁၄ ဘဏ္ဍာရေး နှစ်တစ်နှစ်တည်းတွင် SEEs များမှအခွန်ဝင်ငွေသည် ပြည်သူပိုင်ကဏ္ဍ စုစုပေါင်းအခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေ၏ (SEEs များနှင့်အတူ ဌာနများ/ ဝန်ကြီးဌာနများပါဝင်သော) ထက် ဝက်ကျော်ရှိခဲ့သည်။ ထိုအချိုးအစားသည် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ကျဆင်းလာခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် စုစုပေါင်းအခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေ၏ ၄၀% ကျော်အထိ မြင့်မားနေဆဲ ဖြစ်သည်။ SEEs အသုံးစရိတ်များနှင့် ပတ်သက်၍ လည်း အလားတူအလားအလာကို တွေ့မြင်နိုင်ပြီး ၂၀၁၃/၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ် စုစုပေါင်း၏ ထက်ဝက်နီးပါးရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစ၍ ၄၀% အောက်လျော့ကျခဲ့သည် (ပုံ S9)။

ပုံ S 9။ SEEs များနှင့် ဦးစီးဌာနများ/ဝန်ကြီးဌာနများ အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေနှင့် အသုံးစရိတ်

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPFi

ပုံ S 10။ SEEs များ၏အရေအတွက်စုစုပေါင်း

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPFi

²² SEE ဥပဒေသည် အစိုးရအား မဟာဗျူဟာကဏ္ဍ ၁၂ ခုဖြစ်သော ကျွန်းသစ်၊ သစ်တောထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ ပုလဲ၊ ကျောက်စိမ်းနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာများ၊ ငါးနှင့် ပုစွန်၊ စာတိုက်နှင့်ဆက်သွယ်ရေး၊ လေကြောင်းနှင့် ရထားပို့ဆောင်ရေး၊ ဘက်လုပ်ငန်းနှင့် အာမခံလုပ်ငန်း၊ အသံလွှင့်နှင့် ရုပ်မြင်သံကြား၊ သတ္တုများ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးကဏ္ဍများတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပေးထားသည်။

၁၁။ SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်ချိန်မှစ၍ အစိုးရ၏ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်းဖြစ်လာခဲ့သည်။ အစိုးရသည် SEEs များအား ပို၍အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းပြီး ဒဏ်ခံ နိုင်စေရန် အထူးသဖြင့် ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်ပေါ်တွင် မှီခိုမှုနည်းပါးစေရန် များစွာလိုအပ်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို တစ်သမတ်တည်းကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ် သည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စီးပွားရေးကိုဖွင့်လှစ်ချိန်မှစ၍ အရှိန်ရလာခဲ့ပြီး အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းသော SEEs များ အရေ အတွက်သည် ၂၀၀၉/၁၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် SEEs စုစုပေါင်း၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်အထိရှိရာမှ ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တွင် လေးပုံသုံးပုံကျော်အထိ မြင့်တက်လာခဲ့သည် (ပုံ S10)။²³

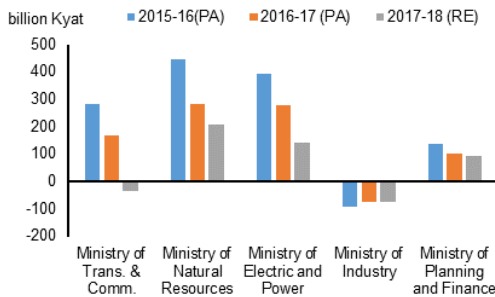
၁၂။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများတွင် SEEs များအတွက် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပိုမိုပါဝင်လာခဲ့သည်။ စီးပွားရေးကို လွတ်လပ်စွာ ဖွင့်လှစ်ခြင်းမပြုမီက SEEs များသည် ၎င်းတို့အမြတ်များအားလုံးကို ဗဟိုအစိုးရသို့ ပေးအပ်ရန်လိုအပ်ပြီး ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်မှတစ်ဆင့် SEEs များသို့ ပြန်လည်ခွဲဝေသတ်မှတ်ပေးသည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် SEEs များအား ဝင်ငွေခွန် ၂၅% နှင့် ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်သို့ ထည့်ဝင်ငွေ/ အမြတ်ဝေစု ၂၀% ပေးသွင်းပြီးနောက် ကျန်သောအမြတ်ဝေစုကို ထိန်းသိမ်းထားရန် ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။ SEEs များသို့ ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေ ခွင့်ပြုပေးခြင်း အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းမတည်ရင်းနှီးမှုကို မြှင့်တင်ပေးခြင်းကို SEEs များ အနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်ပိုမိုတည်တံ့နိုင်စေပြီး ကိုယ့်အားကိုးကိုး ရပ်တည်လာနိုင်စေကာ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်အပေါ် မှီခိုမှုနည်းပါးလာစေနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်သည်။

၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ SEEs များ၏အုပ်ချုပ်ရေးသည် ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်သော ဖွဲ့စည်းပုံကိုလိုက်နာပြီး ထိုဖွဲ့စည်းပုံတွင် SEE အသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင်ရှိသည်။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာန (MoPF) သည် SEEs များအား ယေဘုယျအားဖြင့် ကြီးကြပ်သော်လည်း ယင်းသည် အခြေခံအားဖြင့် ဘတ်ဂျက် လုပ်ငန်းစဉ်သာပါဝင်သည်။ SEEs များသည်ကဏ္ဍအတွက် မူဝါဒတာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ရံဖန်ရံခါ SEE ၏ စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော သီးခြားဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုနှင့်တွဲဖက်ထားသည်။ အကြီးဆုံး SEEs များရှိ သည့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများကို ပုံ S10 တွင်ဖော်ပြထားသည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် လျှပ်စစ် စွမ်းအား ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ SEEs များသည် တစ်သမတ်တည်းရှိသော်လည်း အမြတ်ငွေများကျဆင်းလျှက်ရှိပြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ SEEs များသည် အဆက်မပြတ်အရှုံးပေါ်လျက် ရှိသည်။ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဌာနအောက်ရှိ SEEs များသည်လည်း မကြာသေးသောကာလအတွင်း အရှုံးပေါ်ခဲ့သည်။ MOPF သည် နိုင်ငံပိုင်ဘဏ် များနှင့် အာမခံကုမ္ပဏီကို တိုက်ရိုက်ကြီးကြပ်သည်။ အဆိုပါ ဝန်ကြီးဌာနများအောက်ရှိ SEEs များသည် ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်အတွင်း လုပ်ငန်းလည်ပတ်ကြပြီး ၎င်းတို့၏ အမြတ်ရရှိနိုင်စွမ်းနှင့် SEE အသီးသီး၏ လုပ်ငန်းမတည်ရင်းနှီးမှု ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်စွမ်းပေါ်မူတည်ကာ သာမန်အသုံးစရိတ်များ မတည်အသုံးစရိတ်များနှင့် ကြွေးမြီပြန်လည်ပေးဆပ်ငွေ များအတွက် ရန်ပုံငွေများခွဲဝေသတ်မှတ်ပေးသည်။ SEEs ခုနှစ်ခုသည် ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်မှထုတ်ယူပြီး ပူးပေါင်း ဖွဲ့စည်းထားကြသည်။ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းခြင်းကို ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော SEEs များ၏ကိုယ်ပိုင်အမည်ဖြင့် ထိန်းသိမ်း ထားသော ရပိုင်ခွင့်များနှင့်ပေးရန် တာဝန်များနှင့် သီးခြားတရားဝင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ထူထောင်ခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂလိကနှင့် ပြည်သူပိုင် ဖက်စပ်ပိုင်ဆိုင်မှုကို ခွင့်ပြုထားသည်။ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော SEEs များအား ယခင်က ၎င်းတို့၏ အသုံး

²³ သို့ရာတွင် အရှုံးပေါ်နေသော SEE များအား အလေးထား၍ အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် SEE အများစုကို အစိုးရအတွင်းရှိ ဌာနများ သို့မဟုတ် ယူနစ်များအဖြစ် အသွင်ပြောင်းထားခဲ့ပြီး ယခင် SEE 12 ကို FY 2012/13 မှ FY 2017/18 အထိ အစိုးရဘတ်ဂျက်အတွင်းမှ ရန်ပုံငွေဖြည့်စွက်ပေးနေရဆဲဖြစ်သည်။

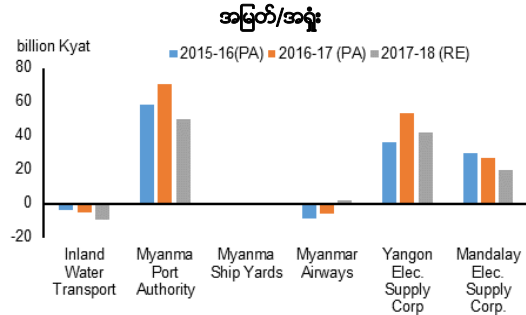
စရိတ်များအတွက် ခွင့်ပြုထားခြင်းမှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုကို ထိရောက်စွာကင်းလွတ်စေလျက် ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်၏ ပြင်ပအဖြစ် မှတ်ယူထားသည် (ပုံ S12)။

ပုံ S11။ သီးခြားကဏ္ဍဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ SEEs များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအမြတ်/အရှုံး

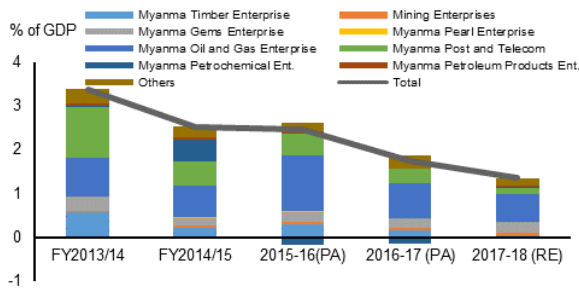
မှတ်ချက်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအမြတ်/အရှုံးသည် ရောင်းချမှုများနှင့် စရိတ်များ၏ ခြားနားချက်ကိုရည်ညွှန်းပြီး ကြေးမြီပြန်လည်ပေးဆပ်မှုနှင့် မတည်ရင်းနှီးမှု အသုံးစရိတ်များမပါဝင်ပါ။ သတင်းရင်းမြစ်။ MoPFI

ပုံ S12။ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော SEEs များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု

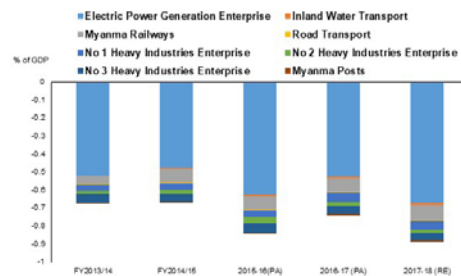
မှတ်ချက်။ မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုဘဏ်အား ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်ပြင်ပ SEEs များ၏ အရေအတွက်စုစုပေါင်း ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းမှုဟု ယူဆသည်။ သတင်းရင်းမြစ်။ MoPFI

ပုံ S13။ အမြတ်ဖြစ်ထွန်းသော SEEs များ

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPFI

ပုံ S14။ အရှုံးပေါ်သော SEEs များ

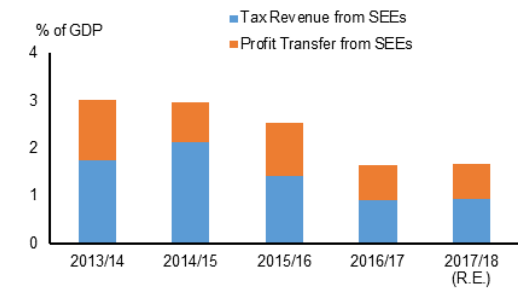

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPFI

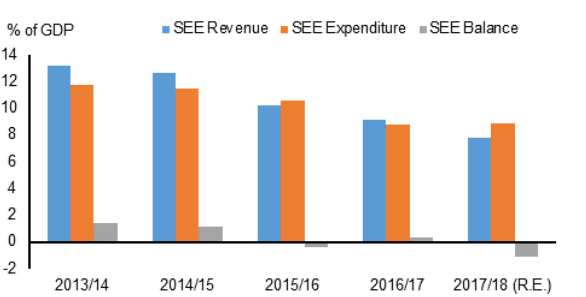
၁၄။ အမြတ်ရရှိသော SEEs များကို အရင်းအမြစ်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများတွင် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများက လွှမ်းမိုးထားသည်။ အမြတ်ရရှိသော SEEs များကို မြန်မာ့ရေနံနှင့် ဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်းနှင့် မြန်မာ့စာတိုက်နှင့် ကြေးနန်း (MPT) တို့က ဦးဆောင်လျှက်ရှိသည် (ပုံ S13)။ MOGE မှအမြတ်များသည် ၂၀၁၃ နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တို့တွင် ရွှေနှင့် ဇေတီက ကမ်းလွန်သဘာဝဓာတ်ငွေ့တွင်းများ၏ စတင်ထုတ်လုပ်မှုကြောင့် မြင့်တက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းမှုကြောင့် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အမြတ်များသည် အမြင့်ဆုံးမှ ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းတွင် မကြာသေးမီက ပြန်လည်ဦးမော့လာခြင်းက MOGE ၏အမြတ်များကို မြှင့်တင်ပေးမည်ဟု မျှော်လင့်သည်။ သို့သော်လည်း ဓာတ်ငွေ့တွင်းစီမံကိန်းဟောင်းများ အထူးသဖြင့် ရတနာနှင့် ရဲတံခွန် ကမ်းလွန်ဓာတ်ငွေ့တွင်းများတွင် ဓာတ်ငွေ့ပမာဏကျဆင်းမှုကြောင့် ထိုမျှော်လင့်ချက်ကို ဟန့်တားမည်ဖြစ်သည်။ အလားတူစွာပင် MPT မှအမြတ်များသည်လည်း ထိုကဏ္ဍကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ကတည်းက အားကောင်းသော ယှဉ်ပြိုင်မှု၏ တွန်းအားကြောင့် ပုံမှန်ကျဆင်းလျက်ရှိသည်။ သစ်လုပ်ငန်းမှအမြတ်များသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်လေ့ရှိသော်လည်း မြင့်တက်သောဟန့်တားပိတ်ပင်မှုများနှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် သစ်ထုတ်လုပ်မှုကို တားမြစ်ခြင်းနှင့် အတူ ကျဆင်းဖွယ်ရှိသည်။

၁၅။ အရှုံးပေါ်သော SEEs များသည် အဓိကအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလုပ်ငန်းနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းတို့မှ ဖြစ်ကြသည်။ SEEs များမှ အရှုံးများသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်အတွင်း စုစုပေါင်းအရှုံးများ၏ လေးပုံသုံးပုံနီးပါးရှိခဲ့သည် (ပုံ S14)။ အစိုးရသည် ထိုကဏ္ဍတွင် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိမှုတိုးချဲ့ရန် ကြိုးပမ်းလျှောက်ရှိရာ အရှုံးများမြင့်တက်လျက်ရှိသည်။ ထိုအတောအတွင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသည် နည်းပါးနေဆဲဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ် ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာမှု၏ အောက်တွင်ရှိနေရန် စဉ်းစားထားသည်။ အခြားသော ပုံပိုးပေးသည့်အကြောင်းခြင်းရာသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကဏ္ဍအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်သွင်းကုန်များ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော ငွေလဲနှုန်း တန်ဖိုးကျဆင်းခြင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မြန်မာ့စီးရထားသည်လည်း နှစ်ရှည်လများအရှုံးများကို ဘတ်ဂျက်မှကျခံရသောကြောင့် ကြီးမားသော ထွက်ပေါက်တစ်ခုဖြစ်လျက်ရှိသည်။ အမှတ်-၁၊ အမှတ်-၂ နှင့် အမှတ်-၃ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ²⁴ နှင့်အတူ စက်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်သော SEEs များသည် SEEs စုစုပေါင်းအရှုံးများ၏ ၁၄% ဝန်းကျင်အထိရှိသည်။

ပုံ S15။ ပြည်သူပိုင်ကဏ္ဍ အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေသို့ SEE ထောက်ပံ့မှု

ပုံ S16။ အားလုံးသော SEE အခွန်ဘဏ္ဍာအခြေအနေ

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

သတင်းရင်းမြစ်။ MoPF။

၁၆။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့် ပြည်တွင်းအလားအလာများ ပြောင်းလဲခြင်းသည် SEEs များ၏ အားလုံးသော ဘဏ္ဍာရေးစာရင်းများသို့ ထည့်ဝင်မှုကို ဘတ်ဂျက်နှင့်ပတ်သက်၍ အသားတင်တိုးတက်မှုရှိသော ထည့်ဝင်သူအဖြစ်မှ ယိုပေါက်တစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားစေခဲ့သည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများကျဆင်းမှု ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ (နှင့် သွင်းကုန်များ) ရှိမြင့်တက်သောယှဉ်ပြိုင်မှုနှင့် ဓာတ်အားသည် ကုန်ကျစရိတ်ကျေမှု၏ အောက်တွင်ရှိသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကဏ္ဍတွင် ပို၍မြင့်မားသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၏ပေါင်းစပ်မှုသည် SEEs များက ပြည်သူ့အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေသို့ ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးမှုကို ပုံမှန်ကျဆင်းစေလျက်ရှိသည် (ပုံ S15)။ SEEs အသုံးစရိတ်များမြင့်မားနေသည့်အတွက် SEEs အခွန်ငွေများ ကျဆင်းမှုသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် SEEs များအတွက် လွှမ်းခြုံသော လိုငွေကိုပေါ်ပေါက်စေခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်က ထိုလိုငွေတစ်ရပ်လုံးကို ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိသည့် သဘောပင်ဖြစ်သည်။

²⁴ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မတိုင်မီက အထည်အလိပ်၊ ကြောထည်၊ မြေထည်နှင့်စားသောက်ကုန်တို့ကဲ့သို့သော စားသုံးသူထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သော စက်ရုံများ၏ အမှတ် ၁ တာဝန်ခံ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတို့အတွက် အကြီးစား စက်ကိရိယာများထုတ်လုပ်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သော အမှတ် ၂ နှင့် အမှတ် ၁ နှင့် ၂ တို့တွင် မပါဝင်သော အခြားစက်ရုံများအတွက် အမှတ် ၃ တို့အကြား တိကျရှင်းလင်းသော ခွဲခြားဖော်ပြချက်များရှိခဲ့သည်။ ထိုအခြေအနေသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ယခင်ကကဲ့သို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် သီးခြားလုပ်ငန်းများ တာဝန်သတ်မှတ်ပေးခြင်းမရှိဘဲ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မော်တော်ကားနှင့် ပတ်သက်သော စက်ရုံများအား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြောင်းလဲပေးခြင်းနှင့်အတူ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီ၏အောက်တွင် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော အရေအတွက်ရှိသည့် စက်ရုံများကို သေချာစွာ သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။

၁၇။ SEE အခွန်ဘဏ္ဍာများ ပုံမှန်ကျဆင်းနေသည့်ကြားတွင် SEE အသုံးစရိတ်များမြင့်တင်ခြင်းသည် ဘဏ္ဍာအခွန် အရင်းအမြစ်များ ထပ်မံယိုဖိတ်မှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးကို တောင်းဆို လျှက်ရှိသည်။ SEE များအား ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်အပေါ် ဖိခိုမှုနည်းပါးစေရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ဆဲမှာပင် အထူးသဖြင့် အခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေကျဆင်းမှုနှင့်/သို့မဟုတ် အရုံးပေါ်မှုကို အထောက်အကူပြုရန် အချို့သော SEEs များသို့ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်မှ လွှဲပြောင်းမှုများတွင် မြင့်တက်မှုများနှင့်ပတ်သက်သော အခက် အခဲအချို့ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ SEEs များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်စေရန် အစိုးရမူဝါဒများ၏ ရှင်းလင်းသော ဖော်ပြချက်များနှင့်အတူ SEE ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အသုံးစရိတ်များ၏ အချိုးညီမျှစေခြင်းတို့၏ ပေါင်းစပ်မှုသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အားထုတ်မှုများမှ အကျိုးကျေးဇူးများ သိသာထင်ရှားစွာ ဖြစ်ထွန်းစေပေလိမ့်မည်။ လတ်တလော အားဖြင့် SEE များသည် ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် လုပ်ဆောင်ရမည်နှင့် SEE များသည် အစိုးရဘတ်ဂျက် အောက်တွင်သာရှိရမည်ဟူသော ဆက်စပ်လွှမ်းခြုံသည့် အစိုးရစီမံကိန်းမရှိသောကြောင့် အစိုးရထံမှ မူဝါဒလမ်းညွှန် ချက်များသည် SEE စီမံခန့်ခွဲမှုကို တိုးတက်စေမည် ဖြစ်သည်။ အမြတ်အစွန်းမြင့်မားစေရန် အသုံးစရိတ်လျော့ချသော ကာလတို ဆောင်ရွက်ချက်များသည် အသုံးဝင်နိုင်သော်လည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအများစုသည် အလယ်အလတ်နှင့် ကာလရှည်ရှုထောင့်များ လိုအပ်သည်။ ယင်းတို့မှာ စီးပွားရေးရှိ SEE များ၏အခန်းကဏ္ဍ အားလုံးသော ပြည်သူပိုင် ကဏ္ဍများနှင့် SEE များ၏ ဆက်ဆံမှုနှင့် အလားတူအရေးကြီးသည့် အုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရေး ကြီးကြပ်မှုနှင့် အက်ဖြတ်မှု မြှင့်တင်ရေးအပြင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမြှင့်မားရေးကိစ္စများအပေါ် အလေးထားသည့် ရှုထောင့်များဖြစ်သည်။ SEE များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်စုံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရေးတို့သည် လက်ရှိ အားဖြင့် လူပေါင်း ၁၄၅,၀၀၀ ခန့်ထားသော SEE များရှိ တည်ရှိဆဲ အလုပ်သမားများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးကို အလေးထား၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ SEE များအား ပို၍စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ဝစေရန် ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းလျှင် မြောက်များစွာသော ဝန်ထမ်းများ၏ ကိစ္စရပ်များတွင် အမှုထမ်းလစာများနှင့် အငြိမ်းစားယူသည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အတူ ဝန်ထမ်းများ လုပ်ငန်းခွင်တွင်စွဲမြဲစေမည့် အသုံးစရိတ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုအပ်သည်။ SEE များအား ၎င်းတို့၏ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေများအား ပြည့်စုံ၍ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ရေးအတွက် SEE များ၏ စာရင်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန် အဆိုပါအရေးကြီးသော ဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက် မှုများ လိုအပ်သည်။

၁၈။ SEE များသို့ဦးတည်သော တိကျရှင်းလင်း၍ စည်းလုံးမှုရှိသော အစိုးရမူဝါဒများဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို လှုံ့ဆော်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအားထုတ်မှုကို ယေဘုယျအားဖြင့် SEE လုပ်ဆောင်ချက် တိုးတက်ရေး နှင့်ဘတ်ဂျက်ပေါ်တွင် ဖိခိုမှုနည်းပါးစေရန်ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ လတ်တလောအားဖြင့် SEE များ၏ တာဝန်ခံကဏ္ဍဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် SEE များကိုယ်တိုင် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို ရှာဖွေရန်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံဆိုင်ရာ မသေချာမရေရာမှု ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် ဆက်ဆံရန် ကဏ္ဍအလိုက်ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် SEE များအတွင်း စွမ်းရည်ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ယခင်ကကဲ့သို့ လုပ်ငန်းဆက်လက်လည်ပတ်မှု ဖင့်နေခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းခြင်းရာများစွာတို့ကြောင့် တိုးတက်မှုနှေးကွေးနေခဲ့သည်။ SEE ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုလုပ်မှုတို့ကို ရှေးရှုသော တိကျသည့် မဟာ ဗျူဟာများနှင့် အစိုးရကဦးဆောင်သည့် ရှင်းလင်းပြတ်သားသော အမျိုးသားစီမံကိန်းတစ်ရပ်သည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ထပ်မံလှုံ့ဆော်ပေးမည် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင်ရှိသော SEE များ၏ အခန်း ကဏ္ဍအား ကြိုတင်သိမြင်မှု အစိုးရပံ့ပိုးမှုမှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည့်လုပ်ငန်းများအား တိကျစွာသတ်မှတ်ပြဌာန်းမှုနှင့် အခြား တစ်ဘက်တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဦးဆောင်သော အစပျိုးမှုများ အဆင်ပြေချောမွေ့ရေးအတွက် လမ်းဖွင့်ပေးရင်း အစိုးရ ပါဝင်မှု အနည်းငယ်သာလိုအပ်မည့် လုပ်ငန်းများသည် အစိုးရအတွက် မဖြစ်မနေလိုအပ်ပေသည်။

၁၉။ အလုံးစုံဖြစ်သော SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရသည် SEE အသီးသီးအတွက် ရည်ရွယ်ချက်များကို တိကျစွာဖော်ပြရန်လိုအပ်သည်။ အလုံးစုံသော SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စီမံကိန်းနှင့်အညီ SEE အသီးသီးအတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်မသက်ဆိုင်သော တိကျသည့်ရည်ရွယ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းသည် မည်သည့် ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရမည်ဟူသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သီးခြား SEE တစ်ခုချင်းစီအား စီမံခန့်ခွဲရန် တိကျ သော လမ်းညွှန်မှုကို ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုကဲ့သို့ ပြည်သူ့ကောင်းကျိုးအတွက် ဆုံးဖြတ် သော ကဏ္ဍတွင် သို့မဟုတ် ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဲ့သို့သော မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါသည့်ကဏ္ဍတွင် SEE က လည်ပတ်လုပ်ဆောင်လျှင် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်မသက်ဆိုင်သော ရည်ရွယ်ချက်များကို ချမှတ်ခြင်းသည် အထူးအရေးကြီးပေသည်။ ထို့ပြင် SEE များအတွက် ရည်ရွယ်ချက်များကို ပို၍ရှင်းလင်းပီပြင်စေခြင်းသည် အနာဂတ်တွင် အပြည့်အဝ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သော ကျယ်ပြန့်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရှိသည့် SEE များကို ခွဲခြားသိရှိနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

၂၀။ SEE များအား အုပ်ချုပ်မှုတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကြိုးပမ်းမှုဆီသို့ တွန်းအားပေးသော အစိုးရ၏ အခန်းကဏ္ဍရှင်းလင်းပီပြင်မှုကို ပြောင်းလဲရန်လိုအပ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် SEE များ၏အုပ်ချုပ်ရေးကို အစိုးရက လွှမ်းမိုးထားသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရက ဒါရိုက်တာများအဖွဲ့ကဏ္ဍကို ရယူထားသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အစိုးရသည် စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်သူ၏ကဏ္ဍကိုလည်း ရယူထားသည်။ ထိုသို့ ကဏ္ဍနှစ်ရပ်ရယူထားခြင်းသည် အစိုးရအတွက် တာဝန်နှင့်ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီးပွားဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်မှု အလားအလာကို မြင့်တက်စေသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၏ ပိုင်ရှင်နှင့် စည်းကမ်းထိန်းချုပ်သူအကြား တိကျသောသီးခြားခွဲခြားထားမှု လိုအပ်သည်။ မဟာဗျူဟာ ညွှန်ကြားချက်များပေးရင်း အမျိုးမျိုးသော ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားတို့ကို အပြန်အလှန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသော လွတ်လပ်သည့် ဒါရိုက်တာများအဖွဲ့ကို ထူထောင်ခြင်းသည် SEE များအား အုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရေးတွင် အပြုသဘောဆောင်သော ခြေလှမ်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

၂၁။ လုပ်ဆောင်ချက်အကဲဖြတ်မှုစနစ်ချမှတ်ခြင်းသည် SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်သည်။ SEE တစ်ရပ်လုံးအတွက်နှင့် သီးခြားအားဖြင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလဖြစ်သော SEE တစ်ခုချင်းစီအတွက် ရှင်းလင်းသော အခန်းကဏ္ဍများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များရှိသော ချမှတ်ထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်ယှဉ်သည့် အောင်မြင်မှုများကို စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်နိုင်သော လုပ်ဆောင်ချက်အကဲဖြတ်မှုစနစ်သည် SEE များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်စုံမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကိုမြှင့်တင်ပေးမည်ဟု မျှော်လင့်သည်။ ထိုစနစ်ကို ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်မှုရှိမရှိ တိုင်းတာသောအရေအတွက်နှင့် အရည်အသွေးလုပ်ဆောင်ချက် ညွှန်းကိန်းများပါဝင်သည့် SEE တစ်ခုချင်းစီ၏ လုပ်ငန်းကန်ထရိုက်စာချုပ်များဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ဆောင်ချက်ညွှန်းကိန်းများ၏ရလဒ်များအပေါ် ပြည်သူသို့ အစီရင်ခံခြင်းသည် SEE များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများနှင့်ပတ်သက်သော ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို တိုးတက်နိုင်စေပြီး SEE များ၏စာရင်းများ အရည်အသွေးကိုအားပေးကာ SEE များအား အားကိုးယုံကြည်ထိုက်မှုကို မြှင့်တင်ပေးရာ ရောက်နိုင်သည်။

၂၂။ SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် တာဝန်ယူရန် အသစ် သို့မဟုတ် တည်ရှိဆဲအစိုးရအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအား သတ်မှတ်ခြင်းသည် SEE အုပ်ချုပ်မှု၏ ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်သော လက်ရှိဖွဲ့စည်းမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ပို၍ အာရုံစူးစိုက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအားဖြင့် SEE အုပ်ချုပ်မှုကို SEE များလုပ်ငန်းလည်ပတ်ရသည့် သီးခြားကဏ္ဍ၏ တာဝန်ခံ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတွင် SEE အသီးသီးကို တွဲဖက်ထားသည်။ MoPF ရှိ ဌာနအသစ် သို့မဟုတ် လက်ရှိဌာနတစ်ခုအား ရည်စူးသော အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းသည် ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၏ ကဏ္ဍ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းသီးခြားသက်ဆိုင်မှုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် SEE ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအား အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် အမျိုးသား

အကျိုးစီးပွားကို သေချာစေလျက် ပို၍ လွှမ်းခြုံသောအမြင်ဖြင့် ဖြန့်ကျက်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိစေမည်ဖြစ်သည်။ သတ်မှတ်ရည်စူးထားသော အဖွဲ့အစည်းသည် SEE များအား ကြီးကြပ်ရေးနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်အကဲဖြတ်ရေးတို့ အတွက် လိုအပ်သော အထူးကျွမ်းကျင်မှုများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရင်း စွမ်းရည်ကိုပိုမိုထိရောက်စွာ တည်ဆောက်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်ဖြစ်ပေသည်။